

Kunta-alan opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimuksen 2022–2025 allekirjoituspöytäkirja

1 § Sopimuksen voimassaoloaika ja sopimuksen mahdollinen irtisanominen

Tämä virka- ja työehtosopimus on voimassa 1.5.2022 - 30.4.2025. Sopimuksen voimassaolo jatkuu 30.4.2025 jälkeen vuoden kerrallaan, jollei sitä kirjallisesti irtisanota viimeistään kuusi viikkoa ennen sopimuskauden päättymistä.

Irtisanomisesta huolimatta tämän sopimuksen määräykset ovat voimassa, kunnes yhteisesti todetaan neuvottelujen uudesta sopimuksesta päättyneen tai joku sopijaosapuoli kirjallisesti ilmoittaa katsovansa neuvottelut päättyneiksi.

2 § Sopimuskorotukset vuonna 2022

1 mom. Yleiskorotus 1.6.2022 lukien

Viranhaltijan/työntekijän tehtäväkohtaista palkkaa tai siihen rinnastettavaa kuukausipalkkaa korotetaan 1.6.2022 lukien yleiskorotuksella. Korotuksen suuruus on 46 euroa, kuitenkin vähintään 2,0 prosenttia. Henkilökohtaista lisää (Osio A 11 § / KVTES II luku 11 §) korotetaan 2,0 prosentilla.

Osio B 19 § koulu/oppilaitos- ja kuntakohtaisen lisätehtävän palkkiota sekä Osio B liite 1 23 §:n taide- ja taitoaineiden lisää korotetaan 2,0 prosentilla.

2 mom. Palkkahinnoittelu

Palkkahinnoittelun korotetut peruspalkat ilmenevät OVTES:n palkkaliitteestä.

3 mom. Keskitetty järjestelyerä 1.10.2022

Järjestelyerän suuruus on 0,53 prosenttia. Järjestelyerästä käytetään 0,03 prosenttiyksikköä perhevapaaudistuksen kustannuksiin.

Järjestelyerän keskitetystä käytöstä neuvotellaan 30.9.2022 mennessä. Jos keskitetyn järjestelyerän käytöstä ei päästä sopimukseen, viranhaltijan/työntekijän tehtäväkohtaista palkkaa tai siihen rinnastettavaa kuukausipalkkaa korotetaan 1.10.2022 lukien yleiskorotuksella. Korotuksen suuruus on 0,5 prosenttia, jolloin palkkausluvun 11 §:n mukaista henkilökohtaista lisää korotetaan 0,5 prosentilla.

3 § Sopimuskorotukset vuonna 2023

1 mom. Yleiskorotus 1.6.2023 lukien

Viranhaltijan/työntekijän tehtäväkohtaista palkkaa tai siihen rinnastettavaa kuukausipalkkaa korotetaan 1.6.2023 lukien yleiskorotuksella. Korotuksen suuruus on 1,32 prosenttia. Henkilökohtaista lisää (Osio A 11 § / KVTES II luku 11 §) korotetaan yleiskorotuksen mukaisesti.

2 mom. Paikallinen järjestelyerä 1.6.2023 lukien

Paikallinen järjestelyerä on 0,4 prosenttia kunta-alan opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimuksen palkkasummasta. Jos paikallinen erän jakamisesta ei päästä yksimielisyyteen, jaosta päättää työnantaja.

3 mom. Palkkahinnoittelu

Palkkahinnoittelun peruspalkkoja korotetaan OVTES:n palkkaliitteessä 1.6.2023 lukien yleiskorotuksen mukaisesti.

4 mom. Perälauta vuoden 2023 sopimuskorotuksiin liittyen

Vuoden 2023 osalta 1 ja 2 momenttien sekä 6 §:n keskitettyjen erien sopimuskorotukset ovat yhteensä 1,9 %. Jos kuitenkin seuraavien verrokkialojen kustannusvaikutus ylittää em. määrän, ylimenevästä osuudesta lisätään 70 % 1 mom. yleiskorotukseen ja 30 % jaetaan paikallisena järjestelyeränä. Jos paikallisen erän jakamisesta ei päästä yksimielisyyteen, puolet jaetaan yleiskorotuksena ja muusta osasta päättää työnantaja.

Kustannusvaikutusprosentti lasketaan seuraavien verrokkialojen työehtosopimusten 1.2.2023 mennessä tiedossa olevien toisen sopimusvuoden kustannusvaikutusten matemaattisena keskiarvona (kaksi desimaalia):

- Teknolomiteollisuuden työntekijöitä koskeva työehtosopimus (Teollisuusliitto ry ja Teknolomiteollisuus työnantajat ry),
- Kemian perusteollisuuden työehtosopimus (Teollisuusliitto ry ja Kemianteollisuus ry)
- Auto- ja kuljetusalan työehtosopimus (AKT ja Autoliikenteen työnantajaliitto)

Jos jonkun yksittäisen sopimusalan osalta neuvotteluratkaisu kyseessä olevalle ajalle puuttuu 1.2.2023 tai jonkun yksittäisen sopimusalan em. periaattein laskettu kustannusvaikutus on nolla tai miinusmerkkinen, jätetään se laskennan ulkopuolelle.

Jos kunta-alan sopijaosapuolet eivät pääse yksimielisyyteen kustannusvaikutusten määrästä 28.2.2023 mennessä, asetetaan riitaa ratkaisemaan jonkun sopijaosapuolen aloitteesta yksi kaikkia sopimusaloja

koskeva välityslautakunta, johon kukin kunta-alan sopijaosapuoli asettaa kaksi jäsentä ja kutsuvat puheenjohtajaksi valtakunnansovittelijan. Lautakunnan tulee antaa ratkaisu 15.4.2023 mennessä. Lautakunnan kustannukset jaetaan osapuolten välillä tasan.

4 § Sopimuskorotukset vuonna 2024

1 mom. Yleiskorotus 1.6.2024 lukien

Viranhaltijan/työntekijän tehtäväkohtaista palkkaa tai siihen rinnastettavaa kuukausipalkkaa korotetaan 1.6.2024 lukien yleiskorotuksella. Korotuksen suuruus on 1,5 prosenttia. Henkilökohtaista lisää (Osio A 11 § / KVTES II luku 11 §) korotetaan yleiskorotuksen mukaisesti.

2 mom. Paikallinen järjestelyerä 1.6.2024 lukien

Paikallinen järjestelyerä on 0,4 prosenttia kunta-alan opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimuksen palkkasummasta. Jos paikallinen erän jakamisesta ei päästä yksimielisyyteen, jaosta päättää työnantaja.

3 mom. Palkkahinnoittelu

Palkkahinnoittelun peruspalkkoja korotetaan OVTES:n palkkaliitteessä 1.6.2024 lukien yleiskorotuksen mukaisesti.

4 mom. Perälauta vuoden 2024 sopimuskorotuksiin liittyen

Vuoden 2024 osalta 1 ja 2 momentissa mainitut sopimuskorotukset ovat yhteensä 1,9 %. Jos kuitenkin seuraavien verrokkialojen kustannusvaikutus ylittää em. määrän, ylimenevästä osuudesta lisätään 70 % 1 mom. yleiskorotukseen ja 30 % jaetaan paikallisena järjestelyeränä. Jos paikallisen erän jakamisesta ei päästä yksimielisyyteen, puolet jaetaan yleiskorotuksena ja muusta osasta päättää työnantaja.

Kustannusvaikutusprosentti lasketaan seuraavien verrokkialojen työehtosopimusten 1.2.2024 mennessä tiedossa olevien toisen sopimusvuoden kustannusvaikutusten matemaattisena keskiarvona (kaksi desimaalia):

- Teknologiateollisuuden työntekijöitä koskeva työehtosopimus (Teollisuusliitto ry ja Teknologiateollisuus työnantajat ry),
- Kemian perusteollisuuden työehtosopimus (Teollisuusliitto ry ja Kemianteollisuus ry)
- Auto- ja kuljetusalan työehtosopimus (AKT ja Autoliikenteen työnantajaliitto)

Jos jonkun yksittäisen sopimusalan osalta neuvotteluratkaisu kyseessä olevalle ajalle puuttuu 1.2.2024 tai jonkun yksittäisen sopimusalan em. periaattein laskettu kustannusvaikutus on nolla tai miinusmerkkinen, jätetään se laskennan ulkopuolelle.

Jos kunta-alan sopijaosapuolet eivät pääse yksimielisyyteen kustannusvaikutusten määrästä 29.2.2024 mennessä, asetetaan riitaa ratkaisemaan jonkun sopijaosapuolen aloitteesta yksi kaikkia sopimusaloja koskeva välityslautakunta, johon kukin kunta-alan sopijaosapuoli asettaa kaksi jäsentä ja kutsuvat puheenjohtajaksi valtakunnansovittelijan. Lautakunnan tulee antaa ratkaisu 15.4.2024 mennessä. Lautakunnan kustannukset jaetaan osapuolten välillä tasan.

5 § Paikallisten järjestelyerien menettelyt

1 mom. Paikallisten järjestelyerien kohdentaminen

Paikallisia järjestelyeriä kohdennettaessa ensisijaisia tavoitteita ovat henkilöstön saatavuuden turvaaminen, paikallisten palkkausepäkohtien korjaaminen sekä tuloksellisuutta ja tuottavuutta edistävien toimintojen ja tehtävien uudelleenjärjestelyjen tukeminen. Samalla huolehditaan siitä, että johto- ja esihenkilöasemassa sekä muiden palkkahinnoittelun ulkopuolella olevien palkkaus on oikeassa suhteessa heidän alaistensa tai verrokkiryhmien palkkaan nähden.

Paikallisia järjestelyeriä käytetään tehtäväkohtaisten palkkojen korotuksiin ja/tai henkilökohtaisiin lisiin tai vastaaviin korotuksiin.

2 mom. Paikallisten järjestelyerien laskeminen

Paikallisten järjestelyerien suuruus lasketaan tämän sopimuksen piiriin kuuluvien palkkasummasta mahdollisimman tavanomaiselta kuukaudelta.

3 mom. Paikallisten järjestelyerien täytäntöönpano ja neuvottelumenettely

Paikallisen työnantajan edustajat ja pääsopijajärjestöjen edustajat neuvottelevat paikallisten järjestelyerien käyttämisestä. Neuvotteluissa on tarkoitus antaa henkilöstölle tosiasiallinen vaikutusmahdollisuus ja pyrkiä mahdollisuuksien mukaan yksimielisyyteen kuulemalla tasavertaisesti neuvotteluosapuolia. Neuvotteluista laaditaan pöytäkirja, josta käy ilmi osapuolten näkemykset mahdollisine perusteluineen.

4 mom. Selvitys järjestelyerien käytöstä

Työnantajan on annettava pääsopijajärjestöjen edustajille kirjallinen selvitys siitä, miten järjestelyerät on jaettu.

6 § Keskitetyt erät

Osioon B on tehty lähinnä perusopetuksen rehtorien palkkaan vaikuttava uudistus, jonka tarkoituksena on yksinkertaistaa ns. palkkaperusteryhmien (2 §) määräytyminen. Määräysten muuttamiseen käytetään keskitetysti 0,09 prosenttia OVTES:n palkkasummasta. Uudistus tulee voimaan 1.8.2023.

Osion G hinnoittelurakennetta on muutettu lisäämällä uusi apulaisjohtajien hinnoittelutunnus ja tekemällä 3,1 prosentin tasokorotus päiväkodinjohtajien perus- ja tehtäväkohtaisiin palkkoihin. Määräysten muuttamiseen käytetään keskitetysti 0,07 prosenttia OVTES:n palkkasummasta. Uudistus tulee voimaan 1.6.2023.

Edellä mainittujen lisäksi on osion B ns. kiertävän opettajan työn lukemista opetusvelvollisuuteen (18 §) yksinkertaistettu ja soveltamisalaa laajennettu, kehitetty Osion A lomapäiväkorvausta (36 §), uudistettu osion F määräyksiä ja tehty perhevapaaudistukseen liittyviä muutoksia. Nämä muutokset tuottavat eri opettajaryhmille vähäisiä tai toisensa kumoavia kustannusvaikutuksia.

7 § Perhevapaaudistus

Kunta-alalle on sovittu perhevapaaudistuksesta johtuvia muutoksia kunta-alan yleiseen virka- ja työehtosopimukseen, jotka koskevat myös OVTES:n piirissä olevia. Asiasta tarkemmin KVTES- allekirjoituspöytäkirjassa ja sen liitteessä.

8 § Ammattiyhdistysjäsenmaksujen periminen

Ammattiyhdistyksiin kuuluvien jäsenmaksujen perinnässä noudatetaan pp.kk.2022 annettuja ohjeita (KT:n yleiskirje _/22)

9 § Jatkuva neuvottelumenettely

Sopijaosapuolet noudattavat sopimuskauden aikana jatkuvan neuvottelumenettelyn periaatteita osapuolten esille ottamissa virka- ja työehtosopimusasioissa.

10 § Sopimuskaudella toimivat työryhmät

Asetetaan seuraavat työryhmät:

Osion G palkkausjärjestelmätyöryhmä

Työryhmä neuvottelee uudesta palkkausjärjestelmästä, jonka tarkoitus on korvata nykyinen tehtävän vaatavuuden arviointiin perustuva järjestelmä osiossa G, jos näin tapahtuu myös KVTES:ssa. Neuvotteluissa selvitetään myös mahdollisuudet eriyttää palkkausta tehtävien ja koulutuksen perusteella henkilöstön saatavuusongelmat huomioiden.

Työryhmä seuraa KVTES:n simulointi- ja kokeilumääräysten käyttöönottoa työnantajilla ja tämän perusteella sopii mahdollisesti tarvittavista muutoksista järjestelmään. Työryhmän toimeksiantoon kuuluu myös hinnoittelujärjestelmän, työkokemuslisän ja henkilökohtaisen lisän määräysten mahdollinen muuttaminen. Työryhmä huomioi työssängsä Kunta- ja hyvinvointialan palkkarakenteita ja palkkausjärjestelmiä koskevan kehittämisohjelman 2023-2027.

Sopijaosapuolet selvittävät ja sopivat 15.6.2022 mennessä OVTES Osion G varhaiskasvatuksen opetushenkilöstön hinnoittelurakennetta koskevista muutoksista siten, että varhaiskasvatustlain 26 §, 30 § ja 31 § mukaiset kelpoisuudet huomioidaan peruspalkkaa korottavana tekijänä 1.10.2022 alkaen. Mikäli työryhmä ei saavuta yksimielistä ratkaisua määräaikaan 15.6.2022 mennessä, toteutetaan hinnoittelurakenteen muutos (tämän allekirjoituspöytäkirjan liite) mukaisesti 1.10.2022 alkaen. Muutokseen käytetään 2 § 3 momentin keskitettyä järjestelyerää.

Lukion ja aikuislukion palvelussuhteen ehtoja koskeva työryhmä

Työryhmä neuvottelee lukioresurssia, ylioppilaskirjoituksiin liittyviä tehtäviä sekä muita palvelussuhteen ehtoja koskevien määräysten kehittämisestä.

11 § Tarkistettujen palkkojen maksaminen

Tarkistetut palkat, palkkiot ja lisät maksetaan ensimmäisen kerran viimeistään kahden kuukauden kuluessa sekä taannehtivat korotusmäärät viimeistään kolmen kuukauden kuluessa tarkistuksen voimaantulosta. Niissä suurissa työnantajissa, joissa laskentateknisistä syistä ei palkkioiden ja lisien osalta voida noudattaa edellä mainittuja ajankohtia, maksetaan asianomaiset ensimmäiset tarkistuserät viimeistään kolmen kuukauden kuluessa sekä taannehtivat korotusmäärät viimeistään neljän kuukauden kuluessa voimaantulosta.

Työaikakorvaukset maksetaan sopimusmuutosten mukaan korotetun varsinaisen palkan perusteella korotusajankohtaa seuraavan kalenteriviikon alusta lukien. Korotuksen vaikutus maksetaan kalenteriviikon alusta lukien, mikäli korotusajankohta on kalenteriviikon ensimmäinen päivä.

Jaksotyössä työaikakorvaukset maksetaan sopimusmuutosten mukaan korotetun varsinaisen palkan perusteella korotusajankohtaa seuraavan työaikajakson alusta lukien. Korotuksen vaikutus työaikakorvauksiin maksetaan työaikajakson alusta lukien, mikäli työaikajaksossa on enemmän sopimusmuutosten perusteella korotettuja kalenteripäiviä.

Helsingissä . kuuta 2022

KUNTA- JA HYVINVOINTIALUETYÖNANTAJAT KT

JULKISALAN KOULUTETTUIEN NEUVOTTELUJÄRJESTÖ JUKO RY

Allekirjoituspöytäkirjan liite: Osion G palkkaustyöryhmän hinnoittelurakenne

OVTES osio G

Varhaiskasvatuksen opetus- ja kasvatustehtävät / varhaiskasvatuksen opettaja (45000044)

Tähän palkkahinnoittelukohtaan kuuluvien päätehtävänä on varhaiskasvatuksen opetus- ja kasvatustehtävät sekä kokonaisvastuu varhaiskasvatuksen suunnittelusta, arvioinnista ja kehittämisestä.

- Ylempi korkeakoulututkinto (KM) ja varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus
(Päiväkodin johtajan kelpoisuusvaatimuksena v. 2030 31 § mukaan kelpoisuus 26 tai 27 §:ssä tarkoitettuun varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin tehtävään ja vähintään kasvatustieteen maisterin tutkinto sekä riittävä johtamistaito)
- Varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus (Varhaiskasvatustilaki 26 §)
- Muu kuin edellä mainittu (siltoin kun tehtävään on otettu varhaiskasvatustilain 540/2018 33 § perusteella enintään vuoden ajaksi kerrallaan henkilö, joka ei täytä varhaiskasvatuksen opettajan 26 § säädettyä kelpoisuusvaatimusta)

Osio A

Yleinen osa

060522

I Soveltaminen ja työrauha

1 § Soveltamisala

- 1 mom.** Tätä virka- ja työehtosopimusta (OVTES) sovelletaan kuntien ja kuntayhtymien ylläpitämien koulujen ja oppilaitosten, päiväkotien ja sairaaloiden sekä 1.6.2021 voimassa olevan varhaiskasvatuslain mukaisen kerhotoiminnan opetushenkilöstön palvelussuhteen ehtoihin. Lisäksi koulujen ja oppilaitosten opetushenkilöstöön noudatetaan, jollei tästä virka- ja työehtosopimuksesta muuta johdu, soveltuvin osin KVTES:n määräyksiä.

Soveltamisohje

Kuntayhtymän johtavan rehtorin palkkaus määräytyy KVTES:n II luvun 17 §:n mukaisesti.

- 2 mom.** Mitä tässä sopimuksessa on sovittu viranhaltijan palvelussuhteen ehdoista, noudatetaan soveltuvin osin myös vastaavaa työtä tekevän työsuhteisen opettajan palvelussuhteen ehtoihin ja päinvastoin.
- 3 mom.** Sikäli kun tässä sopimuksessa on sovittu tietyn yksilöidyn tehtävän palkkioperuste, sovelletaan samaa palkkioperustetta myös milloin opettaja on määrätty tekemään vastaavaa tehtävää, jota paikallisesti kutsutaan sopimuksesta poikkeavalla nimellä.
- 4 mom.** Tässä sopimuksessa kunnalla tarkoitetaan sekä kuntaa että kuntayhtymää.

2 § Paikallinen sopiminen ja muut soveltamisalaa koskevat rajoitukset

- 1 mom.** Tätä sopimusta ei sovelleta siltä osin, kuin sen määräyksistä on poikettu kunnallisen pääsopimuksen 13 §:n 1 momentissa tarkoitetulla paikallisella sopimuksella. Paikallisella sopimuksella ei voida kuitenkaan poiketa tämän sopimuksen työaikamääräyksistä, vuosiloman pituutta eikä ~~sairausloma~~ sairauspoissaolo ja äitiysvapaa-/raskausvapaa-/vanhempainvapaatuisuuksia / koskevista määräyksistä. Paikallisella sopimuksella ei saa myöskään sopia viranhaltijan ja työntekijän palkkaa tämän sopimuksen hinnoittelutunnuksen mukaista peruspalkkaa tai palkka-asteikon alinta peruspalkkaa pienemmäksi.

Soveltamisohje

Pääsopimuksen 13 §:n 1 momentin mukaan siinä olevia määräyksiä toisin sopimisesta ei noudateta, mikäli valtakunnallisessa virka- tai työehtosopimuksessa on sovittu omilla erityismääräyksillä paikallisesta sopimisesta. Tällöin sovelletaan näitä valtakunnallisen virka- ja työehtosopimuksen erityismääräyksiä.

- 2 mom.** Tätä virka- ja työehtosopimusta ei sovelleta, jos asiasta on sovittu Kunnallisen työmarkkinalaitoksen kunnallisen virkaehtosopimuslain 3 §:n 2 momentin nojalla antaman valtuutuksen nojalla tehdyllä kunnan tai kuntayhtymän omalla virkaehtosopimuksella.
- 3 mom.** Jollei tästä tai muusta virka- tai työehtosopimuksesta muuta aiheudu, viranhaltijan ja työntekijän palvelussuhteen ehdot säilytetään sellaisina kuin ne olivat virka- ja työehtosopimuksen nojalla noudatettavina edellisen sopimuksen päättyessä.

3 § Poistettu

4 § Työrauha

1 mom.

Virkasuhteiset

Tähän virka- ja työehtosopimukseen sidottu ei saa sopimuksen voimassa ollessa ryhtyä työtaistelutoimenpiteisiin sopimuksen pätevydestä, voimassaolosta tai oikeasta sisällöstä taikka sopimukseen perustuvasta vaatimuksesta syntyneen riidan ratkaisemiseksi, voimassa olevan sopimuksen muuttamiseksi tai uuden sopimuksen aikaansaamiseksi.

- 2 mom.** Lisäksi sopimukseen sidottu yhdistys on velvollinen huolehtimaan, että sen alaiset yhdistykset ja viranhaltijat, joita sopimus koskee, eivät riko edellisessä momentissa tarkoitettua työrauhavelvoitetta eivätkä sopimuksen määräyksiä. Tämä velvollisuus sisältää myös sen, ettei yhdistys saa tukea tai avustaa kiellettyä työtaistelutoimenpidettä eikä muullakaan tavalla myötävaikuttaa sellaisiin toimenpiteisiin, vaan on velvollinen pyrkimään niiden lopettamiseen.

3 mom.

Työsuhteiset

Työehtosopimukseen osallisten ja siihen muutoin sidottujen vastuu määräytyy lain mukaan (viittaussääntö).

II Virkasuhteisen opetushenkilöstön palkkaus

5 § Palkka eri kalleusluokissa

- 1 mom.** Viranhaltijan palkka määräytyy peruspalkan mukaan erikseen I ja erikseen II kalleusluokan kunnissa, ellei ao. osiossa tai liitteessä ole toisin sovittu.

Soveltamisohje

I kalleusluokkaan kuuluvat seuraavat kunnat:

Enontekiö, Espoo, Helsinki, Hyrynsalmi, Hyvinkää, Hämeenlinna, Ii, Inari, Joensuu, Jyväskylä, Järvenpää, Kauniainen, Kemi, Kemijärvi, Keminmaa, Kerava, Kirkkonummi, Kittilä, Kolari, Kuhmo, Kuopio, Kuusamo, Muonio, Oulu, Pelkosenniemi, Pello, Posio, Ranua, Ristijärvi, Rovaniemi, Salla, Savukoski, Simo, Sodankylä, Tampere, Tervola, Tornio, Utsjoki, Vaasa, Vantaa, ja Ylitornio.

Muut kunnat kuuluvat II kalleusluokkaan.

- 2 mom.** Viranhaltijan palkka määräytyy pääasiallisen työpaikan sijaintipaikkakunnan kalleusluokan mukaan, jollei liitteessä ole toisin sovittu.

Soveltamisohje

Jos viranhaltija opettaa useassa eri toimipisteessä, pääasialliseksi viranhoidtopaikaksi katsotaan se, jossa hän on useimpina päivinä opettamassa, tai jos hän opettaa saman verran useammassa toimipisteessä, se toimipaikka, josta hän saa välittömät toimintaohjeet.

---

6 § Palkkausperusteet ja palkkausjärjestelmä

- 1 mom.** Viranhaltijan peruspalkka ja viran palkka-asteikko määräytyvät tämän luvun, asianomaisen osion ja sen liitteen mukaisesti.
- 2 mom.** Jos viran kelpoisuusehdoissa edellytetään opettajankoulutusta ja viran velvollisuuksiin kuuluu opettaminen eikä palkkaluokittelussa ole tehtävään sopivaa palkkaryhmää (palkkaluokittelun ulkopuolinen), toimivaltainen viranomainen päättää peruspalkan/palkan sen hinnoittelukohdan mukaan, johon hänet voidaan tehtäviensä/nimikkeensä perusteella rinnastaa.
- 3 mom.** Tämän sopimuksen osioissa B, C ja F viranhaltijan tehtäväkohtaista palkkaa tai tehtäväkohtaista palkkaa palkka-asteikon puitteissa päätettäessä on otettava huomioon tehtävien vaativuus. Palkka-asteikossa olevan viranhaltijan palkkaa päätettäessä palkka-asteikon yläraja voidaan perustellusta syystä ylittää.

Soveltamisohje

1 Tehtäväkuvaus

Tehtävien vaativuuden arvioinnin tulee perustua tehtäväkuvaukseen, joka kuvaa tehtävän tarkoitusta, olennaista sisältöä ja keskeisiä tehtäväkokonaisuuksia. Tehtäväkuvaus on rakenteeltaan selkeä ja yksinkertainen. Tehtäväkuvaukset valmistellaan yhteistyössä työnantajan edustajan ja asianomaisen viranhaltijan tai, mikäli kyse on mallitehtäväkuvauksen laatimisesta, asianomaisen ammattiryhmän edustajan kanssa. Tehtäväkuvauksen vahvistaa työnantaja. Se ei ole työ sopimuksen tai viranhoidomääräyksen osa ja työnantaja voi siten tarvittaessa tarkistaa sitä. Vahvistetusta tehtäväkuvauksesta annetaan kopio ao. viranhaltijalle hänen pyynnöstään.

Tehtäväkuvausten pitää olla yhteismitallisia, jotta objektiivinen arviointi on mahdollista hinnoittelutunnusten sisällä. Tehtäväkuvausta ei tarvitse tehdä kaikille henkilöille erikseen silloin, kun henkilöt tekevät samanlaisia tehtäviä. Tällöin voidaan tehdä esim. mallitehtäväkuvaus ja täydentää sitä tarvittaessa. Tehtäväkuvauksia pidetään ajan tasalla. Kun tehtäväkuvauksessa määriteltyä tehtäväkokonaisuutta muutetaan tai se on muuttunut vähäistä merkittävämmiin, tarkistetaan tehtäväkuvaus muuttuneen tilanteen mukaiseksi. Samalla arvioidaan tehtävän vaativuus uudelleen tehtävän kokonaisvaativuudessa tapahtuneiden muutosten selvittämiseksi. Sen jälkeen arvioidaan muutosten mahdolliset vaikutukset tehtäväkohtaisiin palkkoihin.

Viranhaltijan tehtävien olennaisesta muuttamisesta ks. laki kunnallisesta viranhaltijasta 23 § (viittausmääräys).

2 Vaativuustekijät

Tehtävien vaativuutta arvioitaessa otetaan huomioon työn edellyttämä osaaminen (tiedot, taidot, harkinta), työn vaikutukset ja vastuu (laajuus, pysyvyys, johtaminen ja vaikutukset toimintaedellytyksiin) sekä työn edellyttämät yhteistyötaidot (vuorovaikutus, ihmissuhdevaatimukset) ja työolosuhteet, jollei toimivaltainen viranomainen päättä käyttää arvioinnissa ennalta määriteltyjä muita objektiivisia vaativuustekijöitä.

Työn edellyttämä osaaminen

Osaaminen kuvaa työn edellyttämien koulutuksella ja työkokemuksella hankittujen keskeisten tietojen ja taitojen syvyyttä, laajuutta ja monipuolisuutta sekä työn edellyttämää harkinnan itsenäisyyttä. Tietojen osalta arvioidaan työn edellyttämää koulutusta (ammattillinen peruskoulutus, jatko- ja täydennyskoulutus) ja ammatinhallinnan edellyttämää uuden tiedon hankkimista. Taitojen osalta arvioidaan työn edellyttämää työkokemuksella saavutettua osaamisen syvyyttä

ja monipuolisuutta sekä erityisosaamista ja kokonaisuuksien hahmottamista. Työn edellyttämien taitojen vaativuuteen vaikuttaa myös se, missä määrin työ edellyttää useiden eri tehtäväalueiden hallintaa tai monien asioiden yhtäaikaista hallintaa taikka tosistaan poikkeavien tietojen ja taitojen hallintaa. Harkinnan osalta arvioidaan työn edellyttämää itsenäisen harkinnan tasoa, johon vaikuttaa ohjeiden määrä ja laatu. Harkinta kuvaa myös tavoitteenasettelun itsenäisyyttä ammattialan ja organisaation arvoista ja tavoitteista.

Työn vaikutukset ja vastuu

Työn vaikutukset ja vastuu kuvaavat niitä vaikutuksia ja sitä merkitystä, joka työllä on kuntalaisten/asiakkaiden ja työyhteisön fyysisiin, psyykkisiin, sosiaalisiin ja taloudellisiin olosuhteisiin. Vaikutuksia arvioidaan kohteiden laajuuden (erilaisuus, määrä) ja vaikutusten pysyvyyden (pitkäkestoisuus, muutettavuus) kannalta. Asiantuntija-, johtamis- ja esimiestyössä korostuvat toimintaedellytyksiä, tuloksellisuutta, vaikuttavuutta sekä työyhteisöjen toimivuutta koskeva vaikuttaminen ja vastuu. Toimintaedellytyksiin vaikuttamista ilmenee kaikilla organisaatiotasolla.

Työn edellyttämät yhteistyötaidot

Yhteistyötaidot kuvaavat asiakassuhteissa ja työyhteisössä tarvittavia vuorovaikutustaitoja ja ihmissuhdevaatimuksia. Vuorovaikutuksen osalta arvioidaan työn edellyttämää viestinnän ja kommunikoinnin oma-aloitteisuutta ja tavoitteellisuutta. Ihmissuhdevaatimusten osalta arvioidaan työn edellyttämää vaatimusta asettua toisen ihmisen tilanteeseen.

Työolosuhteet

Työolosuhteilla tarkoitetaan työhön kiinteästi liittyviä tavanomaisesta poikkeavia henkisiä ja fyysisiä työolosuhdetekijöitä, joita ei voida työsuojelutoimenpitein poistaa.

3 Arvioinnissa huomioon otettavia seikkoja

3.1 Koulutus

Viranhaltijalla oleva koulutus tai kokemus ei ratkaise työn vaativuutta, vaan vaativuustarkastelu tehdään aina virkanimikkeen tosiasiallisten tehtävien perusteella. Hinnoittelutunnuksen soveltamisedellytykseksi on kuitenkin usein määriteltä tietty koulutustaso, jolla on pyritty kuvaamaan osaltaan hinnoittelutunnukseen kuuluvien tehtävien tiedollista vaativuustasoa. Mikäli hinnoittelutunnukseen kuuluvalta edellytetään korkeampaa koulutustasoa kuin mitä hinnoittelutunnuksessa on todettu tai tämän lisäksi alan erikoistumiskoulutusta tai ammatillista jatkokoulutusta, on tämä yleensä osoitus siitä, että myös

tehtävien vaativuus edellyttää selvästi peruspalkkaa korkeampaa tehtäväkohtaista palkkaa. Vaikka kelpoisuusehdoissa ei edellytetäkään em. lisäpätevyyttä tms., voi viranhaltijan lisäpätevyys tai kokemuksen kautta hankitut taidot johtaa käytännössä siihen, että hänelle annetaan tavanomaista vaativuustasoa vaativampia tehtäviä, mikä on otettava huomioon tehtäväkohtaista palkkaa määrätessä. Viranhaltijan tavanomaista laaja-alaisempi koulutus voi merkitä sitä, että vaikka ao. henkilön tehtävät eivät tämän vuoksi olekaan muita vaativampia, ao. henkilön erityisosaamista voidaan käyttää hyväksi tietyissä tilanteissa ja tästä potentiaalisesta käytettävyydestä saattaa olla perusteltua maksaa henkilölle henkilökohtaista lisää.

3.2 Lisätehtävä ja -vastuu

Viranhaltijalle voidaan määrätä hänen tavanomaisten tehtäviensä lisäksi lisätehtäviä ja -vastuita, mikä osaltaan vaikuttaa tehtävien vaativuuteen ja sitä kautta tehtäväkohtaisen palkan määrään. Mikäli lisätehtävä tai -vastuu on määräaikainen, voidaan tästä aiheutuva tehtäväkohtaisen palkan korotustarve tarvittaessa määrittellä määräaikaisena korotuksena (3 momentissa ovat määräykset olennaisen tehtävämuutoksen vaikutuksesta tehtäväkohtaiseen palkkaan). Esimerkkinä tällaisista lisätehtävistä ja -vastuista voidaan mainita jonkin yksikön tai vastualueen määräaikainen päällikkyys, jonkin yksikön tai ryhmän vetovastuu, johtajan tai esimiehen varamiehenä toimiminen tai vastuu vaativasta tehtäväkokonaisuudesta, jota muilla samaan hinnoittelutunnukseen kuuluvilla ei ole.

3.3 Esimiesasema

Vaikka tehtävien vaativuuksien vertailu tehdään samaan hinnoittelutunnukseen kuuluvien välillä, joudutaan arvioinnin yhteydessä toisinaan tarkastelemaan samanaikaisesti muitakin hinnoittelutunnuksia. Esimerkkinä voidaan mainita se, että esimiesten ja alaisten tehtäväkohtaisten palkkojen pitää olla oikeassa suhteessa toisiinsa nähden siitä riippumatta, kuuluvatko he samaan vai eri hinnoittelutunnukseen. Pääsääntöisesti esimiesasemassa olevan tehtäväkohtaisen palkan pitää olla selvästi korkeampi kuin hänen alaisensa, jollei tästä poikkeamiseen ole erityistä, perusteltua syytä. Johto- tai esimiestehtävissä toimivan tehtäväkohtaista palkkaa harkittaessa on otettava huomioon mm. johdettavan yksikön koko, vastualueen tai johdettavan yksikön palvelutarjonnan laajuus ja moninaisuus, erikoispalveluiden tuottaminen sekä muut erityispiirteet, yhteistyövaatimus muiden hallinnonalojen ja palvelujen tuottajien kanssa, sekä esimiestyön merkitys toiminnan tuloksellisuudessa ja toimintaedellytysten luomisessa.

4 Arviointijärjestelmä

Vaativuustekijöiden pohjalta tehdään arviointijärjestelmä, jonka toimivuutta arvioidaan säännöllisesti. Ennen uuden arviointijärjestelmän

käyttöönottoa tai arviointijärjestelmää muutettaessa asiasta neuvotellaan niiden luottamusmiesten kanssa joiden edustamiin viranhaltijoihin arviointijärjestelmää tullaan soveltamaan. Arviointijärjestelmää päätetään viime kädessä työnantaja. Arviointijärjestelmästä tehdään kirjallinen kuvaus ja sen sisällöstä tiedotetaan viranhaltijoille.

Arviointi suoritetaan mahdollisimman yhteismitallisesti ja yhdenmukaisin perustein.

Tehtäväkohtainen palkka määritellään kokonaisarvioinnin perusteella.

Kokonaisarviointi perustuu

- kirjalliseen tehtävän vaativuuden arviointia varten tehtyyn tehtäväkuvaukseen (ks. kohta 1),
- vaativuustekijöihin (ks. kohta 2),
- tehtävän vaativuuden arvioinnissa huomioon otettaviin seikkoihin (koulutus, lisätehtävä- ja vastuu, esimiesasema) (ks. kohta 3)
- arviointijärjestelmään (ks. kohta 4).

Toimivaltainen viranomainen voi rajata KVTES:n palkkausluvun 17 §:n mukaiset työnantajan edustajat arviointijärjestelmän ulkopuolelle.

Tarkoituksena on, että tehtävien vaativuuden arviointia koskevat soveltamiskysymykset ratkaistaan paikallisesti.

5 Tehtäväkohtaisesta palkasta päättäminen

Työnantajan on tehtäväkohtaisesta palkasta päättäessään käytettävä harkintavaltaansa siten, että tehtävien vaativuus otetaan mahdollisimman objektiivisesti huomioon. Tavoitteena on, että samaan hinnoittelutunnukseen kuuluvien tehtäväkohtaiset palkat ovat tehtävien vaativuuden edellyttämässä suhteessa toisiinsa. Vertailun kohteena ovat saman työnantajan palveluksessa olevien samaan hinnoittelutunnukseen kuuluvien tehtävät. Jos palkkahinnoittelukohdassa on todettu erikseen tehtäväkohtaiset palkat I ja II kalleusluokassa, kysymyksessä ovat erilliset ryhmät.

Se, että samaan hinnoittelutunnukseen kuuluvien tehtävien vaativuusvertailussa ei löydy olennaisia vaativuuseroja, ei merkitse sitä, että käytetään automaattisesti hinnoittelutunnuksen peruspalkkaa. Työnjako on voitu tehdä siten, että kaikille kyseiseen hinnoittelutunnukseen kuuluville on määrätty vaativampia ja vähemmän vaativia tehtäviä, kokonaisvaativuuden ollessa suunnilleen sama. Tällöin kaikkien tehtäväkohtaisten palkkojen pitäisi olla suunnilleen samalla tasolla, mutta taso voi ylittää selvästikin peruspalkan. Toisaalta

samaan hinnoittelutunnukseen kuuluvien tehtävien vaativuuksissa voi olla merkittäviäkin eroja, minkä seurauksena myös tehtäväkohtaisessa palkassa voi olla merkittäviä suuruuseroja.

Tehtäväkohtaisen palkan tasoon vaikuttavat tehtävien vaativuuden lisäksi mm. paikkakunnan ja ao. ammattialan yleinen palkkataso sekä työnantajan noudattamat palkkapoliittiset periaatteet.

Toimivaltainen viranomaisen päättää tehtäväkohtaisen palkan tasosta. Tehtäväkohtainen palkka voidaan määritellä uudelleen uutta viranhoidomääräystä annettaessa esimerkiksi sijaisuuksia jatkettaessa.

6 Tehtäväkohtaisen palkan alentaminen

Tehtäväkohtaista palkkaa voidaan alentaa vain 7 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa.

---

7 § Tehtävien muutoksen vaikutus palkkaan

Jos viranhaltijan tehtävien vaativuus olennaisesti muuttuu vähintään kahden viikon ajaksi toiseen virkaan tai tehtävään siirtymisen tai tehtävien uudelleenjärjestelyn vuoksi, tehtäväkohtaista palkkaa tarkistetaan, jos se ei vastaa muuttuneita tehtäviä.

Tehtäväkohtaisen palkan tarkistamisajankohdat ovat:

- 1 tehtävien muutosajankohdasta lukien, jos uusi tehtäväkohtainen palkka on korkeampi tai
- 2 kahdeksan viikon kuluttua tehtävien muutoksesta, jos uusi tehtäväkohtainen palkka on alempi
- 3 tehtävien muutosajankohdasta lukien, jos viranhaltija hakeutuu omasta pyynnöstään vähemmän vaativaan tehtävään tai toisiin tehtäviin siirtymistä on tarjottu lomauttamisen vaihtoehtona
- 4 toiseen virkaan siirtymishetki

Vuosilomasijaisuuksissa tehtäväkohtaista palkkaa ei alenneta, ja tehtäväkohtaisen palkan korottaminen koskee vain vähintään kaksi viikkoa kestäviä yhdenjaksoisia sijaisuuksia, jolloin tarkistamisajankohta on sijaisuuden alkaminen.

Soveltamisohje

Tehtävän vaativuuden muutoksen perusteena voi olla mm. siirto toiseen virkaan, määräaikainen lisätehtävä tai tehtävien muuttaminen olennaisesti vaativammaksi tai vähemmän vaativaksi. Jos tehtäviä muutetaan määräajaksi ja uusi tehtäväkohtainen palkka on korkeampi, tehtäväkohtainen palkka alenee välittömästi em. määräajan päätyttyä.

Tehtäväkohtaista palkkaa ei muuteta, jos tilapäinen siirto toiseen virkaan tai tehtävään tai tilapäiset tehtävämuutokset on otettu huomioon tehtäväkohtaisen palkan määrässä, esim. toimiminen tilapäisesti esimiehen sijaisena tai muu sijaisuusjärjestely.

Työnantajan tulisi pyrkiä ennen työvuoden alkua suunnittelemaan opettajan työ etukäteen koko lukuvuodelle.

---

8 § Epäpätevyysalennus muilla kuin peruskoulun ja lukion opettajilla

- 1 mom.** Viranhaltijan, jolla ei ole opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen (kelpoisuusasetuksen 986/1998, siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen) mukaista kelpoisuutta, palkkaa alennetaan 6–20 %.

Soveltamisohje

Jos em. asetuksessa edellytetään tiettyä tutkintotasoa, tehdään epäpätevyysalennus tämän tutkintotason mukaisesta palkkauksesta. Jos asetuksessa säädetyt tutkinnot/tutkintotasot ovat vaihtoehtoisia, epäpätevyysalennus tehdään ao. henkilön suorittamasta tutkintotasosta.

Osion C mukaisessa vuosityöaikajärjestelmässä olevan opettajan epäpätevyysalennus lasketaan palkkaliitteen mukaisen palveluvuodet sisältävän taulukon alarajasta.

- 2 mom.** 1 momentissa mainitun asetuksen 13 d §:n tarkoitetun opettajan palkka määräytyy pedagogisten opintojen puuttumisen ajan tämän pykälän 1 momentin mukaisesti. Samoin em. asetuksen 13 c §:n nojalla kelpoisuuden saavaan opettajaan sovelletaan tämän pykälän 1 momenttia.

Soveltamisohje

Edellä mainitun asetuskohtaan mukaan muuta kuin näyttötutkintoon valmistavaa ammatillista lisäkoulutusta on erityisestä syystä kelpoinen antamaan myös henkilö, joka on suorittanut alan erikoisammattitutkinnon tai jolla muutoin on koulutuksen tai työkokemuksen avulla hankittu korkea ammattitaito. Tällaiselta opettajalta ei esimerkiksi edellytetä opettajan pedagogisia opintoja.

---

9 § Erivapauden vaikutus palkkaan

Jos opettajalla on erivapaus tulla nimetyksi hoitamaansa virkaan/virkasuhteeseen, ei varsinaisesta palkasta tehdä epäpätevyysalennusta.

10 § Palkan tarkistaminen paikallisella päätöksellä

- 1 mom.** Viranhaltijan kuukausipalkkaa tarkistetaan sopimuskauden aikana, kun viranhaltija on suorittanut palkkaluokittelussa hinnoittelutunnusta korkeampaa peruspalkkaa edellyttävän tutkinnon/pätevyyden. Tarkistus tehdään vähintään koulutuksen edellyttämään palkka-asteikon alarajaan tai ao. peruspalkkaan seuraavan kuukauden alusta siitä, kun viranhaltija on esittänyt selvityksen tutkinnon/pätevyyden saavuttamisesta.

Soveltamisohje

Tässä sopimuksessa ylemmällä korkeakoulututkinnolla tarkoitetaan korkeakoulututkintojen järjestelmästä annetun asetuksen (464/1998, siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen) 6 §:ssä lueteltuja kotimaisia korkeakoulututkintoja sekä sellaisia ulkomaisia tutkintoja, jotka on tunnustettu tai rinnastettu tunnustamis- tai rinnastamispäätöksellä suomalaiseseen ylempään korkeakoulututkintoon.

- 2 mom.** Viranhaltijan kuukausipalkka voidaan tarkistaa palkka-asteikon rajoissa, jos kunnan toimivaltainen viranomaiskatsoo sen perustelluksi.

11 § Henkilökohtainen lisä

Viranhaltijalle voidaan maksaa varsinaiseen palkkaan kuuluvaa henkilökohtaista lisää viranhaltijan työsuorituksen arvioinnin perusteella, siten kuin KVTES:n palkkausluvun 11 §:ssä on määrätty.

Soveltamisohje

Jos jokin em. ominaisuuksista on jo otettu huomioon erikseen OVTES:ssä (esim. kaksoiskelpoisuuden tuoma peruskoulun luokanopettajan korotus peruspalkkaan), sitä ei ole syytä ottaa enää henkilökohtaisen lisän perusteeksi. Opettajana toimimisen mukanaan tuoma kokemus ja ammatinhallinnan lisäys on otettu huomioon jo kertaalleen vuosisidonnaisessa lisässä, joten henkilökohtaisen lisän arvioinnin tulisi perustua muihin tekijöihin.

---

12 § Vuosisidonnainen lisä

- 1 mom.** Viranhaltijalle maksetaan vuosisidonnaista lisää siten, kuin tässä pykälässä sekä asianomaisessa osiossa ja/tai liitteessä on sovittu.
- 2 mom.** Vuosisidonnaisen lisän vaikutus palkkaan lasketaan virkanimikkeen hinnoittelutunnuksen ao. kalleusluokan peruspalkan ja aiempien vuosisidonnaisten lisien summasta.

Soveltamisohje

Vuosisidonnaisen lisän vaikutus palkkaan lasketaan kertomalla hinnoittelutunnuksen mukainen peruspalkka tai asteikkopalkkauksessa asteikon alaraja vuosisidonnaisen lisän prosenttien mukaisilla kertoimilla (esim. 5 % = 1,05) pyöristämättä tuloa välissä. Pyöristys täysiin sentteihin tehdään vasta loppupalkassa. Laskenta tehdään siis korkoa korolle periaatteella.

Päätoimisella tuntiopettajalla laskennassa käytetään painotettua peruspalkkaa, jos palkka on laskettu painottamalla. Mikäli vuosisidonnaisen lisän määräytymisperusteet eroavat toisistaan, määräytyvät ne sen opetuksen mukaan, mitä päätoiminen tuntiopettaja antaa eniten. Mikäli tunteja on yhtä paljon, sovelletaan opettajan kannalta edullisempaa määräästä.

Jos viranhaltijan peruspalkkaa on alennettu kelpoisuuden puuttumisen vuoksi, vuosisidonnaisen lisän vaikutus lasketaan alennetusta peruspalkasta.

---

13 § Vuosisidonnaiseen lisään oikeuttava aika

- 1 mom.** Vuosisidonnaiseen lisään oikeuttavaan aikaan luetaan, jollei jäljempänä olevista määräyksistä muuta johdu, aika, jonka viranhaltija/työntekijä 18 vuotta täytettyään on ollut päätoimiseksi katsottavassa
- 1) kotimaisen työnantajan tai ulkomaisen työnantajan palveluksessa opettajan/rehtorin tehtävissä,
  - 2) kotimaisen työnantajan tai ulkomaisen työnantajan palveluksessa tehtävissä, joista on olennaista hyötyä nykyisissä tehtävissä
  - 3) yrittäjän työssä, josta on olennaista hyötyä nykyisissä tehtävissä enintään yhteensä viisi (5) vuotta.

Soveltamisohje

Kyseessä tulee olla työkokemus, josta on nykyisessä tehtävässä hyötyä, esimerkiksi pelkkä omistussuhde tai osakkuus ei riitä.

- 2 mom.** Jos viranhaltija on toiminut opettajanvirassa tai -toimessa tai päätoimisena tuntiopettajana, noudatetaan päätoimisuutta arvioitaessa kulloisenakin palvelusajankohtana voimassa olleita opetusalan erikseen määrättyjä päätoimisuuden edellytyksiä ja tuntirajoja.
- 3 mom.** Muussa kuin opettajantehtävässä palvelussuhde tai yrittäjän työ katsotaan päätoimiseksi, mikäli säännöllinen keskimääräinen viikkotyöaika on ollut vähintään 19 tuntia. Palvelusaika/yrittäjäaika ennen

1.1.1990 katsotaan kuitenkin päätoimiseksi vain, mikäli säännöllinen keskimääräinen viikkotyöaika on ollut vähintään 20 tuntia.

14 § ~~Vuosisidonnainen lisä ja eläke (voimassa 31.7.2020 asti)~~ poistettu 1.8.2020

15 § Vuosisidonnaiseen lisään oikeuttavan ajan vähimmäispituus

Eri palvelusaikoja/yrittäjäaika vuosisidonnaista lisää varten yhteen laskettaessa otetaan huomioon vain täydet kuukaudet. Myös 30 päivää kestänyt yhtäjaksoinen palvelus/yrittäjäaika katsotaan yhdeksi kuukaudeksi.

16 § Vuosisidonnaiseen lisään luettavat virantoimituksen keskeytykset

1 mom. Vuosisidonnaiseen lisään oikeuttavaa aikaa laskettaessa vähennetään kalenteripäivät, joina virantoimitus/työssäolo/työskentely on ollut keskeytyneenä.

Soveltamisohje

Vähennykset lasketaan kalenteripäivinä, jolloin 30 päivää on yksi kuukausi. Vähentävä aika siirtää vuosisidonnaiseen lisään oikeuttavan ajan täyttymistä vastaavan ajan verran eteenpäin. Jos vähentävä aika on esimerkiksi kaksi päivää, vuosisidonnaiseen lisään oikeuttavan ajan täytyminen siirtyy kahdella päivällä eteenpäin. Jos em. vähennyksiä kohdistuu eri palvelussuhteisiin/työskentelyaikaan, vähennettävä aika saadaan laskemalla eri palvelussuhteista/työskentelyajasta vähennettävät päivät yhteen.

---

2 mom. Palvelusaikaan/työskentelyaikaan luetaan kuitenkin vuosiloma- ja virkavapaa-aika, työvapaa tai vastaava vapaa seuraavissa tapauksissa:

- 1 viranhaltija/henkilö on saanut palkkaetuja äitiysvapaan/ raskausvapaan/vanhempainvapaan tai ~~sairaustoman~~ sairauspoissaolon ajalta,
- 2 viranhaltija/henkilö on saanut sairausvakuutuslain mukaista päivärahaa taikka äitiys-, isyys- raskaus -tai vanhempainrahaa,
- 3 viranhaltija/henkilö on saanut tapaturma- tai muuta korvausta ajalta, jolta hänellä olisi ehdoton oikeus ~~sairaustajan~~ sairauspoissaolon palkkaan,

---

Soveltamisohje

Jos korvaus on palkkaa suurempi, eikä palkkaa makseta, aikaa ei vähennetä vuosisidonnaiseen lisään oikeuttavasta ajasta.

- 4 viranhaltija/henkilö on ollut suorittamassa asevelvollisuuttaan tai siviilipalvelusta, josta hän on palannut laissa säädettyssä ajassa virantoimitukseen tai työhön,
- 5 koulutus- tai opiskeluaika siltä osin kun se ei ylitä yhteensä enintään 30 päivää kalenterivuodessa ja
- 6 muun kuin 1–5 kohdassa mainitun syyn perusteella virkavapaalla/työvapaalla/poissa enintään 30 päivää saman kalenterivuoden aikana edellyttäen, että hän on ollut ao. kalenterivuonna virkavapaan/työvapaan myöntäneen työnantajan palveluksessa koulutyön aikana virantoimituksessa vähintään 30 päivää.

17 § Vuosisidonnaisen lisän hakeminen

- 1 mom.** Vuosisidonnaisen lisän saamisen ehtona on, että sitä haetaan kirjallisesti viimeistään kahden vuoden kuluessa siitä, kun oikeus vuosisidonnaiseen lisään on syntynyt. Jos hakemus on esitetty myöhemmin, vuosisidonnainen lisä myönnetään takautuvasti yhden vuoden ajalta hakemuksen esittämispäivästä laskettuna.

Ao. viranomainen voi päättää, että vuosisidonnainen lisä myönnetään ilman hakemusta, mikäli viranhaltijalle on aikaisemmin myönnetty ao. kunnassa vuosisidonnaista lisää.

- 2 mom.** Oikeus vuosisidonnaiseen lisään alkaa sen jälkeisen kuukauden ensimmäisestä päivästä lukien, jona vuosisidonnaiseen lisään oikeuttava palvelusaika on täyttynyt.

Soveltamisohje

Hakijan velvollisuutena on esittää kirjalliset selvitykset niistä muun työnantajan palvelusajoista / työkokemusajasta, joita hän vaatii hyväksyttäväksi vuosisidonnaiseen lisään oikeuttavaksi ajaksi. Hakijan velvollisuus on esittää todistuksista viralliset käännökset, elleivät todistukset ole suomen- tai ruotsinkielisiä.

---

18 § Palvelulisän siirtymäsäännös

- 1 mom.** Päätoimisessa tämän sopimuksen tarkoittamassa palvelussuhteessa 31.7.2000 ollut ja sellaisessa 1.8.2000 jatkava opettaja on oikeutettu palvelulisäaikaan 31.7.2000 voimassa olleiden määräysten mukaan koulutusajaksi lukuun ottamatta 31.7.2000 saakka. Tämän jälkeinen palvelu hyväksytään palvelulisään 1.8.2000 voimassa olevien määräysten mukaisesti.

Soveltamisohje

Mikäli palvelu on jatkunut yhtäjaksoisesti 1.8.2000 alkaen muussa kunnassa/kuntayhtymässä kuin missä se on 31.7.2000 päättynyt, uusi työnantaja voi harkintansa mukaan tarkistaa ensimmäistä kertaa myönnettävän palvelulisän perusteeksi tulevan palvelulisääjan vanhojen määräysten mukaisesti tai hyväksyä ajan aikaisemman työnantajan antaman todistuksen perusteella.

- 2 mom.** Sellaisen opettajan, jolla ei ole ollut 31.7.2000 tämän sopimuksen mukaista palvelussuhdetta kunnalliseen työnantajaan tai jonka yhtäjaksoinen palvelussuhde kunnalliseen työnantajaan on välillä katkenut tai myöhemmin katkeaa, tullessa kunnalliseen palvelussuhteeseen, sovelletaan palvelulisiin pelkästään 1.8.2000 voimassa olevia määräyksiä.

19 § Syrjäseutulisä

Viranhaltijalle, jolle on 31.12.2011 voimassa olleen OVTES:n A osion 19 §:n mukaisesti maksettu syrjäseutulisää, maksetaan sitä edelleen kyseisen määräyksen mukaisesti.

20 § Kehitysaluelisä yleissivistävässä koulussa

Yleissivistävän koulun viranhaltijalle, jolle on 31.12.2011 voimassa olleen OVTES:n A osion 20 §:n mukaisesti maksettu kehitysaluelisää, maksetaan sitä edelleen kyseisen määräyksen mukaisesti.

20 a § Rekrytointilisä

Viranhaltijalle voidaan maksaa rekrytointilisää, siten kuin KVTES:n palkkauslunun 15 §:ssä on määrätty.

21 § Varsinainen palkka

- 1 mom.** Viranhaltijan varsinaiseen palkkaan kuuluvat seuraavat palkanosat:
- 1 tehtäväkohtainen palkka (ks. osiot ja liitteet)
  - 2 henkilökohtainen lisä (11 §)
  - 3 vuosisidonnainen lisä (12–18 §)
  - 4 syrjäseutulisä (19 §) ja yleissivistävän koulun kehitysaluelisä (20 §)
  - 5 rekrytointilisä (20 a §)
  - 6 koulu/oppilaitos- ja kuntakohtainen lisätehtävä (osio B 19 §) ja taide- ja taitoaineiden korvaus (osio B liite 1 23 §)
  - 7 siirtymäkauden lisä/henkilökohtainen palkanlisä (osiot ja liitteet).

Soveltamisohje

Opetusvelvollisuustyöajassa opetusvelvollisuustuntimäärä vastaa täyttä työaikaa. Osion C mukaisessa vuosityöaikajärjestelmässä 1500 tunnin vuosityöaika vastaa täyttä työaikaa. Varsinaisen palkan käsitettä tarvitaan maksettaessa palkkaa mm. **sairausloman sairauspoissaolon ja äitiysvapaan/raskausvapaan/vanhempainvapaan ajalta sekä päätoimisen tuntiopettajan palkan määrittelyssä.**

Palkallisen virkavapaan ajalta, mm. **sairausloman-sairauspoissaolon ja äitiysvapaan/raskausvapaan/vanhempainvapaan** ajalta, maksetaan osio C 24 a §:n mukaan varsinaisen palkan lisäksi osio C 15 §:n mukaiset lisätunnit vahvistetun työaikasuunnitelman mukaisesti.

- 2 mom.** Jos palkkatekijä (esim. luottamusmieskorvaus) on sovittu kunnallisessa yleisessä virkaehtosopimuksessa, määräytyy sen kuuluminen varsinaiseen palkkaan KVTES:n mukaan.

22 § Tukiopetuspalkkio

Tukiopetustunnilta maksettava palkkio määräytyy opettajan oman viran ylituntipalkkioperusteen mukaan.

23 § Oppilaan ohjauksen palkkio

Oppilaan ohjauksen tunnilta maksettava palkkio määräytyy opettajan oman viran ylituntipalkkioperusteen mukaan.

24 § Toisen opettajan tunnin hoitopalkkio

Jos viranhaltijalle annetaan määräys oman oppituntinsa tai muun palkatun tehtävän kanssa samanaikaisesti huolehtia toisen opettajan luokasta, maksetaan hänelle tunnilta palkkio, joka on 30 % oman viran ylituntipalkkiosta.

25 § Yksityisopiskelijan kuulustelupalkkio

Yksityisopiskelijan kuulustelusta maksetaan viranhaltijalle palkka-liitteen mukainen palkkio, ellei tämän sopimuksen liitteissä ole sovittu toisin. Palkkio sisältää korvauksen kuulustelun valmistelusta, korjaus- ja arviointityöstä sekä tarvittaessa valvonnasta. Kuulustelu käsittää kirjallisen ja suullisen kuulustelun, työnäytteet sekä uusintakokeen. Jos samassa kuulustelussa on kuulusteltavana useampi kuin yksi yksityisopiskelija, maksetaan opettajalle kustakin opiskelijasta täysi palkkio kolmen ensimmäisen opiskelijan osalta, puolet palkkiosta neljännestä opiskelijasta yhdeksänteen ja ¼ palkkiosta kymmenennestä opiskelijasta lukien.

26 § Ylituntipalkkio

1 mom. Opettajalle maksetaan viran opetusvelvollisuuden ylittävistä tunneista ylituntipalkkio, ellei liitteissä ole toisin sovittu.

2 mom. Vuosiviikkoylituntipalkkion rahamäärä kuukaudessa saadaan seuraavasti:

$$\frac{\text{Ao. liitteen mukaan määräytyvä tehtäväkohtainen palkka}}{\text{viran opetusvelvollisuus}} \times 0,83$$

Soveltamisohje

Ylituntipalkkio (= laskennan osamäärä) pyöristetään vasta lopuksi sentin tarkkuudella.

---

3 mom. Vuosiviikkoylituntipalkkio lasketaan viran tehtäväkohtaisen palkan ja opetusvelvollisuuden perusteella. Tehtäväkohtaisessa palkassa ei oteta huomioon viranhaltijalle myönnettyä vuosisidonnaista lisää, henkilökohtaista lisää eikä muita jäljempänä erikseen liitteissä mainittuja palkkatekijöitä. Laskennassa käytetty opetusvelvollisuus on viran opetusvelvollisuus, johon ei vaikuta viranhaltijan huojennus.

4 mom. Vuosiviikkoylituntipalkkio maksetaan vuoden jokaisena kuukautena opettajalle, jolle on vahvistettu vähintään yksi ylitunti viikossa tasoitettuna lukuvuoden kaikille työviikoille.

Soveltamisohje

Vuosiviikkoylituntina maksettava palkkio tarkoittaa sitä, että koko lukuvuodelle määrätyn opetusvelvollisuuden ylittävän opetuksen maksatus tasoitetaan 12 kuukaudelle. Edellytyksenä edellä mainitulle on, että ylitunteja kertyy kaikilla koulun/oppilaitoksen opetustyöviikoilla keskimäärin laskettuna vähintään yksi.

Opetustyöviikkojen lukumäärä on aikuislukiossa 33, musiikkioppilaitoksessa 35 ja kaikissa muissa kouluissa/oppilaitoksissa 38.

---

5 mom. Jos ylituntien lukumäärä on pienempi kuin työviikkojen lukumäärä, maksetaan palkkio (kertatuntipalkkio) pidetyiltä ylitunneilta.

Soveltamisohje

Pidetyn tunnin hinta sisältää myös koulun loma-aikojen palkkaosuuden.

---

27 § Kertatuntipalkkio

Yhden yksittäisen ylitunnin hinta (kertatuntipalkkio) saadaan siten, että vuosi-
viikkoylituntipalkkio kuukaudessa muutetaan vuotuiseksi kertomalla se luvulla 12
ja jakamalla tulo koulun/oppilaitoksen opetustyöviikkojen lukumäärällä, ellei liit-
teessä ole toisin sovittu.

Soveltamisohje

Opetustyöviikkojen lukumäärä on aikuislukiossa 33, musiikkioppilaitoksessa 35 ja
kaikissa muissa kouluissa/oppilaitoksissa 38.

---

28 § Palkkioiden pyöristäminen

Tässä sopimuksessa tarkoitetut palkkiot (ylituntipalkkio ja muut lisäpalkkiot) pyö-
ristetään täysiksi euron sadasosiksi (1 sentin tarkkuudella) siten, että pyöristämäs-
tön 0,005 pyöristetään ylöspäin.

29 § Palkanmaksu, oikeus palkkaan, työnantajan saatavan kuittausoikeus, palkka virantoimituksesta pidättämisen ajalta ja palkan laskeminen kalenterikuukautta lyhyemmältä ajalta

- 1 mom.** Viranhaltijan palkanmaksu, oikeus palkkaan, työnantajan saatavan
kuittausoikeus, palkka virantoimituksesta pidättämisen ajalta, palkan
laskeminen kalenterikuukautta lyhyemmältä ajalta ja palkan laskemi-
nen määräytyvät soveltuvin osin KVTES:n mukaan, ellei jäljempänä
tässä sopimuksessa ole sovittu toisin.
- 2 mom.** Jos viranhaltijan palvelussuhde on määrätty alkamaan kuukauden
alusta, katsotaan palkkaoikeuksien alkaneen samasta päivästä, jos
virkaan valittu on ensimmäisenä säännönmukaisena työpäivänään
aloittanut virantoimituksen ja jos virkaa aikaisemmin hoitanut viran-
haltija ei ole edellä tarkoitettuna ajankohtana ollut enää virantoimi-
tuksessa.
- 3 mom.** Ylituntipalkkio sekä muut palkkiot ja erityistehtävien korvaukset mak-
setaan kuukausittain jälkikäteen joko kuukauden lopussa tai seuraav-
an kuukauden alussa, jollei paikallisesti toisin sovita. Jos em. palk-
kion tai erityistehtävän korvauksen maksaminen edellyttää selvitystä
tehdystä työstä, palkkio maksetaan kuitenkin viimeistään laskutusta
seuraavan kalenterikuukauden aikana.

Elokuulta tulevat ylituntipalkkiot sekä muut palkkiot ja erityistehtävien
korvaukset voidaan maksaa myös lokakuun varsinaisen palkan-
maksun yhteydessä, ellei ole mahdollista maksaa niitä edellä maini-
tussa aikataulussa.

- 4 mom.** Määräaikaiselle viranhoitajalle ja tuntiopettajalle maksetaan varsinainen palkka kultakin kalenterikuukaudelta viimeistään sen viimeisenä kalenteripäivänä, ei kuitenkaan lauantaina. Viranhaltijalle, joka saattaa vakinaisesta virastaan virkavapautta on määrätty omassa kunnassa hoitamaan toista virkaa virkaan määräjäksi otettuna, maksetaan varsinainen palkka 1–2 momentin mukaisesti. Ylituntipalkkiot ja erityistehtävien korvaukset maksetaan 3 momentin mukaisesti.

30 § Palkkaus lyhytaikaisessa palvelussuhteessa

Jos määräaikaisen viran haltijan palvelussuhde kestää enintään viisi koulun työpäivää, palkkaus maksetaan tuntipalkkiona tuntiopettajia koskevien palkkioperusteiden mukaan. Tähän tuntipalkkioon ei makseta vuosisidonnaista lisää eikä henkilökohtaista lisää.

III Työaika

31 § Työaikamuodot

Opetushenkilöstön työaika on asianomaisen osion ja/tai liitteen mukainen.

Soveltamisohje

Opetushenkilöstön työaikamuotoja ovat seuraavat (työaikamuodon jäljessä oleva henkilöstöluettelo ei ole tyhjentävä, vaan esimerkkiluettelo):

- 1 Opetusvelvollisuuteen ja ylitunteihin perustuva opetusvelvollisuustyöaika
  - peruskoulun,
  - lukion ja
  - ~~ammattillisten oppilaitosten opettajat lukuun ottamatta 2 kohtaa, 31.7.2020 asti~~

- 2 Kokonaistyöaika (toiminnalliset vaatimukset huomioon ottava toimistotyöaika KVTES III luku 8 §)
  - peruskoulun ja lukion rehtorit sekä peruskoulun ja lukion apulaisrehtorin viran haltijat
  - ammattillisten oppilaitosten rehtorit, apulaisrehtorit, aikuiskoulutusjohtajat 31.7.2020 asti ja opinto-ohjaajat 31.7.2020 asti
  - ~~sosiaali- ja terveysalan oppilaitosten sekä metsäoppilaitosten päätoiminen opetushenkilöstö, 31.7.2020 asti~~

3 Vuosityötunteihin perustuvat työajat

- peruskoulun oppilaanohjauksen lehtorit ja
- kansalaisopiston opettajat
- lukion ja aikuislukion vuosityöaikaan otetut opinto-ohjaajan ja erityisopetuksen viran haltijat

~~4 38 tunnin 45 minuutin työaika, 31.7.2020 asti~~

- ~~– ammatillisten aikuiskoulutuskeskusten opettajat~~

5 Vuosityöaika

- ammatillisten oppilaitosten opettajat.

Kansalaisopistojen, kansanopistojen, lasten ja nuorten taidekoulujen tuntiopettajien sekä eri koulujen ja oppilaitosten virkasuhteisten sivutoimisten tuntiopettajien työaika määräytyy työsopimuksen tai virkasuhteista tuntiopettajaa koskevan määräyksen mukaisena.

6 Varhaiskasvatuksen opetushenkilöstön (osio G) työaikamuodot

- Yleistyöaika (KVTES III luku 7 §)
- Jaksotyöaika (KVTES III luku 9 §) voi tulla sovellettavaksi ympärivuorokautisessa päiväkodissa tai sairaalassa jaksotyön soveltamisedellytysten täyttyessä.

32 § Työpäivien lukumäärä, sijoittuminen ja oppitunnin pituus

1 mom. Työpäivien (oppilas- ja opettajatyöpäivät) lukumäärä, opetus- ja muun työnantajan määrättävissä olevan työajan sijoitus sekä oppitunnin pituus määräytyvät 31.12.1998 voimassa olleen lainsäädännön ja työsuunnitelmasta tai sitä vastaavasta asiakirjasta ilmenevän vakiintuneen käytännön mukaisesti.

Soveltamisohje

Määräyksen tarkoituksena on säilyttää opettajan työajasta työnantajan määrättävissä oleva osuus ao. koulussa/oppilaitoksessa määrällisesti ja ajallisesti entisellään.

Peruskoulussa noudatetaan kuitenkin perusopetuslain ja perusopetusasetuksen säännöksiä.

---

2 mom. Jos koulutuksen järjestämisen kannalta on tarpeen soveltaa tämän pykälän määräyksiä toisin, asiasta voidaan erikseen sopia tapauskohtaisesti ao. luottamusmiehen kanssa.

Vuosiloma, laskennallinen vuosiloma ja lomaraha

33 § Vuosiloma ja laskennallinen vuosiloma

- 1 mom.** Jos opetushenkilöstöön kuuluvalla viranhaltijalla/työntekijällä on oikeus vuosilomaan, tästä on sopimusmääräys asianomaisessa osiossa tai liitteessä ja vuosiloma määräytyy KVTES:n mukaan, kuitenkin 2 momentin 1–2 kohdassa olevalla poikkeuksella, ellei liitteissä jäljempänä toisin ole sovittu.
- 2 mom.** Laskennallinen vuosiloma alkaa 16.6., ja sen pituuteen vaikuttaviin täysiin lomamääräytymiskuuksiin, virantoimituspäivien veroisiin päiviin ja vuosilomaan vaikuttavaan aikaisempaan palveluun sovelletaan KVTES:n vuosilomamääräyksiä seuraavin poikkeuksin:
- 1 Täysi lomanmääräytymiskausi on lomanmääräytymisvuoden sellainen kalenterikuukausi, jonka aikana viranhaltija on ollut virantoimituksessa vähintään 16 kalenteripäivää (korvaa KVTES IV luvun 3 §:n).
  - 2 Vuosilomaan vaikuttavana palvelusaikana on opetushenkilöstöllä OVTES:n määräysten nojalla määräytyvä vuosisidonnaiseen lisäksi oikeuttava palvelusaika.

Soveltamisohje

Virantoimituspäivien veroisia päiviä ovat myös KVTES:n IV luvun 4 §:ssä mainitut työssäolopäivien veroiset päivät.

- 3 mom.** Laskennallisen vuosiloman pituus määräytyy siten, että lomanmääräytymisvuoden täydet lomanmääräytymiskaudet kerrotaan KVTES:n IV luvun 18 §:ssä sovitulla prosenttilukua vastaavalla kokonaisluvulla (lomakertymäluvulla) ja jaetaan kahdella. Jos tulokseksi ei tule kokonaislukua, pyöristys tapahtuu ylempään kokonaislukuun. Laskennallisten vuosilomapäivien lukumäärä asetetaan kalenterille 16.6. alkaen, ja laskennallisen vuosiloman päiviä ovat kaikki arkipäivät (juhannusaattoa lukuun ottamatta).

Soveltamisohje

OVTES:n soveltamisalaan kuuluvaan opetushenkilöstöön ei sovelleta lomarahavaihtamista vapaaksi koskevaa KVTES:n IV luvun 19 §:ää (Lomarahavapaa).

---

34 § Lomaraha

Lomaraha lasketaan ja maksetaan KVTES:n määräysten mukaan 33 §:n 2 momentin määräykset huomioon ottaen.

35 § Vuosilomaetuudet siirryttäessä tehtävästä toiseen

- 1 mom.** Pääviranhaltija ja päätoiminen tuntiopettaja, jolla ei ole vuosiloma-oikeutta ja joka siirtyy pysyvästi tai tilapäisesti OVTES:n soveltamisalalla vuosilomasäännösten piirissä olevaan virkaan tai tehtävään, on oikeutettu ao. lomavuoden laskennallisella vuosilomalla vähennettyyn vuosilomaan ja lomakorvaukseen KVTES:n määräysten mukaisesti.
- 2 mom.** ~~(Voimaan 1.1.2021)~~
Pääviranhaltija ja päätoiminen tuntiopettaja, johon sovelletaan vapaajaksojärjestelmää (OVTES Osio C) ja joka ilman yhdenkään kalenteripäivän keskeytystä siirtyy pysyvästi tai tilapäisesti OVTES:n soveltamisalalla vuosilomasäännösten piirissä olevaan virkaan tai tehtävään, on oikeutettu vuosilomaan ja lomakorvaukseen KVTES:n määräysten mukaisesti kuitenkin siten, että vuosilomapäivien määrä lasketaan seuraavasti. Pääviranhaltijalta / päätoimiselta tuntiopettajalta vähennetään hänen edellisenä lomanmääräytymisvuotena ansaitsemastaan vuosilomasta 1.5.–30.4. väliseen aikaan vahvistettuja vapaajaksopäiviä sekä 1.5.–30.4. väliseltä ajalta OVTES Osio C 22 §:n mukaan maksettuja vapaajaksokorvauspäiviä. Vähennyksenä huomioidaan 85 prosenttia niistä vapaajaksoihin sisältyneistä työpäivistä (ma–pe), jotka eivät ole sijoittuneet arkipyhille sekä 61 prosenttia maksetuista vapaajaksokorvauspäivistä. Jäljelle jäänyt vuosilomapäivien määrä pyöristetään lähimpään täyteen päivään.

36 § Määräaikaisen viranhaltijan lomapäiväkorvaus (voimaan 1.8.2022)

- 1 mom.** Jos määräaikainen viranhaltija on ollut palvelussuhteessa lukuvuoden koko työajan, maksetaan hänelle palvelussuhteen päättyessä lomapäiväkorvauksena kutakin edellä 33 §:n 2 momentin mukaan määräytyvää täyttä lomanmääräytymiskuukautta kohden kahden päivän varsinainen palkka. Lomapäiväkorvausta vähentävät palvelussuhteeseen sisältyvät kesäkeskeytyspäivät (ma–su).

Soveltamisohje

Määräystä sovelletaan, jos määräaikainen viranhaltija on ollut palvelussuhteessa tosiasiallisesti lukuvuoden työajan. Tarkoituksena ei ole, että muutaman päivän koko lukuvuoden työaika lyhyempi palvelussuhde johtaa 2 momentin soveltamiseen.

- 2 mom.** Jos määräaikainen viranhaltija on ollut palvelussuhteessa lukuvuoden koko työaika lyhyemmän ajan, maksetaan hänelle palvelussuhteen päättyessä lomapäiväkorvauksena kutakin edellä 33 §:n 2 momentin mukaan määräytyvää täyttä lomanmääräytymiskuukaut-

ta kohden kahden päivän varsinainen palkka. Lomapäiväkorvausta vähentävät palvelussuhteeseen sisältyvien syys-, joul-, urheilu- ja pääsiäislomien arkipäivät (ma-la pe) sekä kesäkeskeytyspäivät.

Soveltamisohje

Määräys ei koske vuosilomaan oikeutettua opetushenkilöstöä.

Edellä 1 ja 2 momenttien tarkoittama varsinainen palkka on palvelussuhteen päättymishetken mukainen varsinainen palkka.

Virantoimituksen keskeytys

37 § Virkavapaan vaikutus palkkaukseen

- 1 mom.** Virkavapaan vaikutus palkkaukseen määräytyy tämän luvun ja KVTES:n V luvun mukaisesti, ellei muualla tässä sopimuksessa ole toisin sovittu.
- 2 mom.** Jos opettaja on ollut palkattomalla virkavapaalla ennen koulun lyhytaikaista lomaa eikä ole hakenut vapaata koulun/oppilaitoksen loma-ajaksi (syys-, joului-, urheilu- ja pääsiäisloma), hänellä ei ole oikeutta loma-ajan palkkaan.

Soveltamisohje

Määräyksen tarkoituksena on saada opettaja anomaan yhdenjaksoinen virkavapaa ja turvata näin opettajan sijaiselle palkka myös em. loma-ajoilta.

Sopimuksen tarkoituksena ei ole, että lyhyt virkavapaus johtaa palkattomaan loma-aikaan, esim. siten, että viikon virkavapaasta ennen joululomaa seuraa palkaton joululoma (Yleiskirje 23/2007).

---

38 § ~~Sairausloma~~ Sairauspoissaolo

- 1 mom.** ~~Sairausloma-ajan~~ Sairauspoissaolon palkkaan sovelletaan KVTES:n V luvun 1–3 § lukuun ottamatta 2 §:n 5 mom.

Soveltamisohje

~~Sairauslomaa~~ sairauspoissaoloa ei ole mahdollista katkaista siten, että viikonvaihteet tai työkaudelle ajoittuvat koulun lukuvuoden loma-ajat (mm. syys-, joului-, urheilu- ja pääsiäisloma) jätetään ~~sairausloma-ajan~~ sairauspoissaoloajan ulko- puolelle, mikäli lääkärintodistus osoittaa, että opettaja on työkyvytön myös näinä päivinä.

Sen sijaan koulun/oppilaitoksen kesäkeskeytysajaksi ~~sairauslomaa~~ sairauspoissaoloa ei ole pakko anoa.

Palkallisen virkavapaan kestäessä yli 60 kalenteripäivää maksetaan ylitunnit ja erityistehtävätunnit kuitenkin vähentämättömänä.

- 2 mom.** ~~Sairausloman~~ sairauspoissaolon karenssiaikoja KVTES:n V luvun 2 § 2 momentin mukaan laskettaessa palvelussuhde katsotaan yhdenjaksoiseksi, jos asianomainen opettaja on ollut saman kunnan palveluksessa opettajana edellisen lukukauden työajan päättymiseen saakka ja palvelus jatkuu samassa kunnassa seuraavan lukuvuoden työajan alkaessa.
-

Pöytäkirjamerkintä

Jos viranhaltijan palvelussuhde on jatkunut määräaikaisena 31.7. saakka ja hänet on valittu saman kunnan määräaikaiseen tai toistaiseksi voimassa olevaan virkasuhteeseen 1.8. lukien, viranhaltijalle maksetaan tämän sopimusmääräysten edellytysten täytyessä ~~sairausajan~~ sairauspoissaolon ajalta palkkaa, jos hän on työkyvytön elokuussa ensimmäisenä säännönmukaisena työpäivänään.

- 3 mom.** KVTES:n V luvun 2 § 4 momentin ~~sairausloman~~-sairauspoissaoloajan yhtäjaksoisuutta ei keskeytä koulun kesäkeskeytys, muu koulun lomaaika (esimerkiksi syys- loma), vuosiloma, laskennallinen vuosiloma, vapaajakso tai kuntoutustuella oloaika.

39 § Laskennallisen vuosiloman vaikutus palkallisen sairausloman sairauspoissaoloajan päivien määrään

- 1 mom.** Laskennallisen vuosiloman päiviä ei lasketa ~~sairausloman~~, sairauspoissaoloajan, työtapa- turman ja ammattitaudin eikä eläketapahtumaan tai kuntoutustukeen johtavan sairauden palkallisten päivien määrään, vaikka henkilö on kyseisenä ajankohtana virkavapaalla.
- 2 mom.** Mikäli ~~sairausloma~~ sairauspoissaolo, työtapaturma ja ammattitauti tai eläketapahtumaan tai kuntoutustukeen johtava ~~sairausloma~~ sairauspoissaolo on alkanut ennen koulun kesäkeskeytyksen alkua ja jatkuu kesäkeskeytyksen päätyttyä, lasketaan em. virkavapaajaan myös sellaiset laskennallisen vuosiloman ulkopuolelle jäävät kesäkeskeytyspäivät, jolloin asianomainen henkilö ei ole virkavapaalla.

40 § Äitiysvapaan pituus ja oikeus palkalliseen äitiysvapaaseen

- 1 mom.** Viranhaltijan äitiysvapaan pituus on vähintään 72 arkipäivää. Viranhaltijalla on oikeus saada äitiysvapaan 72 ensimmäiseltä arkipäivältä varsinainen palkkansa siten kuin KVTES:ssä on sovittu.
- 2 mom.** Äitiysvapaan karenssiaikaa KVTES:n V luvun 7 §:n mukaan laskettaessa palvelussuhde katsotaan yhdenjaksoiseksi, jos asianomainen opettaja on ollut saman kunnan palveluksessa opettajana edellisen

lukukauden työajan päättymiseen saakka ja palvelus jatkuu samassa kunnassa seuraavan lukuvuoden työajan alkaessa.

Pöytäkirjamerkintä: OVTES osio A 40 § määräystä sovelletaan, jos lapsen laskettu synnytysaika on 3.9.2022 tai tätä aiemmin. Jos lapsi syntyy viimeistään 29.7.2022, noudatetaan tätä määräystä, vaikka lapsen laskettu synnytysaika olisi 4.9.2022 tai sen jälkeen. Jos lapsen laskettu synnytysaika on 4.9.2022 tai sen jälkeen, noudatetaan 40 a § määräystä. Määräystä 40 a § noudatetaan myös, jos lapsi syntyy 1.8.2022 tai sen jälkeen.

40 a § Raskausvapaan ja vanhempainvapaan palkallisuus (voimaan 1.8.2022)

- 1 mom. Raskaan olevan opettajaviranhaltijan, jolla on oikeus sairausvakuutuslain 9 luvun 1 §:n mukaiseen raskausrahaan, on oikeus saada varsinainen palkkansa raskausvapaan ajalta KVTES V luvun 7 §:n 1 mom. mainituin edellytyksin.
- 2 mom. Opettajaviranhaltijan, jolla on oikeus sairausvakuutuslain 9 luvun 5 §:n mukaisesti vanhempainrahaan, on oikeus saada vanhempainvapaan ajalta varsinaisen palkkansa mukaiset palkkaetuudet siltä ajanjaksolta, joka määräytyy KVTES V luvun 8 §:n mukaan. Edellytykset palkkaetuuksien maksamiselle määräytyvät KVTES V luvun 8 §:n määräyksien mukaan.

Soveltamisohje (1 mom. ja 2 mom.):

Palkkaetuuksien maksamisen edellytyksenä on, että henkilö on kyseisenä ajankohtana virkavapaalla.

- 3 mom. Raskausvapaan karenssiaikaa KVTES:n V luvun 7 §:n mukaan laskettaessa palvelussuhde katsotaan yhtäjaksoisesti, jos asianomainen opettaja on ollut saman kunnan palveluksessa opettajana edellisen lukuvuoden työajan päättymiseen saakka ja palvelus jatkuu samassa kunnassa seuraavan lukuvuoden työajan alkaessa.

41 § Sairausvakuutuslain mukainen päivä-, äitiys-/raskaus-, isyys- ja vanhempainraha sekä eräät muut korvaukset

- 1 mom. Työnantajalla on oikeus saada viranhaltijan ~~sairausloman~~ sairauspoissaolon, äitiys-/ raskaus-, isyys- ja vanhempainvapaan ajalta maksamaansa palkkaa vastaava osa sairausvakuutuslain mukaisesta päivä-, äitiys-/ raskaus-, isyys- ja vanhempainrahasta.
- 2 mom. Työnantajalla on 1 momentin mukainen oikeus päivä-, äitiys-/raskaus-, isyys ja/tai vanhempainrahaan, määräaikaiseen kuntoutustukeen tai kuntoutusrahaan vaikka viranhaltijalle ei ole myönnetty virkavapaata, jos kyse on viranhaltijasta, joka ei ole

vuosilomajärjestelmässä.

- 3 mom.** Työnantajalla ei kuitenkaan ole oikeutta 1–2 momentin mukaisiin korvauksiin 16.6. alkavan laskennallisen vuosiloman ajalta, lukuun ottamatta isyysrahaa. Niiden viranhaltijoiden osalta, joihin sovelletaan osiota C, työnantajalla ei ole edellisestä poiketen oikeutta 1–2 momentin mukaisiin korvauksiin, lukuun ottamatta isyysrahaa, kesä-vapaaajakson alusta lukien sen 34 ensimmäiseltä arkipäivältä.

Pöytäkirjamerkintä: Perhevapaita (raskaus- ja vanhempainvapaa) koskevien sairausvakuutuslain 1.8.2022 voimaan tulevien muutoksien vuoksi tämän pykälän 2 mom. ja 3 mom. mukaiset käytännöt eivät ole enää mainitun ajankohdan jälkeen sovellettavissa lakimuutoksen jälkeisiin perhevapaata koskeviin määräyksiin. Soveltamisohje 2 ja 3 momentteihin:

2 momenttia ei sovelleta perhevapaisiin (raskaus- ja vanhempainvapaa), jotka määräytyvät sairausvakuutuslain 1.8.2022 voimaan tulevien muutoksien mukaan.

3 momentin soveltaminen 1.8.2022 voimaan tulevien sairausvakuutuslain muutoksien jälkeen: Siltä osin, kun raskausrahaan oikeutetun opettajaviranhaltijan palkallinen raskaus- ja/tai vanhempainrahakausi (OVTES A osio 40 a § ja KVTES V 7 § ja 8 §) osittain tai kokonaan sijoittuu 16.6. alkavan laskennallisen vuosiloman tai kesävapaaajakson 34 ensimmäisen arkipäivän ajalle, työnantaja maksaa mainittujen raskaus- ja/tai vanhempainrahakauden osalta varsinaisen palkan lisäksi sairausvakuutuslain mukaisen päivärahaosuuden opettajalle varsinaiseen palkkaan kuulumattomana palkanosana.

- 4 mom.** Mitä edellä 1–3 momenteissa on sovittu, koskee myös KVTES:n V luvun 2 §:n 7 ja 8 momentissa tarkoitettua tartuntatautilain mukaan tai muualta saatavaa korvausta.

- 5 mom.** Saadakse ~~sairausloman~~ sairauspoissaolon sekä, äitiys-/raskausvapaan ja, isyysvapaan ja vanhempainvapaan ajalta palkkaedut viranhaltijan/työntekijän on noudatettava, mitä sairausvakuutuslain mukaisen päivä-, äitiys-/raskausrahan ja isyysrahan ja vanhempainrahan saamiseksi on säädetty tai määrätty. Jos työnantaja menettää viranhaltijan/työntekijän laiminlyönnin tai toimenpiteiden seurauksena sille kuuluvan etuuden, ~~sairauslomasta~~ sairauspoissaolosta, äitiys-/raskausvapaasta, isyysvapaasta, vanhempainvapaasta ja tapaturmasta tai ammattitaudista johtuvia palkkaetuja vähennetään menetystä vastaavalla määrällä.

42 § Osittaisen virkavapaan ja viranhoidon palkkaus

Osa-aikatyössä peruspalkka ja muut varsinaisen palkan osat ovat samassa suhteessa alemmat kuin viranhaltijan työaika on tämän virka- ja työehtosopimuksen täyttä säännöllistä työaikaa lyhyempi.

Soveltamisohje

Opetusvelvollisuustyöajassa opetusvelvollisuustuntimäärä vastaa täyttä työaikaa. Varsinaisen palkan velvoitteiden määräämiseen sovelletaan osa-aikaprosenttia. Osion C mukaisessa vuosityöajassa 1500 tuntia vuodessa tai keskimäärin 37

---

tuntia ja 30 minuuttia viikossa vastaa täyttä työaikaa.

43 § Osittainen hoitovapaa

- 1 mom.** Kokonaistyöaikaa noudattavalla opettajalla on oikeus KVTES:n V luvun mukaiseen osittaiseen hoitovapaaseen. Osittainen hoitovapaa myönnetään samassa suhteessa opetustunneista ja muusta työajasta kuin mitä mainitut työajan osat ovat viikoittaisesta kokonaistyöajasta. Koulutyöajan ollessa keskeytyneenä osittainen hoitovapaa kohdistuu kokonaisuudessaan muuhun työaikaan. Kokonaistyöaikaa noudattavan rehtorin ja apulaisrehtorin osittainen hoitovapaa voidaan toteuttaa myös kohdistamalla se ensisijaisesti oppitunteihin.
- 2 mom.** Opetusvelvollisuustyöajassa olevan opettajan osittainen hoitovapaa on toteutettavissa siten kuin työnantaja ja opettaja siitä sopivat. Jos sopimukseen ei päästä, opettajan opetustuntimääräksi vahvistetaan keskimäärin 18 tuntia viikossa.
- 3 mom.** Osion C mukaisessa vuosityöajassa olevan opettajan osittainen hoitovapaa on toteutettavissa siten kuin työnantaja ja opettaja siitä sopivat. Jos sopimukseen ei päästä, opettajan työajaksi vahvistetaan keskimäärin 30 tuntia viikossa. Osittainen hoitovapaa myönnetään samassa suhteessa sidotusta ja sitomattomasta työajasta kuin mitä mainitut työajan osat ovat opettajan vuosityöajasta.

44 § Terveydenhoidollisten tutkimusten vaikutus palkkaan

Virantoimituksen keskeytyessä sen johdosta, että viranhaltija on työnantajan määräämässä terveydenhoidollisessa tutkimuksessa, jatkotutkimuksessa tai tarkastuksessa tai viranhoidon edellyttämässä lakimääräisessä tai ohje- ja johtosäännössä määrättyssä tarkastuksessa, maksetaan hänelle tältä ajalta varsinainen palkka. Samoin maksetaan varsinainen palkka milloin virantoimitus on keskeytynyt sen johdosta, että viranhaltija on joutunut todellisen tarpeen niin vaatiessa lääkärin määräämään tutkimukseen tai synnytystä edeltäviin lääketieteellisiin tutkimuksiin sekä sen johdosta, että hän on joutunut sellaiseen lääkärintarkastukseen, joka on välttämätön sairausvakuutuslain mukaisen [äitiys-/raskausrahan saamiseksi](#).

Soveltamisohje

Todellisella tarpeella tarkoitetaan tässä sitä, että tutkimus ei ole tehtävissä työajan ulkopuolella tai että kysymyksessä on äkillinen tutkimustarve.

Sopimusmääräys ei koske oma-aloitteista lääkärissä, hammaslääkärissä ja hoidossa käyntiä, useamman päivän kerrallaan kestäviä tutkimuksia eikä tutkimuksia, jotka on tehty viranhaltijan oma-aloitteisen lääkärissäkäynnin yhteydessä.

Synnytystä edeltävillä lääketieteellisillä tutkimuksilla tarkoitetaan sekä lääkärin että muun terveydenhoitohenkilökunnan suorittamaa tutkimusta taikka tällaiseen tutkimukseen perustuvan laboratorio- tai muun vastaavan kokeen suorittamista, joka perustuu lääketieteelliseen selvitystarpeeseen raskaana olevan työntekijän taikka

sikiön terveydentilasta. Edellytyksenä palkan saamiseen on, että tutkimusta ei voida tehdä työajan ulkopuolella.

---

45 § Reservin kertausharjoitukset ja väestönsuojelukoulutus

Reservin kertausharjoituksiin tai lain nojalla väestönsuojelukoulutukseen määrättylle maksetaan kertausharjoitusten tai väestönsuojelukoulutuksen ajalta varsinainen palkka vähennettynä reserviläispalkan tai vastaavan korvauksen määrällä. Niiltä opettajanviran haltijoilta, joilla ei ole oikeutta vuosilomaan, ei tehdä em. vähennystä koulun kesäkeskeytyksen tai kesävapajakson ajalta.

Soveltamisohje

Määräystä ei sovelleta vapaaehtoiseen kertausharjoitukseen osallistuvaan.

---

46 § Kansanedustajan tehtävän, valtioneuvoston ja Euroopan parlamentin jäsenyyden sekä asevelvollisuuden tai siviilipalveluksen suorittamisen vaikutus palkkaan

Viranhaltijalle ei makseta palkkaa ajalta, jonka hän on kansanedustajana, valtioneuvoston jäsenenä tai Suomesta valittuna Euroopan parlamentin edustajana taikka suorittamassa palvelusta asevelvollisena tai siviilipalvelusta.

VI Yhteiset opettajat

47 § Yhteisiä opettajia koskevien määräysten soveltamisala

1 mom. Jos työnantaja on määrännyt opettajanviran haltijalle eri opetuslakien mukaista opetusta ja/tai muuta työtä muussa kuin omassa oppilaitoksessa taikka saman opetuslain mukaista opetusta ja/tai muuta työtä useammassa eri hallinnollisesti itsenäisessä oppilaitoksessa, sovelletaan häneen tämän luvun määräyksiä, ellei 2 momentista muuta johdu.

2 mom. Tätä lukua ei sovelleta peruskoulussa ja lukiossa opettavaan, kahdessa tai useammassa peruskoulussa opettavaan eikä kahdessa tai useammassa lukiossa opettavaan opettajanviran haltijaan, ellei työnantaja ole määrännyt häntä perusopetuksen ja/tai lukio-opetuksen lisäksi antamaan ammatillisen koulutuksen, ammatillisen aikuis-koulutuksen, vapaan sivistystyön tai taiteen perusopetuksen alaan kuuluvaa opetusta muualla kuin peruskoulussa/lukiossa.

Soveltamisohje

Tämän luvun määräyksiä ei sovelleta monialaisessa ammatillisessa oppilaitoksessa opettavaan opettajanviran haltijaan eikä osion G varhaiskasvatusyksikön opettajiin.

---

48 § Yhteisen opettajan palvelussuhteen ehtojen määräytyminen

Tässä luvussa tarkoitettujen opettajanviran haltijan palvelussuhteen ehdot määräytyvät sen koulun/oppilaitoksen mukaan, johon virka on perustettu/sijoitettu.

49 § Yhteisen opettajan työaika

- 1 mom.** Opettajanviran haltijan opetusvelvollisuus lasketaan vuotuisena, jos eri oppilaitosten vuotuisten työviikkojen lukumäärä poikkeaa toisistaan.
- 2 mom.** Opettajanviran haltija, joka opettaa vähintään yhden kolmasosan opetusvelvollisuudestaan muussa 47 §:ssä tarkoitettussa oppilaitoksessa, on velvollinen tekemään tuossa toissijaisessa oppilaitoksessa oppituntiansa mukaisen suhteellisen osuuden asianomaisen oppilaitoksen opettajia koskevien säännösten ja määräysten mukaista muuta työtä.

Pöytäkirjamerkintä

2 momentin mukaisella muulla työllä tarkoitetaan kansalaisopiston, kansanopiston ja musiikkioppilaitoksen opettajanviran haltijalle sovitua ao. muuta työtä.

---

50 § Yhteisen opettajan matkakustannusten korvaus

Jos opettajanviranhaltijan ensisijainen oppilaitos on peruskoulu tai lukio, sovelletaan osio B 18 § (Kiertävän opettajan työn lukeminen opetusvelvollisuuteen) määräystä opetusvelvollisuuteen lukemisesta ainoastaan peruskoulun ja lukion opetuksen osalta, ei sen sijaan muissa oppilaitoksissa annettavan opetuksen osalta.

Soveltamisohje

Matkakustannusten korvaukset määräytyvät KVTES:n liitteen 16 mukaan. Pysyväisluonteisena toimipaikkana pidetään ensisijaista oppilaitosta.

VII Virkasuhteiset tuntiopettajat

Tuntiopettajan palvelussuhteen ehtoihin sovelletaan tämän luvun määräyksiä, jollei ao. liitteestä muuta johdu.

A PÄÄTOIMISET TUNTIOPETTAJAT

51 § Päätoimisuus

- 1 mom.** Tuntiopettaja on päätoiminen, jos
- 1 hän opettaa yhdessä koulussa tai oppilaitoksessa vähintään 16 luokkatuntia, aikuislukiossa ja lukion aikuislinjalla vähintään 14 luokkatuntia tai
  - 2 hän opettaa useammassa kuin yhdessä koulussa tai oppilaitoksessa tuntiopettajana yhteensä vähintään 1 kohdassa tarkoitetun tuntimäärän.
- 2 mom.** Koululla ja oppilaitoksella tarkoitetaan valtion tai valtionosuutta saavaa yksityistä tai kunnallista koulua tai oppilaitosta, lukuun ottamatta ammattikorkeakouluja, kansalaisopistoja, kansanopistoja, lasten ja nuorten taidekouluja ja ammatillisia aikuiskoulutuskeskuksia.
- 3 mom.** Jos tuntiopettaja opettaa viranhaltijan opetusvelvollisuutta vastaavan tuntimäärän yhdessä koulussa/oppilaitoksessa, hän on ko. oppilaitoksen päätoiminen tuntiopettaja, vaikka hän opettaa lisäksi muussa koulussa/oppilaitoksessa. Muussa koulussa/oppilaitoksessa opettaja on sivutoiminen tuntiopettaja.
- 4 mom.** Eri työnantajan oppitunnit lasketaan yhteen päätoimisuutta varten, jos tuntiopettaja antaa selvityksen työnantajalle muiden työnantajien oppitunneista ennen palvelussuhteen alkua. Toistaiseksi voimassa olevassa palvelussuhteessa olevaan sivutoimiseen tuntiopettajaan, joka palvelussuhteen kestäessä menee toisen työnantajan palvelukseen tuntiopettajaksi, sovelletaan päätoimisuuden yhteen laskemista koskevaa määräystä sen jälkeen, kun ilmoituksesta on kulunut työnantajalle 58 §:ssä sovittu irtisanomisaika.

Soveltamisohje

Luokkatunneiksi katsotaan myös sellaiset luokan ulkopuoliset tehtävät, joista palkkio maksetaan vuosiviikkoylituntipalkkiona.

Tunnit voivat kertyä myös useamman eri kunnan tai muun ylläpitäjän kouluista/oppilaitoksista. Edellytyksenä on, että ao. henkilö on kaikissa em. kouluissa/oppilaitoksissa tuntiopettajana.

Tuntiopettajan opettaessa useammassa koulussa/oppilaitoksessa, joissa on eri päätoimisuuden (pt) raja, päätoimisuus/sivutoimisuus määräytyy seuraavan kaavan mukaisesti:

$$\frac{\text{tuntimäärä 1}}{\text{pt-raja 1}} + \frac{\text{tuntimäärä 2}}{\text{pt-raja 2}} \geq 1 = \text{päätoimisuus}$$

---

52 § Päätoimisen tuntiopettajan peruspalkka

1 mom. Päätoimisen tuntiopettajan peruspalkka hänen opettaessaan samassa koulussa/oppilaitoksessa

Päätoimisen tuntiopettajan peruspalkka on vastaavan viranhaltijan peruspalkka, ellei ao. liitteessä ole toisin määrätty. Jos tuntiopettaja opettaa samassa oppilaitoksessa aineita, joissa viranhaltijalla on eri peruspalkka, lasketaan hänelle painotettu peruspalkka.

Soveltamisohje

Kun tuntiopettaja opettaa samassa oppilaitoksessa aineita, joissa viranhaltijalla on eri peruspalkka, hänen palkkansa lasketaan seuraavasti

$$\frac{(\text{tuntimäärä 1} \times \text{peruspalkka 1}) + (\text{tuntimäärä 2} \times \text{peruspalkka 2})}{\text{kokonaistuntimäärä (tuntimäärä 1 + tuntimäärä 2)}}$$

Jos tuntiopettajan tehtävät ovat jossakin virkaehtosopimuksen liitteessä olennaisesti vaativammat ja tehtäväkohtainen palkka tämän vuoksi ao. liitteen hinnoittelutunnuksen mukaista peruspalkkaa korkeampi, palkan painotuksessa käytetään ko. tehtäväkohtaista palkkaa. Esim. monialaisen ammatillisen oppilaitoksen opettajan palvelussuhteen ehtoihin sovelletaan liitteitä 4 ja 5, jossa liitteen 4 mukaan määräytyvä tehtäväkohtainen palkka on korkeampi kuin hinnoittelutunnuksen mukainen peruspalkka.

Palkka lasketaan seuraavasti:

$$\frac{(\text{liitteen 4 tuntimäärä} \times \text{liitteen 4 tehtäväkohtainen palkka}) + (\text{liitteen 5 tuntimäärä} \times \text{liitteen 5 peruspalkka})}{\text{kokonaistuntimäärä (liitteen 4 tuntimäärä + liitteen 5 tuntimäärä)}}$$

Painotettu palkka lasketaan vain samassa oppilaitoksessa annettavien tuntien osalta. Saman kunnan peruskouluja pidetään samana kouluna. Myös saman kunnan lukioita pidetään samana oppilaitoksena (ei yhdessä peruskoulujen kanssa). Painotettu palkka pyöristetään normaalin pyöristyssäännön mukaisesti.

---

2 mom. Päätoimisen tuntiopettajan osapalkka hänen opettaessaan samassa koulussa/oppilaitoksessa

Jos yhden koulun/oppilaitoksen päätoimisen tuntiopettajan tuntimäärä jää alle viranhaltijan opetusvelvollisuustuntimäärän, maksetaan hänelle se osuus varsinaisesta palkasta, mikä vastaa hänen tuntimääränsä suhdetta viran opetusvelvollisuuteen.

3 mom. Päätoimisen tuntiopettajan peruspalkka hänen opettaessaan useammassa kuin yhdessä koulussa/oppilaitoksessa

Useamman koulun/oppilaitoksen tuntien perusteella päätoimiseksi tulevan tuntiopettajan palkka määräytyy kunkin koulun/oppilaitoksen osalta erikseen ao. liitteen mukaisesti. Tuntiopettajalle määrätään kussakin oppilaitoksessa erikseen peruspalkka ja opetusvelvollisuus.

Jos päätoimisen tuntiopettajan tuntimäärä yhteensä eri kouluissa/oppilaitoksissa jää alle opetusvelvollisuuden, maksetaan hänelle kussakin koulussa/oppilaitoksessa se osuus varsinaisesta palkasta, mikä vastaa hänen tuntimääränsä suhdetta ao. viran opetusvelvollisuuteen.

Esimerkki 1

Liikunnan tuntiopettaja, jolla on peruskoulussa (liite 1, opv 24) 16,75 vt ja lukiossa (liite 2, opv 23) 1,1 vt. Hänen opetusvelvollisuutensa ei täyty kummassakaan koulussa erikseen eikä yhdessä.

Peruskoulu

$\frac{16,75 \text{ vt}}{24}$ x täysi varsinainen palkka liitteestä 1

Lukio

$\frac{1,1 \text{ vt}}{23}$ x täysi varsinainen palkka liitteestä 2.

Jos päätoimisen tuntiopettajan tuntimäärä yhteensä eri kouluissa/oppilaitoksissa ylittää opetusvelvollisuuden, jokaisessa koulussa/oppilaitoksessa lasketaan se ao. oppilaitoksen tuntien määrä, joka kuuluu ao. oppilaitoksessa maksettavan varsinaisen palkan piiriin ja se tuntien määrä, joka ao. oppilaitoksessa muodostuu ylitunneiksi ja joilta maksetaan ylituntipalkkio.

Soveltamisohje

Momenttia sovelletaan myös tuntiopettajaan, jonka päätoimisuus (mutta ei opetusvelvollisuus) täyttyy jo yhdessä oppilaitoksessa ja joka toimii tuntiopettajana myös muissa oppilaitoksissa.

Saman kunnan peruskouluja pidetään samana oppilaitoksena. Myös saman kunnan lukioita pidetään keskenään samana oppilaitoksena (ei yhdessä peruskoulujen kanssa).

Varsinaisen palkan tunnit pyöristetään lähimpään tai lähimpään alempaan kokonaislukuun. Esimerkiksi luku 22,50 pyöristetään luvuksi 22, vasta luku 22,51 pyöristetään luvuksi 23.

Päätoimisen tuntiopettajan palkka suhteutetaan tuntiopettajan eri oppilaitoksissa pitämään kokonaistuntimäärään ja hänelle määritellään jokaisessa oppilaitoksessa varsinaisen palkan osuus seuraavasti:

OPPILAITOS 1

Varsinaisen palkan tuntimäärä oppilaitoksessa 1 (= Y)

$$\frac{\text{opetustunnit 1} \times \text{opetusvelvollisuus 1}}{\text{kokonaistuntimäärä (opetustunnit 1 + opetustunnit 2)}} = Y$$

Varsinainen palkka oppilaitoksessa 1 on

$$\frac{Y}{\text{opetusvelvollisuus 1}} \times \text{täysi varsinainen palkka 1}$$

OPPILAITOS 2

Varsinaisen palkan tuntimäärä oppilaitoksessa 2 (= Z)

$$\frac{\text{opetustunnit 2} \times \text{opetusvelvollisuus 2}}{\text{kokonaistuntimäärä (opetustunnit 1 + opetustunnit 2)}} = Z$$

Varsinainen palkka oppilaitoksessa 2 on

$$\frac{Z}{\text{opetusvelvollisuus 2}} \times \text{täysi varsinainen palkka 2}$$

Varsinaisen palkan tuntimäärän ylittävistä tunneista maksetaan ylituntipalkkio ao. oppilaitosta koskevien määräysten mukaan.

Esimerkki 2

Peruskoulun ja lukion yhteinen päätoiminen tuntiopettaja, jolla on yläkoulussa historiaa ja uskontoa 18 vt (opv 23), 1 luokanvalvojan tunti sekä lukiossa uskontoa ja psykologiaa 5 vt (opv 21), kerroin 0,5. Tunteja yhteensä on 24,5 vt.

Laskenta voidaan toteuttaa seuraavasti: $((18 \times 23 + 5 \times 21)/(18 + 5)) = 22,57$. Koska tunteja yhteensä (24,5 vt) on enemmän kuin em. tavalla saatu luku 22,57, joudutaan laskemaan varsinaisen palkan ja

ylituntien osuus eri oppilaitoksissa (lukiossa ja peruskoulussa erikseen). Varsinaisen palkan tunnit pyöristetään kokonaislukuun.

Peruspalkkaa ja opetusvelvollisuutta painotettaessa käytetään luokkatunteja, varsinaista palkkaa laskettaessa myös kerrontunteja ja luokanvalvojan tuntia.

Peruskoulu

$$\frac{19 \times 23}{24,5} = 17,8 = 18 \text{ vt}$$

Varsinainen palkka on $18/23$ x täysi varsinainen palkka
Ylitunteja jää 1 vt ($19 - 18$)

Lukio

$$\frac{5,5 \times 21}{24,5} = 4,7 = 5 \text{ vt}$$

Varsinainen palkka on $5/21$ x täysi varsinainen palkka

Ylitunteja jää 0,5 vt ($5,5 - 5$)

53 § Päätoimisen tuntiopettajan opetusvelvollisuus

1 mom. Päätoimisen tuntiopettajan opetusvelvollisuus on sama kuin vastaavan viranhaltijan opetusvelvollisuus, ellei ao. liitteessä ole toisin sovittu.

2 mom. **Päätoimisen tuntiopettajan opetusvelvollisuuden painottaminen**

Jos tuntiopettaja opettaa samassa koulussa/oppilaitoksessa aineita, joissa opetusvelvollisuus on erilainen, lasketaan hänelle painotettu opetusvelvollisuus.

Soveltamisohje

Painotettu opetusvelvollisuus lasketaan seuraavasti:

$$\frac{(\text{aineen 1 tunnit} \times \text{opv 1}) + (\text{aineen 2 tunnit} \times \text{opv 2})}{\text{kokonaistuntimäärä (aineen 1 tunnit} + \text{aineen 2 tunnit)}}$$

Painotettu opetusvelvollisuus lasketaan vain samassa koulussa/oppilaitoksessa pidettävien tuntien osalta. Saman kunnan peruskouluja (ala-aste, yläaste ja erityisopetus) pidetään samana oppilaitoksena. Myös saman kunnan lukioita pidetään keskenään samana oppilaitoksena (ei yhdessä peruskoulujen kanssa). Pyöristys tehdään lähimpään tai lähimpään alempaan opetusvelvollisuuteen.

Opetusvelvollisuus pyöristetään täysiksi luvuiksi. Pyöristämisessä noudatetaan seuraavaa sääntöä: Opetusvelvollisuuden ollessa yhtä lähellä kahta lukua pyöristetään alaspäin. Esimerkiksi luku 22,50 pyöristetään luvuksi 22, vasta luku 22,51 pyöristetään luvuksi 23.

---

54 § Päätoimiseen tuntiopettajaan sovellettavat muut sopimusmääräykset

1 mom. Päätoimisen tuntiopettajan palvelusuhteeseen sovelletaan seuraavia asianomaisen koulun/oppilaitoksen viranhaltijoita koskevia sopimusmääräyksiä, ellei ao. liitteestä muuta johdu:

- 1 Virkasuhteisen opetushenkilöstön palkkaus (osio A II luku, lukuun ottamatta 20 §:ää),
- 2 Vuosiloma, laskennallinen vuosiloma ja lomarahaa (osio A IV luku)
- 3 Virantoimituksen keskeytys (osio A V luku)
- 4 Ylituntien vähentäminen/vähentämättä jättäminen virantoimituksen keskeytyksen ajalta (ks. osiot tai liitteet)
- 5 KVTES:n V luvun 9 §:n (Tilapäinen hoitovapaa) ja 11 §:n (Eräät virka- ja työvapaat) mukaista palkkaa, edellytyksellä, että henkilö on otettu palvelussuhteeseen vähintään 60 kalenteripäiväksi.

Soveltamisohje

Lukukauden lopussa tai lukukautta seuranneen loman aikana päättynyt palvelussuhde katsotaan sekä **sairausloman sairauspoissaolon että äitiys-/raskausvapaan** karenssi-aikaa määrättäessä yhtäjaksoiseksi, jos se on jälleen alkanut lähinnä seuraavan työkauden alussa saman työnantajan koulussa/ oppilaitoksessa.

---

2 mom. Kelpoisuusehdoissa tarkoitettua pätevyyttä vailla olevan päätoimisen tuntiopettajan epäpätevyysalennus määräytyy II luvun 8 §:n mukaisesti.

B SIVUTOIMISET TUNTIOPETTAJAT

55 § Sivutoimisuus

Tuntiopettaja on sivutoiminen, ellei hän ole VII luvun 51 §:n mukaan päätoiminen tuntiopettaja.

56 § Sivutoimisen tuntiopettajan tuntipalkkio

- 1 mom.** Sivutoimiselle tuntiopettajalle maksetaan tuntipalkkio kultakin pidetyltä tunnilta.
- 2 mom.** Sivutoimisen tuntiopettajan tuntipalkkio lasketaan II luvun 27 §:n (kertatuntipalkkio) mukaan, ellei ao. liitteessä ole toisin sovittu.

Soveltamisohje

Sivutoimisen tuntiopettajan kertatuntipalkkio saadaan käyttämällä peruspalkkaa, ao. kalleusluokan kerrointa ja opetusvelvollisuutta. Peruspalkka ja opetusvelvollisuus ovat samat kuin ao. virassa, ellei liitteissä ole toisin sovittu. Jos tuntiopettaja opettaa eri aineita, joissa opetusvelvollisuus ja/tai hinnoittelutunnuksen mukainen peruspalkka ovat erisuuruiset, palkkaa ja opetusvelvollisuutta ei painoteta, vaan tuntipalkkiot maksetaan jokaisesta oppiaineesta eri perusteisina. Em. tavalla laskettu tuntipalkkio on vähimmäispalkkio.

- 3 mom.** Kelpoisuusehdoissa tarkoitettua pätevyyttä vailla olevan sivutoimisen tuntiopettajan epäpätevyysalennus määräytyy II luvun 8 §:n mukaisesti.

57 § Sivutoimisen tuntiopettajan virantoimituksen keskeytys

- 1 mom. Reservin kertausharjoitus, väestönsuojelukoulutus ja työnantajan määräämä täydennyskoulutus**
Sivutoimisen tuntiopettajan osallistuessa reservin kertausharjoitukseen, väestönsuojelukoulutukseen tai työnantajan määräyksestä täydennyskoulutukseen, maksetaan hänelle tältä ajalta palkkio myös pitämättä jääneistä tunneista.
- 2 mom. Itsenäisyyspäivä**
Itsenäisyyspäivän vuoksi pitämättä jääneistä tunneista maksetaan palkkio kuten itsenäisyyspäivän viettämisestä yleisenä juhla- ja vapaapäivänä on säädetty (L 388/1937 viittausmääräys).
- 3 mom. Sairaudesta tai tapaturmasta johtuva työkyvyttömyys**
Virkasuhteiset
Sivutoimisella tuntiopettajalla, jonka palvelussuhde on jatkunut vähintään 60 kalenteripäivää, on oikeus sairaudesta tai tapaturmasta johtuvan työkyvyttömyyden johdosta saada esteen ajalta täysi palkkansa sairastumispäivää seuranneen yhdeksän arkipäivän loppuun, enintään kuitenkin siihen saakka, kun hänen oikeutensa sairausvakuutuslain (1224/2004) mukaiseen päivärahaan alkaa ellei ao. liitteessä ole muuta määrätty. Jos työkyvyttömyys on aiheutettu tahallaan tai törkeällä huolimattomuudella, ei sairausajan palkkaan ole oikeutta.

VIII Opetushenkilöstön irtisanomisajat

58 § Irtisanomisajat

- 1 mom.** Työnantajan irtisanoessa toistaiseksi otetun henkilön virka- tai työsuhteen irtisanomisaika on vähintään
- 14 päivää, jos palvelussuhde on jatkunut enintään yhden vuoden
  - yksi kuukausi, jos palvelussuhde on jatkunut keskeytyksettä yli vuoden, mutta enintään neljä vuotta
  - kaksi kuukautta, jos palvelussuhde on jatkunut keskeytyksettä yli neljä mutta enintään kahdeksan vuotta
  - neljä kuukautta, jos palvelussuhde on jatkunut keskeytyksettä yli kahdeksan mutta enintään 12 vuotta
  - kuusi kuukautta, jos palvelussuhde on jatkunut keskeytyksettä yli 12 vuotta.
- 2 mom.** Toistaiseksi otetun virka- ja työsuhteisen henkilön irtisanoutuessa irtisanomisaika on vähintään
- 14 päivää, jos palvelussuhde on jatkunut enintään viisi vuotta
  - yksi kuukausi, jos palvelussuhde on jatkunut keskeytyksettä yli viisi vuotta
  - kaksi kuukautta, jos viranhaltijan ottaminen kuuluu valtuustolle.

Virkasuhteiset

- 3 mom.** Määräaikaisen virkasuhteisen osalta irtisanomisaika on molemmin puolin 14 kalenteripäivää.
- 4 mom.** Irtisanomisaika alkaa kulua sitä päivää seuraavasta päivästä, jona irtisanominen on annettu tai saatettu tiedoksi. Viranhaltijan/työntekijän pyynnöstä tai suostumuksella voidaan noudattaa lyhyempää irtisanomisaikaa kuin edellä on määrätty.

Soveltamisohje

Laskettaessa palvelussuhteen kestoaikaa, jonka perusteella irtisanomisaika määräytyy, otetaan huomioon vain se aika, minkä viranhaltija/työntekijä on ollut keskeytyksittä työnantajan palveluksessa työ- tai virkasuhteessa. Työsuhteessa palveltu aika otetaan viranhaltijalla

huomioon vain, jos henkilö on välittömästi siirtynyt työsuhteesta virkasuhteeseen. Virkasuhteessa palveltu aika otetaan työntekijällä vastavasti huomioon vain, jos henkilö on välittömästi siirtynyt virkasuhteesta työsuhteeseen. Esimerkiksi äitiys-/raskausvapaa, asevelvollisuus tai opintovapaa ei katkaise palvelussuhdetta. Asevelvollisena palveltua aikaa ei kuitenkaan lueta palvelussuhteen kestoajaksi.

Tätä pykälää ei sovelleta osion G piirissä oleviin.

Osio B

Yleissivistävän koulun opetushenkilöstön yhteiset määräykset

060522

I Soveltaminen ja palkkaperusteryhmä

1 § Sovellettavat sopimusmääräykset

1 mom. Toistaiseksi tai määräajaksi otetun rehtorin- ja opettajanviran haltijan sekä tuntiopettajan palvelussuhteen ehtoihin sovelletaan OVTES:n osioita A ja B sekä peruskoulun osalta liitettä 1, lukion osalta liitettä 2 ja aikuislukion osalta liitettä 3.

Soveltamisohje

Liitettä 1 sovelletaan perusopetuslain mukaan peruskoulussa järjestettävään oppivelvollisille tarjottavaan perusopetukseen sekä esi- ja lisäopetukseen.

Liitettä 2 sovelletaan lukiolain mukaan lukiossa järjestettävään lukio-
koulutukseen, joka on tarkoitettu pääasiassa nuorille.

Liitettä 3 sovelletaan lukion aikuisopetusta varten muodostetulla linjal-
la tai aikuislukiossa järjestettävään pääasiassa aikuisille tarkoitettuun
lukiolain mukaiseen lukiokoulutukseen ja perusopetuslain mukaiseen
muiden kuin oppivelvollisten perusopetukseen.

---

2 mom. Peruskoulun, lukion ja aikuislukion rehtoriin ja opettajaan sovelletaan lisäksi seuraavia kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen (KVTES) määräyksiä:

II luku	Palkkaus, 13 § (tulospalkkio), 14 § (kertapalkkio), 16 § (kielilisiä), ja 20 § (saatavan kuittausoikeus)
IV luku	Vuosiloma (rehtorit), ottaen huomioon mitä OVTES osion A 33 §:ssä on määrätty
V luku	Virka- ja työvapaa sekä perhevapaat 5–11 §:n 2–3 mom. OVTES osion A V luvusta ilmenevin poikkeuksin
VI luku	Kustannusten ja luontoissuoritusten korvaukset OVTES osio B 25 § määräys
VII luku	Luottamusmiehet
VIII luku	Lomauttaminen, osa-aikaistaminen ja palvelussuhteen päättymisen irtisanomisaikojen lukuun ottamatta.

2 § Palkkaperusteryhmä (voimassa 31.7.2023 asti)

4 mom. Palkkaperusteryhmällä tarkoitetaan jäljempänä peruskoulua koskevassa liitteessä 1

- ~~1~~ vuosiluokilla 1–6 ja esiopetuksessa päätoimisten opettajien lukumäärää
- ~~2~~ 7–9 vuosiluokilla kunkin vuosiluokan alkavaa 32 oppilasta kohden määräytyvää laskennallista ryhmää
- ~~3~~ erityisluokalla annettavassa opetuksessa alkavaa 10 oppilasta kohden määräytyvää laskennallista ryhmää. Pidentetyn oppivelvollisuuden piirissä oleville annettavassa opetuksessa palkkaperusteryhmä lasketaan kuitenkin alkavaa 8 oppilasta kohti. Erityisopetuksen ryhmien määrää laskettaessa kaikkien vuosiluokkien oppilaat luetaan yhteen.

Soveltamisohje 1 kohtaan

Päätoimisella opettajalla tarkoitetaan opettajaa, joka opettaa kyseisellä koululla vähintään 16 tuntia viikossa. Rehtorinviran haltija vuosiluokilla 1–6 katsotaan päätoimiseksi opettajaksi tuntimäärästä riippumatta.

Soveltamisohje 1 ja 2 kohtiin

Palkkaperusteryhmiä laskettaessa erityisoppilaat otetaan huomioon kohdan 1 ja 2 mukaisesti sen mukaan, mille vuosiluokalle oppilas on sijoitettu, lukuun ottamatta erityisluokalle siirrettyjä, jolloin sovelletaan kohtaa 3.

2 mom. Palkkaperusteryhmä lasketaan jäljempänä lukiota koskevassa liitteessä 2

- ~~1~~ kuluvana lukuvuonna opiskelijaksi otettuja alkavaa 36 opiskelijaa kohti
- ~~2~~ edellisenä lukuvuonna opiskelijaksi otettuja alkavaa 36 opiskelijaa kohti
- ~~3~~ sitä edellisenä ja edellisinä lukuvuosina yhteensä opiskelijaksi otettuja alkavaa 36 opiskelijaa kohti.

2§ Palkkaperusteryhmä perusopetuksessa (voimaan 1.8.2023)

1 mom. Palkkaperusteryhmä lasketaan jäljempänä peruskoulua koskevassa liitteessä 1

- 1 vuosiluokilla 1–6 ja esiopetuksessa niin, että yksi palkkaperusteryhmä muodostuu aina alkavaa 15 oppilasta kohden.
- 2 vuosiluokilla 7-9 niin, että yksi palkkaperusteryhmä muodostuu aina alkavaa 25 oppilasta kohden.
- 3 Lisäksi koulun erityisen tuen päätöksen saaneista oppilaista lasketaan yksi palkkaperusteryhmä alkavaa 20 erityisen tuen päätöstä kohden.

Soveltamisohje

Määräystä sovelletaan sellaisenaan myös luokkamuotoisen erityisopetuksen, valmistavan opetuksen, joustavan perusopetuksen sekä TUVA-opetuksen oppilaisiin. Erityisen tuen päätöksen saaneet oppilaat tulevat mukaan lasketuiksi 3 kohdan sekä kohdan 1 tai 2 mukaan.

Pöytäkirjamerkintä: Erityiskoulun rehtorin palkkaperusteryhmät lasketaan edelleen OVTES 2020-2021 2 § palkkaperusteryhmien laskentaa koskevan määräyksen mukaan. Rehtorin palkkaperusteryhmät lasketaan edelleen OVTES 2020-2021 mukaan 3 § 2 mom. b. kohdan mukaisessa tilanteessa.

II Palkka

3 § Peruskoulun rehtorin tehtäväkohtainen palkka (voimaan 1.8.2023) (~~voimaan 1.8.2020~~)

- 1 mom.** Rehtorin hinnoittelutunnukset ja palkkaperusteryhmien lukumäärä. Tehtäväkohtainen palkka I ja II kalleusluokissa, ks. palkkaliite.

Palkkaperusteryhmien lukumäärä

Vuosiluokkia 1–6 käsittävän koulun

4 03 01 10 1	12–23
4 03 01 20 1	24–30
4 03 01 30 1	31–37
4 03 01 40 1	38–

Vuosiluokkia 7–9 käsittävän koulun rehtori
tai yhtenäinen peruskoulu

4 03 01 10 2	–6
4 03 01 20 2	7–14
4 03 01 30 2	15–19
4 03 01 40 2	20–24
4 03 01 50 2	25–

Erityiskoulun rehtori

4 03 01 10 3	6–11
4 03 01 20 3	12–20
4 03 01 30 3	21–25
4 03 01 40 3	26–

Ks. palkka-asteikon käytöstä OVTES:n osion A 6 ja 10 §.

Soveltamisohje (voimassa 1.8.2020–31.7.2022)

Rehtorin palkkauksessa tulee soveltaa palkkaperusteryhmien määrää korkeampaa hinnoittelukohtaa, jos tämä on perusteltua rehtorin alaisen muun kuin opetushenkilöstön suurella määrällä tai rehtorin hallinnollisen työn kuormittavuudella.

Rehtorin palkka ei välttämättä määräydy suoraan palkkaperusteryhmien mukaan vaan tehtäväkohtaisessa palkassa tulee huomioon otettavaksi tehtävän vaativuuden arviointi, joka määräytyy paikallisen palkkausjärjestelmän mukaan.

Palkkaperusteryhmissä tapahtuneet vähäiset muutokset eivät automaattisesti muuta rehtorin palkkausta, jos työn vaativuus ei perustellusti muutu.

2 mom. Rehtorin palkka-asteikko määräytyy vuosiluokkien 7–9 määräyksen mukaan myös silloin, jos rehtorinviran haltija on määrätty vastaamaan

- vuosiluokkien 1–9 koulusta tai
- ~~vuosiluokkien 1–6 koulusta, jossa on lisäksi vähintään kuusi erityisopetuksen palkkaperusteryhmää.~~

Koululla tarkoitetaan tässä yhtä hallinnollisesti itsenäistä koulua tai useampia itsenäisiä kouluja, joiden rehtorin tehtävät on määrätty

yhdelle rehtorinviran haltijalle.

Soveltamisohje

Erityisopetuksen palkkaperustoryhämät on määritelty tämän osion 2 §-4 momentin 3 kohdassa.

---

3 mom. Rehtorin, jolla ei ole asetuksen (986/1998) mukaista kelpoisuutta, palkka-asteikon alaraja on 3–15 % yllä esitettyjen asteikkojen alarajaa alempi.

Soveltamisohje

Rehtorin tehtäväkohtaista palkkaa määrättäessä otetaan huomioon, mitä OVTES:n osion A 6 ja 10 §:ssä on määrätty.

---

4 § Lukion ja aikuislukion rehtorin tehtäväkohtainen palkka

Rehtorin (4 04 01 00 5) tehtäväkohtainen palkka, ks. palkkaliite.

Soveltamisohje

Ks. palkka-asteikon käytöstä OVTES:n osion A 6 ja 10 §. Aikuislukion rehtorin hinnoittelutunnus on 4 04 01 01 1.

---

5 § Peruskoulun tai lukion apulaisrehtorin tehtäväkohtainen palkka

Peruskoulu (4 03 02 00 0)

Lukio (4 04 02 00 0)

Kokonaistyöaikaan ja -palkkaukseen otetun peruskoulun tai lukion apulaisrehtorin viran haltijan tehtäväkohtainen palkka määrätään asteikosta, joka on 7 % alempi kuin ao. koulun rehtorin hinnoittelutunnuksen palkka-asteikko.

6 § Peruskoulun oppilaanohjauksen lehtorin viran peruspalkka

1 mom. Oppilaanohjaajan kelpoisuuden omaavan oppilaanohjauksen lehtorin (4 03 04 06 6) peruspalkka I ja II kalleusluokassa, ks. palkkaliite.

2 mom. Lehtorin (4 03 04 06 7), jolla ei ole oppilaanohjaajan kelpoisuutta, mutta jolla on muu perusopetuksen tai lukio-opetuksen opettajan kelpoisuus, palkka on enintään 5 % 1 momentin mukaista peruspalkkaa alempi. Opettajan kelpoisuutta vailla olevan oppilaanohjauksen lehtorin peruspalkka on enintään 30 % alempi.

6a § Lukion opinto-ohjaajaviranhaltijan ja päätoimisen tuntiopettajan tehtäväkohtainen palkka (voimaan 1.8.2022)

1 mom. Lukion opinto-ohjaajan kelpoisuuden omaavan opinto-ohjaajan (4 04 04 06 6) peruspalkka I ja II kalleusluokassa, ks. palkkaliite. Päätoimisen tuntiopettajan, jolla on lukio opinto-ohjaajan kelpoisuus (X XX XX XX X) peruspalkka I ja II kalleusluokassa, ks. palkkaliite.

2 mom. Opettajan (hitu 4 04 04 06 7 tai hitu Y YY YY YY Y), jolla ei ole lukion opinto-ohjaajan kelpoisuutta, mutta jolla on muu lukio-opetuksen tai perusopetuksen opettajan kelpoisuus, palkka on enintään 5 % 1 momentin mukaista peruspalkkaa alempi. Opettajan kelpoisuutta vailla olevan opinto-ohjaajan peruspalkka on enintään 30 % alempi.

6b § Lukion erityisopettajan viranhaltijan ja päätoimisen tuntiopettajan tehtäväkohtainen palkka (voimaan 1.8.2022)

1 mom. Lukion erityisopettajan kelpoisuuden omaavan opettajan (4 04 04 07 6) peruspalkka I ja II kalleusluokassa, ks. palkkaliite. Päätoimisen tuntiopettajan, jolla on lukion erityisopettajan kelpoisuus (X XX XX XX X) peruspalkka I ja II kalleusluokassa, ks. palkkaliite.

2mom. Opettajan (hitu 4 04 04 07 7 tai hitu Y YY YY YY Y), jolla ei ole lukion erityisopettajan kelpoisuutta, mutta jolla on muu lukio-opetuksen tai perusopetuksen opettajan kelpoisuus, palkka on enintään 5 % 1 momentin mukaista peruspalkkaa alempi. Opettajan kelpoisuutta vailla olevan erityisopettajan peruspalkka on enintään 30 % alempi.

7 § Palkan muodostuminen

1 mom. Palkkausjärjestelmän tavoitteena on edistää kuntien toiminnan tuloksellisuutta, motivoida henkilöstöä hyviin työsuorituksiin ja varmistaa kunta-alan palkkojen kilpailukyky. Tavoitteeseen pyritään oikeudenmukaisella palkalla, jonka perusteena on

- 1 tehtävät ja niiden vaativuus (tehtäväkohtainen palkka) ja
- 2 ammatinhallinta (henkilökohtainen lisä) sekä
- 3 työkokemus (vuosisidonnainen lisä)
- 4 tuloksellinen toiminta (tulospalkkio)

Ks. tehtäväkohtainen palkka (osion A 6 §:n 3 momentin soveltamisohje), henkilökohtainen lisä (osio A 11 §), vuosisidonnainen lisä (12–17 §), rekrytointilisä (20 a §) sekä kertapalkkio ja tulospalkkio (KVTES).

Soveltamisohje

Kunnassa/kuntayhtymässä käytössä olevan palkkausjärjestelmän on täytettävä hyvälle ja toimivalle palkkausjärjestelmälle asetetut tavoitteet. Palkkausjärjestelmä on tarkistettava säännöllisin väliajoin.

Työnantajan muutostilanteissa uudelle työnantajalle kehitetään oma palkkausjärjestelmä, jolla korvataan entiset palkkausjärjestelmät. Uusi palkkausjärjestelmä voi olla jo käytössä ollut palkkausjärjestelmä.

Entisten palkkausjärjestelmien mukaiset palkat yhteensovitetaan mahdollisuuksien mukaan valitun uuden palkkausjärjestelmän mukaisiin palkkoihin. Yhteensovittaminen aloitetaan tehtäväkohtaisista palkoista.

Uusi palkkataso määräytyy uuden palkkausjärjestelmän tehtävien vaativuuden arviointijärjestelmän mukaisesti. Jos tehtäväkohtainen palkka on alempi kuin uusi palkkausjärjestelmä edellyttää, tarkoituksena on nostaa palkat asteittain uuden palkkausjärjestelmän edellyttämälle tasolle. Siirtymäajan pituus riippuu palkkaeroista, kustannuksista ja käytävissä olevista palkankorotusvaroista. Uuden palkkausjärjestelmän käyttöönotosta ja palkkojen yhteensovittamisesta uuteen palkkausjärjestelmään laaditaan suunnitelma aikatauluineen ja kustannusarvioineen.

- 2 mom.** Päätoimiselle opetushenkilöstölle maksetaan vähintään osiossa B tai liitteessä 1–3 olevien palkkahinnoittelujen ao. hinnoittelutunnuksen mukainen peruspalkka. Hinnoittelutunnus ja peruspalkka määräytyvät virkanimikkeen ja asianomaisissa palkkamääräyksissä mainittujen muiden edellytysten mukaan.

8 § Vuosisidonnainen lisä

Opetushenkilöstön vuosisidonnaiseen lisään oikeuttava aika ja sen laskenta määräytyvät osion A 12–18 §:n mukaan. Siihen oikeuttavat vuodet ja prosentit ovat seuraavat (ks. myös palkkaliite):

Voimassa 31.3.2021 asti	5 v.	8 v.	10 v.	15 v.	20 v.
Rehtori ja apulaisrehtori			5 %	5 %	10 %
Peruskoulun aineenopettaja, luokanopettaja, erityisopetuksen opettaja ja päätoiminen tuntiopettaja	4 %	4 %	6 %	6 %	6 %
Peruskoulun oppilaanohjauksen lehtorinviran haltija	2 %	3 %	5 %	11 %	
Esiluokanopettaja ja vastaava päätoiminen tuntiopettaja	6 %	3 %	9 %	6 %	6 %
Lukion/aikuislukion aineenopettaja ja päätoiminen tuntiopettaja	6 %	2 %	10 %	4 %	6 %
Lukion opinto-ohjaajan ja erityisopettajan viranhaltija	2 %	3 %	5 %	11 %	

Voimassa 1.4.2021 alkaen-1.8.2022 alkaen	5 v.	8 v.	10 v.	15 v.	20 v.
Rehtori ja apulaisrehtori			5 %	5 %	10 %
Peruskoulun aineenopettaja, luokanopettaja, erityisopetuksen opettaja ja päätoiminen tuntiopettaja	4 %	3 %	6 %	6 %	6 %
Peruskoulun oppilaanohjauksen lehtorinviran haltija	2 %	2 %	5 %	11 %	
Esiluokanopettaja ja vastaava päätoiminen tuntiopettaja	6 %	2 %	9 %	6 %	6 %
Lukion/aikuislukion aineenopettaja ja päätoiminen tuntiopettaja	6 %	2 %	10 %	4 %	6 %
Lukion opinto-ohjaajan ja erityisopettajan viranhaltija ja päätoiminen tuntiopettaja	2 %	3 %	5 %	11 %	

Työaika

9 § Rehtoriviranhaltijan työaika

Rehtorin työaika on kokonaistyöaika, joka on soveltuvin osin peruskoulun/oppilaitoksen toiminnalliset vaatimukset huomioon ottava toimistotyöaika. Rehtorin oikeus vuosilomaan määräytyy OVTES:n osio A33 § 1 momentin mukaisesti.

Pöytäkirjamerkintä

Rehtorin tehtävät ovat osittain sellaisia, että niiden tekeminen toimistotyöajan puitteissa on vaikeaa sekä osittain sellaisia, jotka on tehtävä tai voidaan tarkoituksenmukaisesti tehdä muualla kuin koululla. Työmäärä vaihtelee lukuvuoden eri aikoina huomattavasti. Näistä syistä työaika muodostuu joustavaksi lukuvuoden eri aikoina ja päivittäin poiketen tältä osin toimistotyöajasta.

Ennen työvuoden alkua on rehtorille vahvistettava työaikasuunnitelma. Työaikasuunnitelman toteutumista seurataan säännöllisesti.

10 § Rehtoriviranhaltijan opetustuntimäärä (voimaan 1.8.2020)

1 mom. Vuosiluokkien 1–6 koulu (alakoulu) rehtorin viikoittainen opetustuntien lukumäärä on seuraava:

Koulun palkkaperusteryhmien lukumäärä	Opetustunnit viikossa
12–17	10–12
18–23	9–11
24–29	6–9
30–35	4–6
36–41	3–5
42–	–2

2 mom. Vuosiluokkien 7–9 koulu (yläkoulu tai yhtenäinen peruskoulu) rehtorin viikoittainen opetustuntien lukumäärä on seuraava:

Koulun palkkaperusteryhmien lukumäärä	Opetustunnit viikossa
1–3	9–11
4–9	7–9
10–20	5–7
21–25	4–6
26–30	2–4
31–	–2

3 mom. Erityiskoulun rehtorin viikoittainen opetustuntien lukumäärä on seuraava:

Koulun palkkaperusteryhmien lukumäärä	Opetustunnit viikossa
1–3	11–13
4–9	9–11
10–20	7–9
21–25	6–8
26–30	4–6
31–	2–4

4 mom. Kahden tai useamman peruskoulun yhteisen rehtorin opetustuntimäärä määräytyy vuosiluokkien 1–6 tai 7–9 koulun mukaan samoin perustein kuin hänen palkkauksensa (ks. 3 § 2 mom.) pitäen perusteena koulujen yhteenlaskettua palkkaperusteryhmien määrää.

Soveltamisohje 1–4 momentit (voimassa voimassa 1.8.2020–31.7.2022)

Rehtorille voidaan määrätä opetustunteja kaksi tuntia vähemmän kuin koulun palkkaperusteryhmien määrä osoittaa, jos koulun hallinnollisen työn määrä on suuri. Rehtorin hallinnolliseen työhön vaikuttaa esimerkiksi muun henkilöstön kuin opetushenkilöstön määrä. Rehtorin hallinnollisen työn kuormittavuutta arvioitaessa huomioidaan koulun apulaisrehtori-/apulaisjohtajataratkaisut. Rehtorin opetustunteja ei tarvitse määrätä työjärjestykseen kiinnitettynä opetuksena.

Rehtorin opetusvelvollisuutta ei muuteta palkkaperusteryhmissä tapahtuneiden vähäisten muutoksien vuoksi, jos rehtorin työn kokonaismäärän kuormittavuus pysyy ennallaan.

Rehtorille voidaan määrätä opetustunteja enintään kaksi tuntia enemmän kuin koulun palkkaperusteryhmien määrä osoittaa. Hallinnollisen työn tulee tässä tilanteessa todennetusti vastaavasti vähentyä. Suurempi opetustuntimäärä tulee olla perusteltavissa opetuksen järjestämiseen liittyvällä poikkeuksellisella tilanteella (ks. B liite 1 9 § 5 mom.).

5 mom. Peruskoulun rehtori (1–4 mom.), lukuun ottamatta 1 ja 2 momentin rehtoria, jonka opetustuntimäärä viikossa on enintään 2, saa lukea opetustuntimääräänsä seuraavat tehtävät:

- a) luokanvalvontatyö
- b) fysiikan ja kemian demonstraatioiden valmistelutyö (myös henkilökohtaisen palkanlisän osalta)
- c) biologian demonstraatioiden valmistelutyö ja
- d) tukiopetuksen antaminen.

6 mom. Peruskoulun rehtorin (1–4 mom.), lukuun ottamatta 1 ja 2 momentin rehtoria, jonka opetustuntimäärä viikossa on enintään 2, opetustuntimäärään voidaan erityisestä syystä lukea lisäksi seuraavat tehtävät:

- e) kirjaston hoitotyö
- f) biologian, fysiikan ja kemian kokoelmien hoitotyö

- g) yhteisten musiikkiesitysten hoitotyö
- h) oppilaan ohjaus
- i) kerhoto

7 mom. Lukion rehtorin vuotuinen opetustuntimäärä vahvistetaan paikallisesti enintään 418 tuntiin. Lukion rehtorin vuotuinen opetustuntimäärä voidaan kuitenkin määrätä enintään 456 tuntiin. Tällöin oppilaitoksessa voi olla enintään 100 opiskelijaa eikä rehtorin virantoimitusvelvollisuuteen kuulu perusopetuksen rehtorin tehtävät tai suuremman opetustuntimäärän määrittämiselle on muu perusteltu syy.

8 mom. Aikuislukion rehtorin vuotuinen opetustuntimäärä vahvistetaan paikallisesti enintään 363 tuntiin. Opetustuntimäärään voi sisältyä äidinkielen ja kirjallisuuden harjoitusten ohjaus- ja valvontatehtäviä (liite 3 6 § 2 mom.) ja kesäkurssien järjestelytehtäviä (liite 3 9 §).

Soveltamisohje

Lukion/aikuislukion rehtorin opetustuntimäärää vahvistettaessa otetaan huomioon mm. oppilaitoksen koko, toiminta useassa toimipisteessä, oppilaitokselle määrätty erityinen koulutustehtävä, useamman oppilaitoksen johtaminen, rehtorin budjettivastuu ja muut paikalliset erityisolosuhteet.

---

11 § Peruskoulun rehtoriviranhaltijan työajan erityismääräykset

1 mom. Koulun/oppilaitoksen toimiessa pysyväisluonteisesti kahdessa tai useammassa erillisessä toimipaikassa, rehtorin, apulaisjohtajan/apulaisrehtorin, varajohtajan ja koulunjohtajan viikoittaisten opetustuntien määrään luetaan yhteensä 2–4 viikkotuntia. Käytettävä tuntimäärä ja sen jako riippuvat toimipaikkojen koosta, sijainnista ja edellä mainittujen henkilöiden tehtäväjaosta. Jos toimipaikat ovat erityisen etäällä toisistaan tai toimivat muutoin erityisen vaikeissa olosuhteissa, työnantaja voi edellä lukea opetusvelvollisuuteen todetun lisäksi yhteensä enintään neljä viikkotuntia.

2 mom. Jos toisen koulun/oppilaitoksen luokkia tai oppilas-/opiskelijaryhmiä toimii pysyvästi toisen koulun yhteydessä, koulujen rehtoreiden, apulaisjohtajien/-rehtoreiden, varajohtajien ja koulunjohtajien opetusvelvollisuuteen on luettavissa 1 momentin mukainen tuntimäärä yhteensä edellä mainitun mukaisesti.

Soveltamisohje 1 ja 2 momenttiin

Koulu/oppilaitos ei toimi kahdessa tai useammassa erillisessä toimipaikassa edellisissä kappaleissa tarkoitetulla tavalla, jos eri rakennukset sijaitsevat lähekkäin, vierekkäisillä tai vastakkaisilla tonteilla taikka samalla tontilla muodostaen kiinteän ja yhtenäisen toiminnallisen koulukokonaisuuden.

---

3 mom. (~~voimaan 1.8.2020~~)

Käytettävä tuntimäärä voidaan lukea poikkeuksellisesti myös koulun muun opettajaviranhaltijan opetustuntien määrään. Perusteena tähän on se, että opetusvelvollisuuteen lukemista ei voida tehdä rehtorin, apulaisjohtajan/apulasirehtorin, varajohtajan tai koulunjohtajan opetusvelvollisuuteen.

4 mom. Jos rehtori, apulaisjohtaja tai koulunjohtaja on vastuussa oppilaskodista, hänen opetusvelvollisuuteensa luetaan 1–3 viikkotuntia seuraavasti:

Oppilaskodissa asuvien oppilaiden lukumäärä	Tuntimäärä/viikko
1–50	1
51–100	2
101–	3

12 § Peruskoulun ja lukion apulaisrehtorin työaika ja opetustuntimäärä

1 mom. Kokonaistyöaikaan ja -palkkaukseen otetun apulaisrehtorin viran haltijan työaika määräytyy 9 § mukaan.

2 mom. Apulaisrehtorin opetustuntimäärä on vähintään ao. koulun rehtorin opetustuntimääräasteikon yläraja. Opetustuntimäärää vahvistettaessa otetaan huomioon koulun/oppilaitoksen koko ja muut paikalliset olosuhteet. Työnantaja voi päättää lukion apulaisrehtorin opetustuntimäärän lukuvuosittain em. alemmaksi enintään 3 viikkotunnilla paikallisista erityisolosuhteista johtuvalla perusteella.

13 § Peruskoulun oppilaanohjauksen lehtorin viran työaika (~~voimaan 1.8.2020~~-voimaan 1.8.2022)

1 mom. Oppilaanohjauksen lehtorin virassa työnantajan ajan ja paikan suhteen määrättävissä oleva työaika on 1221 tuntia lukuvuodessa. Jos itsenäisyyspäivä, loppiainen tai vapunpäivä ajoittuu maanantaita perjantaille, lyhenee vuotuinen sidottu työaika 7 tunnilla kutakin mainittua arkipyhää kohden.

2 mom. Edellä olevasta työajasta luokkaopetusta voidaan määrätä enintään 500 tuntia lukuvuodessa. Osa työnantajan määrättävissä olevasta työajasta tulee sijoittaa koulun kesäkeskeytysaikaan. Tämä lähinnä yhteisvalintatyöhön liittyvä aika on 30–50 tuntia em. työajasta.

3 mom. Muu oppilaanohjauksen lehtorin virkaan kuuluva työ tehdään opettajan omavalintaisena työaikana, jonka ajan ja paikan hän saa itse valita.

Soveltamisohje

Paikan ja ajan suhteen valinnainen työaika on tarkoitettu oppilaan-ohjauksen lehtorin oppituntien valmistelutyöhön ja siihen liittyvään opetusmateriaalin kokoamiseen ja valmistamiseen, ammattikirjallisuuteen tutustumiseen sekä muuhun koulussa tapahtuvaan ohjaustehtävään valmistautumiseen.

- 4 mom. Viranhaltijalle työnantajan 1 mom. ajan ja paikan suhteen määrättävissä oleva työaika on ylitettävissä enintään 75 tunnilla, jos oppilaanohjaajalle määrättyä opetus- ja ohjaustyötä ei ole vähennettävissä ja ylitystarve liittyy ohjaustyön ennakoimattomaan lisääntymiseen esimerkiksi oppivelvollisuuden laajentumisesta johtuviin koulutuksenjärjestäjän velvoitteisiin. Työajan ylittämistä ja sen sijoittamisesta sovitaan oppilaanohjaajan kanssa. Ylitettävällä työajalla tehtävät ohjaustyöt ja työajan sijoittaminen sovitaan oppilaanohjaajan kanssa. Ylitettävällä työajalla tehtävät ohjaustyöt ja työajan sijoittaminen suunnitellaan erillisellä työaikasuunnitelmalla. Ylitettävä työaika korvataan tuntipalkkiolla. Yhden tunnin hinta saadaan jakamalla varsinainen palkka luvulla 102.

13a § Vuosityöaikaan otetun lukion opinto-ohjaajan viranhaltijan ja päätoimisen tuntiopettajan työaika (~~voimaan 1.8.2020~~)-voimaan 1.8.2022

- 1 mom. Vuosityöaikaan otetun opinto-ohjaajan vuosityöaika on 1600, josta 400 tunnin osalta opettaja saa valita tehtävän työn ajan ja paikan.

Soveltamisohje

Ennen lukuvuoden alkua opettajalle on vahvistettava työajan käyttösuunnitelma, joka sisältää opetus- ja ohjaustyön sisällön määrän sekä opettajan muut tehtävät.

Jos työkauden aikana on tarpeen muuttaa vahvistettua työajan-käyttösuunnitelmaa, tehdään se poistamalla tai vaihtamalla opettajalle määrättyjä töitä ja tehtäviä. Työajan käyttösuunnitelman toteutusta seurataan ja arvioidaan syys- ja kevätlukukauden päättyessä.

Paikan ja ajan suhteen valinnainen työaika on tarkoitettu opinto-ohjauksen kurssien valmistelutyöhön ja siihen liittyvään opetusmateriaalin kokoamiseen ja valmistamiseen ja mm. yhteistyöhön työelämän ja korkeakoulujen kanssa.

- 2 mom. Opinto-ohjaajan työnantajan määrättävissä olevasta työajasta 30–50 tuntia on sijoitettavissa koulun kesäkeskeytysaikaan.
- 3 mom. Vuosityöaika 1600 tuntia on ylitettävissä enintään 100 tunnilla, jos opinto-ohjaajalle työajankäyttösuunnitelmassa määrättyä opetus- tai ohjaustyötä ei ole vähennettävissä ja ylitystarve liittyy lukion hanketyöhön tai muihin erillistehtäviin. Vuosityöajan ylittämistä sovitaan opinto-ohjaajan kanssa. Ylitettävällä työajalla tehtävät työt suunnitellaan erillisellä työaikasuunnitelmalla ja tästä työajasta on sijoitettavissa koulun keskeytysaikaan enintään 30 tuntia.

Vuosityöajan ylittävä työaika korvataan tuntipalkkiolla. Yhden tunnin hinta saadaan jakamalla varsinainen palkka luvulla 133.

- 4 mom. Päätoimiseksi tuntiopettajaksi otetun lukion opinto-ohjaajan vuosityöaika on vähintään 870 tuntia lukuvuoden työaikana tai vähintään keskimäärin 23 tuntia viikossa. Päätoimisen tuntiopettajan paikan ja ajan suhteen valinnaisen työajan osuus määräytyy 1 mom. mukaisesti. Alle 1600 tuntia tekevän tuntiopettajan palkka on samassa suhteessa alempi kuin hänelle määrätty työaika on täyttä työaikaa lyhyempi.

13b § Vuosityöaikaan otetun lukion erityisopettajan viranhaltijan ja päätoimisen tuntiopettajan työaika (voimaan 1.8.2020) voimaan 1.8.2022

- 1 mom. Vuosityöaikaan otetun erityisopettajan vuosityöaika on 1600, josta 400 tunnin osalta opettaja saa valita tehtävän työn ajan ja paikan.

Soveltamisohje

Ennen lukuvuoden alkua opettajalle on vahvistettava työajan käyttösuunnitelma, joka sisältää opettajan tehtävät. Näitä tehtäviä ovat mm. erityisopetus sekä erityisopettajan opiskelijan oppimisen tukeen liittyvä lukion aineenopettajan tukevaan konsultoivaan rooliin liittyvät tehtävät sekä yhteistyö oppilashuollon kanssa.

Jos työkauden aikana on tarpeen muuttaa vahvistettua työajan käyttösuunnitelmaa, tehdään se poistamalla tai vaihtamalla opettajalle määrättyjä töitä ja tehtäviä. Työajan käyttösuunnitelman toteutusta seurataan ja arvioidaan syys- ja kevätlukukauden päättyessä.

Paikan ja ajan suhteen valinnainen työaika on tarkoitettu mm. erityisopetuksen ja opiskelijoiden oppimisen tuen valmisteluun liittyvään työhön.

- 2 mom. Erityisopettajalle on työnantajan määrättävissä olevasta työajasta enintään 30 tuntia sijoitettavissa koulun keskeytysaikaan, jos asiasta on sovittu paikallisesti ao. luottamusmiehen kanssa.
- 3 mom. Vuosityöaika 1600 tuntia on ylitettävissä enintään 100 tunnilla, jos opettajalle työajankäyttösuunnitelmassa määrättyä opetustyötä tai muuta erityisopettajan työtä ei ole vähennettävissä ja ylitystarve liittyy lukion hanketyöhön tai muihin erillistehtäviin. Vuosityöajan ylittämisestä sovitaan erityisopettajan kanssa. Ylitettävällä työajalla tehtävät työt suunnitellaan erillisellä työaikasuunnitelmalla. Työaikaa on sijoitettavissa kesäkeskeytysaikaan, jos se on tehtävän luonteesta johtuen välttämätöntä. Vuosityöajan ylittävä työaika korvataan tuntipalkkiolla. Yhden tunnin hinta saadaan jakamalla varsinainen palkka luvulla 133.
- 4 mom. Päätoimiseksi tuntiopettajaksi otetun lukion erityisopettajan vuosityöaika on vähintään 870 tuntia lukuvuoden työaikana tai vähintään keskimäärin 23 tuntia viikossa. Päätoimisen tuntiopettajan paikan ja ajan suhteen valinnaisen työajan osuus määräytyy 1 mom. mukaisesti. Alle 1600 tuntia tekevän tuntiopettajan palkka on samassa suhteessa alempi kuin hänelle määrätty työaika on täyttä työaikaa lyhyempi.

14 § Opettajatyöpäivät

- 1 mom.** Toistaiseksi palveluksessa olevalla sekä määräaikaisella vähintään lukuvuoden työajaksi otetulla viranhaltijalla on velvollisuus varsinaisten koulupäivien ja muun työvelvollisuuden lisäksi osallistua opinto- ja suunnittelutyöhön kolmena päivänä lukuvuodessa. Kyseisistä päivistä yksi voidaan pitää erityisestä syystä työnantajan katsoessa sen tarkoituksenmukaiseksi kahtena yhteensä vähintään kuusi tuntia kestäväenä eri tilaisuutena.
- 2 mom.** 1 momentissa mainitun opinto- ja suunnittelutyöajan lisäksi työnantaja voi määrätä viranhaltijan osallistumaan suunnitteluun, koulutukseen ja työyhteisön kehittämiseen varsinaisten koulupäivien ja muun määrätyn työvelvollisuuden lisäksi enintään kaksi päivää (enintään 12 tuntia) lukuvuodessa.
- 3 mom.** 2 momentissa tarkoitettuna päivänä työajan pituus on 6 tuntia ja kehittämisspäivä on ajoitettava välittömästi lukukauden työajan päättymisen/alkamisen yhteyteen. Jos kehittämisspäiviä on lukuvuodelle määrätty kaksi, toinen niistä saadaan järjestää kahtena kolmen tunnin oppilastyöpäiville ajoitettavana tilaisuutena, jos työnantaja katsoo sen tarkoituksenmukaiseksi. Kehittämisspäivästä (6 h) opettajalle maksetaan päiväpalkka ko. työpäivää seuraavan kuukauden palkanmaksun yhteydessä.

Soveltamisohje

2 momentin mukaisesti opettajapäiviin osallistuu, sen mukaan kuin työnantaja määrää, koko kunnan opettajisto (esim. opetussuunnitelmien päivittämisspäivä, koulutyön arvioinnin perusteet -päivä, työyhteisön kehittämisspäivä), osa kunnan opettajista (esimerkiksi vuosiluokkien 7–9 opettajat) tai osa jonkin koulun opettajista (koulujen välinen yhteistyön kehittämisspäivä jne.). Vastaavien mm. koululainsäädännön tarkoittamien asioiden työstämiseen voi luonnollisesti käyttää 1 momentin mukaisia opettajatyöpäiviä, lukuvuoden aikana pidettäviä opettajakokouksia sekä opettajan viikoittaista suunnittelutyöaikaa. Opettajatyöpäiviä ei tulisi pääsääntöisesti ajoittaa lauantaille.

---

4 mom. Poistettu 1.10.2007–31.7.2022

~~**5–8 mom.** Poistettu 1.8.2020~~

14a § Työajan vaihtaminen (voimaan 1.8.2020)–(voimaan 1.8.2022)

Opetustyötä voidaan sopia lukuvuoden aikana vaihdettavaksi enintään 24 76 tuntia kehittämistyöhön / mentorointi- ja/tai tutorointityöhön.

Soveltamisohje

Määräys mahdollistaa opettajan ja rehtorin sopimaan opetustuntien vaihtamisen kehittämistyöhön / mentorointi- ja/tai tutorointityöhön. Opetustunteja voidaan lukuvuoden aikana vaihtaa enintään 24 76 tuntia. Vaihtamiseen sovelletaan kerrointa 1,5 jolloin 24 76 opetustuntia vastaa 36 114 kehittämistyöajan /

mentorointi- ja/tai tutorointityön tuntia. Opettaja ja rehtori sopivat millaisiin kehittämis tehtäviin tämä työaika käytetään. Työaika voidaan sopia käytettäväksi myös esimerkiksi opetta- ja osaamisen kehittämiseen tai työhyvinvointia tukevaan toimintaan.

15 § Työaika lyhentävät arkipyhät

Jos muuksi arkipäiväksi kuin lauantaksi sattuva itsenäisyyspäivä, loppiainen ja vapunpäivä vähentävät oppilaiden vuotuisten koulutyöpäivien lukumäärää, luetaan poisjäävät koulutyöpäivät kuitenkin opettajan työjärjestyksen mukaisiksi palkallisiksi päiviksi.

16 § Opettajaviranhaltijan tuntien kokoamisjärjestys

Jos peruskoulun opettaja opettaa lisäksi lukiossa/aikuislukiossa tai lukion/aikuislukion opettaja opettaa lisäksi peruskoulussa, tuntien kokoamisjärjestys on seuraava:

Peruskoulun opettaja opettaa lisäksi lukiossa/aikuislukiossa:	Lukion/aikuislukion opettaja opettaa lisäksi peruskoulussa:
1 peruskoulun opetustunnit	1 lukion opetustunnit kertoimineen
2 peruskoulun opetusvelvollisuuteen luettavissa olevat tehtävät	2 lukion opetusvelvollisuuteen luettavissa olevat tehtävät
3 lukion opetustunnit kertoimineen	3 peruskoulun opetustunnit
4 lukion opetusvelvollisuuteen luettavissa olevat tehtävät	4 peruskoulun opetusvelvollisuuteen luettavissa olevat tehtävät

Soveltamisohje

Demonstraatioiden valmistelutunnit rinnastetaan oppitunteihin. Opettajan toisessa koulumuodossa antamat oppitunnit vaikuttavat demonstraatiotunteihin siltä osin, kuin niitä luetaan kyseisen opettajan opetusvelvollisuuteen.

Määrättäessä peruskoulun opettajanviran haltijalle ylitunteja/erityistehtäviä lukiosta maksetaan ne lukion tuntiopetuspalkkioperusteen mukaan (ks. liite 1 26 § 5 mom.). Jos lukion opettajanviran haltijalle määrätään ylitunteja/erityistehtäviä peruskoulusta, ne maksetaan peruskoulun tuntiopetuspalkkioperusteen mukaan (ks. liite 2 13 § 2 mom.).

17 § Demonstraatioiden valmistelutunnit

1 mom. Fysiikan ja kemian luokkatuntien demonstraatioiden viikoittaisista valmistelutunneista viidesosa luetaan peruskoulun tai lukion aineenopettajanviran haltijan tai vuosiluokkia 7–9 opettavan erityisopettajan/erityislukanopettajanviran haltijan opetusvelvollisuuteen. Aikuislukion opettajanviran haltijan fysiikan ja kemian luokkatuntien demonstraatioiden valmistelutunneista kymmenesosa luetaan opettajan opetusvelvollisuuteen.

2 mom. Biologian, maa- ja metsätalouden sekä puutarhanhoidon luokka-

tuntien demonstraatioiden ja laborointien valmistelutunneista kahdeskymmenesosa on luettavissa peruskoulun, lukion tai aikuislukion aineenopettajanviran haltijan tai vuosiluokkia 7–9 opettavan erityisopettajan/erityisluokanopettajanviran haltijan opetusvelvollisuuteen.

Soveltamisohje

Jos demonstraatiokorvaustunniksi ei tule kokonaislukua, pyöristetään laskennallinen luku lähimpään kokonaislukuun. Jos kaksi kokonaislukua on yhtä lähellä, pyöristetään ylöspäin. Demonstraatio- ja laborointitunnit on merkittävä asianomaisen opettajan työjärjestykseen.

Kunnan peruskoulujärjestelmään siirtymisen yhteydessä yksityisoppikoulun fysiikan ja kemian opettajan toimesta peruskoulun virkaan siirretylle fysiikan ja kemian opettajalle suoritettavasta kemian ja fysiikan demonstraatioiden henkilökohtaisesta palkanlisästä on sovittu kunnallisen yleisen virkaehtosopimuksen 1977 liitteen nro 17 II osan 51 §:n 8 momentin pöytäkirjamerkinnässä, ja soveltamisohjeet on annettu kunnallisen sopimusvaltuuskunnan toimiston yleiskirjeessä 69/1975.

Demonstraatiokorvaustaulukko

Peruskoulu ja lukio	
Fysiikan ja kemian luokkatunnit	Demonstraatiotunnit
2,50–7,49	1
7,50–12,49	2
12,50–17,49	3
17,50–22,49	4 jne.
Aikuislukio	
Fysiikan ja kemian luokkatunnit	Demonstraatiotunnit
5–14,99	1
15–24,99	2
25–	3
Peruskoulu, lukio ja aikuislukio	
Biologian luokkatunnit (ei maantieto)	Demonstraatiotunnit
10–29,99	1
30–	2

18 § Kiertävän opettajan työn lukeminen opetusvelvollisuuteen (voimassa 31.7.2022 asti)

Jos opettajanviran haltija opettaa kahdessa tai useammassa toimipaikassa ja hän joutuu vaihtamaan toimipaikkaa työsuunnitelman mukaan kesken päivän, hänen opetusvelvollisuuteensa luetaan yksi viikkotunti. Jos opettaja työsuunnitelman mukaan vaihtaa toimipaikkaa kesken päivän viikossa vähintään keskimäärin kolme kertaa, opetusvelvollisuuteen luetaan puolitoista viikkotuntia, mikäli vaihtoja on viikossa keskimäärin vähintään viisi, opetusvelvollisuuteen luetaan kaksi vuosiviikkotuntia, ja jos vaihtoja on vähintään keskimäärin kahdeksan, opetusvelvollisuuteen luetaan kaksi ja puoli vuosiviikkotuntia.

Vaihtoehtoisesti jos hän asunnostaan tai asuntoaan lähimmästä toimipaikasta toiseen tai toisiin toimipaikkoihin matkustaessaan joutuu oppituntien pitämistä varten matkustamaan lyhintä käyttökelpoista matkareittiä käyttäen yhteensä vähintään 30 kilometriä viikossa, opetusvelvollisuuteen luetaan yksi viikkotunti, ja sen lisäksi puoli vuosiviikkotuntia jokaista seuraavaa edellä mainituin tavoin laskettua täyttä 50 kilometriä kohti.

Soveltamisohje

Työtä ei lueta opettajanviran haltijan opetusvelvollisuuteen, jos toimipaikkojen välinen matka on alle kilometrin. Jos molemmat perusteet tulevat saman opettajan kohdalla kysymykseen, lasketaan tuntimäärä kummastakin erikseen ja vahvistetaan sen vaihtoehdon mukaan joka on opettajalle edullisempi. Tämän pykälän määräyksiä ei sovelleta tuntiopettajiin.

---

18 § Kiertämisestä tulevan työn korvaaminen opettajalle (voimaan 1.8.2022)

1 mom. Jos opettajanviran haltija opettaa kahdessa tai useammassa toimipaikassa ja hän joutuu vaihtamaan toimipaikkaa työsuunnitelman mukaan kesken päivän (keskimäärin 1 tai 2), korvataan vaihdoista palkkaliitteen mukainen euromääräinen korvaus. Jos vaihtoja on kolme tai neljä, maksetaan korvaus 50 % korotettuna. Jos vaihtoja on 5 tai enemmän, maksetaan korvaus kaksinkertaisena.

Soveltamisohje:

Määräyksen mukaista korvausta ei makseta, jos toimipaikkojen välinen matka on alle 2 kilometriä.

2 mom. Määräystä voidaan poikkeuksellisesti soveltaa myös opettajaviranhaltijaan, joka opettaa kahdessa tai useammassa toimipaikassa, vaikka toimipaikkavaihdoksia ei olisi kesken päivän. Määräyksen soveltamisen edellytyksenä tulee tällöin olla paikallisista koulutuksenjärjestämiseen liittyvistä erityisolosuhteista johtuva syy. Tällaisena syynä voidaan pitää toimipaikkojen välisiä pitkiä etäisyyksiä tai saaristo-olosuhteista, jolloin oppilaiden/opiskelijoiden vähäisen määrän vuoksi kiertävien opettajien käyttäminen on välttämätöntä. Toimipaikkojen välisten etäisyyksien tulee olla vähintään 40 km. Palkkaliitteen mukainen euromääräinen korvaus maksetaan, jos opettajalla on kaksi toimipaikkaa. Jos toimipaikkoja on kolme tai enemmän, maksetaan korvaus 50 % korotettuna. Korotettua korvausta sovelletaan myös, jos toimipaikkojen välinen etäisyys on vähintään 80 km.

Soveltamisohje

Tämän pykälän määräyksiä (1 mom. ja 2 mom.) sovelletaan myös päätoimisiin tuntiopettajiin. Yhteispäätoimisiin tuntiopettajiin määräys tulee sovellettavaksi, jos kyseessä on saman koulutuksenjärjestäjän peruskoulu/lukio. Määräys ei korvaa KVTES liite 16 mukaan maksettavaa matkakustannusten korvausta.

---

3 mom. Jos opettajaviranhaltijan opetusvelvollisuustuntimäärän täyttyminen sitä edellyttää tai jos määräystä sovelletaan päätoimiseen tuntiopettajaan, jonka opetusvelvollisuus on vajaa, tämän määräyksen mukainen korvaus on luettavissa opetusvelvollisuuden täyteen seuraavasti:

Kiertämisestä maksettava euromääräinen korvaus/opettajan täyttä opetusvelvollisuutta vastaava varsinainen palkka kuukaudessa x opettajan opetusvelvollisuus.

19 § Koulu/oppilaitos- ja kuntakohtainen lisätehtävä (voimaan 1.8.2022)

- 1 mom.** Opettajanviran haltijalle, jolle määrätään koulu/oppilaitoskohtaisen opetuksen kehittämiseen, suunnitteluun **tai**, hallintoon **tai mentorointi- ja /tai tutorointityöhön** liittyvä erikseen määrätty tehtävä, maksetaan tehtävän vaativuuden ja vastuullisuuden perusteella korvaus, jonka työnantaja vahvistaa palkkaliitteestä.
- 2 mom.** Peruskoulussa on käytettävä koulukohtaisesti laskettava palkkaliitteestä ilmenevä rahamäärä kuukaudessa 1 momentin mukaiseen tehtävään
- 3 mom.** Jos vuosiluokkien 1–6 koululla ja/tai vuosiluokkien 7–9 koululla ja/tai erityiskoululla on yhteinen johtaja, 2 momentin euromäärä vahvistetaan vuosiluokkien 7–9 koulun kiintiön mukaan.
- 4 mom.** Peruskoulujen, joilla ei ole käytettävissä 1–2 momentissa tarkoitettua koulukohtaista kiintiötä, palkkaperusteryhmien yhteenlasketun lukumäärän jokaista täyttä 10 palkkaperusteryhmää kohden kunnan toimivaltaisella viranomaisella on käytettävissä harkinnan mukaan palkkaliitteestä ilmenevä euromäärä kuukaudessa kunta- tai koulukohtaisen opetuksen kehittämiseen, suunnitteluun tai hallintoon edellä 1 momentissa tarkoitettujen perusteiden mukaisesti.
- 5 mom.** Lukiossa on käytettävä 1 momentissa mainittua tarkoitusta varten koulukohtaisesti laskettava palkkaliitteestä ilmenevä rahamäärä kuukaudessa
- 6 mom.** Aikuislukiossa kunnan toimivaltaisella viranomaisella on käytettävissä harkinnan mukaan 1 momentissa mainittua tarkoitusta varten seuraava rahamäärä:

Tehtävästä, johon on hyväksytyt tavoitteet ja joiden toteutumisen seurannasta on etukäteen opettajan kanssa sovittu, maksetaan määräaikaaisesti sen vaativuuden ja vastuullisuuden perusteella palkkaliitteestä ilmenevä euromäärä kuukaudessa jokaista päätoimista kymmentä aikuislukion viranhaltijaa ja aikuislukion tuntien varassa päätoimiseksi tulevaa tuntiopettajaa kohden.

7 mom. (voimassa 1.8.2016–31.7.2022)

Jos koulutuksen järjestämisen kannalta on tarpeen soveltaa tämän pykälän peruskoulua koskevia määräyksiä toisin, voi työnantaja halutessaan käyttää koulu/oppilaitoskohtaiseen lisätehtävän korvauksen osin kuntakohtaisesti.

Soveltamisohje

Koulukohtaisesti laskettava palkkaliitteestä ilmenevä rahamäärä (2 mom.) voidaan työnantajan harkinnan mukaan käyttää osin kuntakohtaisesti, jos se on koko kunnan opetuksen kehittämisen kannalta

perusteltua eikä rahamäärän käyttäminen koulukohtaisesti ole tarkoituksenmukaista. Koulukohtaisesti tulee kuitenkin käyttää vähintään 70 % rahamäärästä.

Ennen päätöstä koulukohtaisen rahamäärän käyttämisestä kunta-kohtaisesti, tulee asiasta käydä pääsopimuksen IV luvun 14 §:n 2 mom. mukaiset neuvottelut.

---

20 § Rehtorin hallinnolliset tehtävät

Jos apulaisjohtaja, varajohtaja tai koulun muu opettajanviran haltija määrätään oman virkansa ohella hoitamaan rehtorinvirkaan kuuluvat hallinnolliset tehtävät rehtorin virantoimituksen keskeytyksen ajalta, hänelle maksetaan tehtävästä varsinaiseen palkkaan kuulumaton korvaus, joka on työnantajan vahvistamalta työtunnilta varsinainen palkka jaettuna luvulla 152.

21 § Poistettu

Virantoimituksen keskeytys

22 § Poistettu

23 § Ylituntipalkkion, tuntipalkkioiden ja erityistehtäväkorvausten maksaminen/vähentäminen virkavapaan ajalta

- 1 mom.** Palkallisen virkavapaan ajalta ei vähennetä ylituntipalkkioita, viranhaltijalle määrättyjä tuntipalkkioperusteella maksettavia ylitunteja eikä erityistehtävistä maksettavaa palkkiota. Ne maksetaan työsuunnitelmassa vahvistetun viikkotuntimäärän mukaan, kuitenkin enintään seuraavan lukuvuoden alkuun asti.
- 2 mom.** Palkattoman virkavapaan ajalta vähennetään työsuunnitelman mukaiset ylitunnit ja viranhaltijalle määrätyt tuntipalkkioperusteella maksettavat ylitunnit sekä erityistehtävät kertatuntipalkkiota (1/38 tai 1/33) käyttäen.

Määräajaksi otetut

24 § Määräajaksi otetun viranhaltijan palkkaus

1 mom. Määräaikaisella (avoimen viran hoitaja ja viransijainen) opettajalla on oikeus saada palkkausta samojen palkkausperusteiden mukaan ja saman työvelvollisuuden perusteella kuin toistaiseksi otetulla viranhaltijalla. Poikkeuksen edelliseen muodostaa kuitenkin se, että vain ne määräaikaiset viranhaltijat, jotka on otettu vähintään 60 päiväksi, ovat oikeutettuja seuraaviin palkkaetuihin:

1 tilapäiseen hoitovapaaseen (KVTES V luku 9 §)

2 eräisiin virkavapaisiin (KVTES V luku 11 § 2 ja 3 mom.).

2 mom. Toistaiseksi voimassaolevasta opettajanvirasta virkavapaana olevan samalla työnantajalla opettajanvirkaa määräaikaisesti hoitamaan määrättyyn opettajaan sovelletaan tämän pykälän määräyksiä.

3 mom. Palvelussuhteen kestäessä enintään viisi koulun työpäivää palkka maksetaan tuntipalkkiona kuten sivutoimiselle tuntiopettajalle. Tähän tuntipalkkioon ei makseta henkilökohtaisen lisän vuosisidonnaista osaa, kerroin-, lukioresurssi- ja aikuislukiolisätunteja. Yhteissuunnitteluvollisuuden puuttumisen johdosta maksettava tuntipalkkio saadaan kertomalla ao. tuntiopettajan tuntipalkkio peruskoulussa kertoimella 0,94 sekä lukiossa ja aikuislukiossa kertoimella 0,96.

4 mom. Jos koulussa noudatetaan jaksojärjestelmää ja palvelussuhde kestää enemmän kuin viisi koulun työpäivää ja se osuu ajaksi, jolloin opetettava tuntimäärä on pienempi kuin opetusvelvollisuus, maksetaan määräaikaiselle viranhaltijalle hänen palvelussuhteen kestoaikana pitimiään tunteja vastaava osuus varsinaisesta palkasta seuraavan kaavan mukaan:

Pidettyjen tuntien määrä x Varsinainen palkka palvelussuhteen kestoaikana

Kyseisen viran opetusvelvollisuustuntien
kokonaismäärä palvelussuhteen kestoaikana

Soveltamisohje 4 momenttiin

Peruskoulussa pidettyjen tuntien määrään lasketaan mukaan opetusvelvollisuuteen luettavien erityistehtävien määrä.

Lukiossa pidettyjen tuntien määrään lasketaan mukaan kerroin- ja mahdolliset demonstraatiotunnit sekä mahdollisesti lukioresurssi- ja aikuislukiolisätunneista osoitettuihin tehtäviin tulevat tunnit.

- 5 mom.** Jos määräaikaisen viranhaltijan pitämä tuntimäärä palvelussuhteen kestoaikana on opetusvelvollisuutta suurempi, hänelle maksetaan varsinaisen palkan lisäksi ylituntipalkkio opetusvelvollisuuden yli menevien tuntien osalta.

Soveltamisohje 5 momenttiin

Jos palvelussuhde kestää vain lukuvuoden työajan tai sitä lyhyemmän ajan, maksetaan ylituntipalkkio osion A 27 §:n mukaan.

Erinäisiä määräyksiä

25 § Kiertävän opettajan matkakustannusten korvaukset

- 1 mom.** Kahdessa tai useammassa toimipaikassa opettavalle opettajalle matkakustannukset korvataan KVTES liite 16 matkakustannusten korvausta koskevien määräyksien mukaan.

26 § Siirtymämääräys 1.8.2005 euromääräiseen palkkaukseen siirretyille opettajille

- 1 mom.** Jos opettajan kokonaisansio ao. tehtävässä 31.7.2005 oli suurempi kuin samalla viikkotuntimäärällä 1.8.2005 alkaen laskettu uusi kokonaisansio, muodostui erotuksesta henkilökohtainen palkanlisä.
- 2 mom.** Henkilökohtainen palkanlisä poistuu viran tehtäväkohtaisessa palkassa tapahtuvia muutoksia vastaavasti tai viranhaltijan siirtyessä muuhun virkaan.

Soveltamisohje

Palkanlisä poistuu em. tavalla myös aikaisemmin muodostuneiden henkilökohtaisten palkanlisien osalta. Tehtäväkohtaisiksi palkan muutoksiksi ei lueta yleiskorotuksia eikä henkilökohtaista lisää.

Viranhaltijan siirtymisestä toiseen virkaan on kyse myös tapauksessa, jossa henkilöltä poistetaan koulunjohtajan tai apulaisjohtajan tehtävät.

---

27 § Siirtymäkauden lisä tehtävien vaativuuden arvioinnin pohjalta maksettavaa palkkaa määrättäessä 1.3.2007

- 1 mom.** Jos opettajan kokonaisansio ao. tehtävässä 28.2.2007 voimassa olleen OVTES 2005–2007 sopimusmääräysten mukaan oli suurempi kuin samalla viikkotuntimäärällä 1.3.2007 alkaen laskettu uusi

kokonaisansio, erotuksesta muodostui henkilökohtainen siirtymäkauden lisä.

Soveltamisohje

Siirtymäkauden lisä voi johtua 28.2.2007 voimassa olleen OVTES:n erillisen lisäpalkkion tai lisän poistumisesta, kun 7 §:n mukaan määrätty tehtäväkohtainen palkka tehtävän hoitamisesta on muodostunut pienemmäksi henkilön ollessa työnantajan palveluksessa 28.2.2007.

---

2 mom. Tämän pykälän henkilökohtainen siirtymäkauden lisä poistuu viran tehtäväkohtaisessa palkassa tapahtuvia muutoksia vastaavasti tai viranhaltijan siirtyessä muuhun virkaan.

Soveltamisohje

Tehtäväkohtaisiksi palkan muutoksiksi ei lueta yleiskorotuksia eikä henkilökohtaista lisää. Viranhaltijan siirtymisestä toiseen virkaan on kyse myös mm. tapauksessa, jossa henkilöltä poistetaan koulunjohtajan tai apulaisjohtajan tehtävät. Myös muu olosuhteen muutos, jonka vuoksi siirtymäkauden lisää on muodostunut, poistaa siirtymäkauden lisää.

---

28 § Päätöimistä tuntiopettajaa koskevat osion B sopimusmääräykset

- 1 § Sovellettavat sopimusmääräykset
- 7 § Palkan muodostuminen
- 8 § Vuosisidonnainen lisä
- 14 § Opettajatyöpäivät
- 14 a § Työajan vaihtaminen (voimaan 1.8.2022)
- 15 § Työaikaa lyhentävät arkipyhät
- 17 § Demonstraatioiden valmistelutunnit
- 18 § Kiertämisestä tulevan työn korvaaminen opettajalle (voimaan 1.8.2022)
- 19 § Koulu/oppilaitos- ja kuntakohtainen lisätehtävä
- 20 § Rehtorin hallinnolliset tehtävät
- 23 § Ylituntipalkkion, tuntipalkkioperusteella maksettavan ylitunnin ja erityistehtäväkorvauksen maksaminen/vähentäminen virkavapaan ajalta
- 24 § Määräajaksi otetun viranhaltijan palkkaus
- 25 § Kiertävän opettajan matkakustannusten korvaukset
- 26 § Siirtymämääräys 1.8.2005 euromääräiseen palkkukseen siirretyille opettajille
- 27 § Siirtymäkauden lisä tehtävien vaativuuden arvioinnin pohjalta maksettavaa 1.3.2007.

Osio B

Liite 1 Peruskoulu

060522

I Määritelmiä

1 § Perusopetuksen jaottelu

Tätä liitettä sovelletaan peruskoulussa annettavaan opetukseen:

- 1 Vuosiluokilla 1–6 ja esiopetukseen, jota annetaan muille kuin pidennetyin oppivelvollisuuden piirissä oleville.
- 2 Vuosiluokilla 7–9 ja ~~10-luokan lisäopetukseen~~ perusopetuksen yhteydessä järjestettävään TUV A-koulutukseen
- 3 Erityisopetukseen perusopetuslain 17 §:ssä tarkoitetun opetuksen mukaisesti

---

Soveltamisohje 1 ja 2 kohtaan

Sekaryhmässä on vuosiluokkien 1–6 ja 7–9 oppilaita. Sekaryhmään sovelletaan vuosiluokkia 1–6 koskevia määräyksiä, jos vuosiluokkien 1–6 oppilaita on yli puolet. Jos sekaryhmän oppilaita vähintään puolet on vuosiluokkien 7–9 oppilaita, sovelletaan vuosiluokkia 7–9 koskevia määräyksiä.

II Viranhaltijoiden palkka

2 § Lehtorin (aineenopettajan) hinnoittelutunnukset ja peruspalkka (ks. palkkaliite)

4 03 04 00 5	Ylempi korkeakoulututkinto ja perus-/lukio-opetusta antavan opettajan kelpoisuus taikka aiempi vanhemman lehtorin kelpoisuus
4 03 04 00 7	Muu kuin edellä mainittu perusopetuksen aineenopetuksen, luokanopetuksen tai erityisopetuksen opettajan kelpoisuus
4 03 04 00 8	Ylempi korkeakoulututkinto
4 03 04 00 9	Korkeakoulututkinto
4 03 04 01 0	Muu kuin edellä mainittu

3 § Erityisopetuksen opettajan (erityisluokanopettaja ja erityisopettaja) hinnoittelutunnukset ja peruspalkka (ks. palkkaliite)

4 03 04 01 2	Ylempi korkeakoulututkinto ja erityisopetusta antavan opettajan kelpoisuus
4 03 04 01 4	Alempi korkeakoulututkinto ja erityisopetusta antavan opettajan kelpoisuus
4 03 04 01 3	Erityisopetusta antavan opettajan kelpoisuus
4 03 04 01 5	Ylempi korkeakoulututkinto ja perus-/lukio-opetusta antavan opettajan kelpoisuus
4 03 04 01 6	Vaikeimmin kehitysvammaisille (EHA 2) annettavan opetuksen erityisopettajan kelpoisuus taikka perus-/lukio-opetusta antavan opettajan kelpoisuus
4 03 04 01 7	Muu kuin edellä mainittu

4 § Luokanopettajan (luokanopetus) hinnoittelutunnukset ja peruspalkka (ks. palkkaliite)

4 03 04 02 8	Luokanopettajan kelpoisuus, ylempi korkeakoulututkinto ja aineenopettajan kelpoisuus jossakin ao. kunnan peruskoulussa yhteisenä opetettavassa aineessa
4 03 04 03 0	Ylempi korkeakoulututkinto ja perus-/lukio-opetusta antavan opettajan kelpoisuus
4 03 04 03 1	Perus-/lukio-opetusta antavan opettajan kelpoisuus
4 03 04 09 8	Korkeakoulututkinto/lastentarhanopettajan tutkinto
4 03 04 03 3	Muu kuin edellä mainittu

5 § Esiluokanopettajan hinnoittelutunnukset ja peruspalkka (ks. palkkaliite)

1 mom.

4 03 04 02 0	Ylempi korkeakoulututkinto ja perus-/lukio-opetusta antavan opettajan kelpoisuus
4 03 04 02 4	Erityisesiluokan opettaja, jolla on erityislastentarhanopettajan kelpoisuus
4 03 04 02 1	Asetuksen 986/1998 7 §:n mukainen kelpoisuus
4 03 04 02 2	Muu kuin edellä mainittu

2 mom. Jos 1 momentin esiluokanopettaja opettaa sekä erillistä esiluokkaa että muussa perusopetuksessa, lasketaan opettajalle painotettu peruspalkka esiopetustuntien ja muiden opetustuntien mukaisessa suhteessa.

Soveltamisohje

Painotetun peruspalkan laskentakaavio sekä pyöristyssohjeet ovat osion A 52 §:ssä.

III Viranhaltijoiden työaika

6 § Yhteissuunnittelutyöaika 1.8.2007–31.7.2022

Opettajalle määrättyjen viikoittaisten opetus- ja muiden tehtävien lisäksi opettajan tulee osallistua koulussa opetuksen yhteissuunnitteluun, aineryhmittäisiin ja asiaryhmittäisiin neuvonpitoihin, kodin ja koulun väliseen yhteistyöhön sekä opetuksen suunnitteluun ja koulun toiminnan kehittämiseen liittyvien tehtävien tekemiseen. Työaika määräytyy 6 a §:n mukaan.

Soveltamisohje

Yhteissuunnitteluajan käyttöä suunniteltaessa tulisi huomioida, että sitä käytetään mahdollisuuksien mukaan tasaisesti koko lukuvuoden työaikana.

6a § Yhteissuunnittelutyöajan vuotuinen tuntimäärä (voimaan 1.8.2020)

Yhteissuunnittelutyöajan kokonaismäärä lukuvuoden aikana on enintään 120 tuntia. Yhteissuunnittelutyöajan vuotuinen suunnittelu ei voi lisätä lukuvuoden opettajatyöpäivien määrää.

Soveltamisohje

Yhteissuunnitteluajan käyttöä suunniteltaessa tulee huomioida, että työaika riittää suunnitelluille tehtäville.

---

7 § Opetusvelvollisuus (opv)

1 mom.

Luokanopetuksen ja erityisopetuksen opettaja	opv/vk
Esiluokanopettajan virassa	23
Luokanopettajan virassa	24
Erityisopettajan virassa	24
Erityisluokanopettajan virassa	22

Soveltamisohje

Tuntiopettajan opetusvelvollisuus em. opetuksessa on sama kuin viranhaltijalla.

---

2 mom.

Aineenopettaja	opv/vk
Äidinkieli ja kirjallisuus (myös suomi/ruotsi toisena kielenä)	18
Toinen kotimainen ja vieras kieli myös vieraskielisten oppilaiden äidinkieli (oppilaan kotikieli)	20
Matematiikka, fysiikka, kemia, tietotekniikka, kuvataide ja musiikki	21
Uskonto, elämänkatsomustieto, historia, yhteiskuntaoppi, kotitalous, kaupalliset aineet, terveystieto, biologia ja maantieto	23
Tekstiilityö, tekninen työ, liikunta, maa- ja metsä-talous ja puutarhanhoito, oppilaanohjaus	24
Muut aineet	23

3 mom. Jos aineenopettajanviran haltija opettaa kahta tai useampaa ainetta, joissa on eri opetusvelvollisuus, lasketaan hänelle painotettu opetusvelvollisuus.

4 mom. Jos erillisen esiluokan opettajan virassa oleva viranhaltija opettaa esiopetuksen lisäksi muussa perusopetuksessa, lasketaan hänelle painotettu opetusvelvollisuus.

Soveltamisohje

Painotetun opetusvelvollisuuden laskentakaavio sekä pyöristysohjeet ovat osion A 53 §:ssä.

---

5 mom. Opetusvelvollisuus voidaan määrätä vuotuisena kertomalla viikoittainen opetusvelvollisuus luvulla 38.

6 mom. Sellaisen peruskoulun ja lukion yhteisen viranhaltijan tai peruskoulun viranhaltijan, joka joutuu opetusvelvollisuutensa täytteeksi opettamaan lukiossa (liite 2), lukion luokkaopetustunnit kerrotaan lukio-kertoimella 1,10, ja nämä kerroitunnit voidaan lukea opettajan opetusvelvollisuuteen. Jos peruskoulun opettajalle on määrätty lukiossa tehtävä, johon on osoitettu lukioresurssitunteja, luetaan nämä tarvittaessa opetusvelvollisuuteen.

8 § Koulun johtajan tehtävien lukeminen opetusvelvollisuuteen, kun tehtävät on määrätty opettajaviranhaltijalle

1 mom. Jos opettajanviran haltija määrätään hoitamaan yhden tai useamman vuosiluokkia 1–6 käsittävän koulun ja/tai erityiskoulun johtajan tehtävät, hänen opetusvelvollisuutensa luetaan seuraava tuntimäärä:

Koulun/koulujen palkkaperusteryhmien lukumäärä	Tuntimäärä/viikko
1–2	1
3	2
4–5	3
6–7	6
8	7
9–12	9
13–	12

- 2 mom.** Jos vuosiluokkien 1–6 koululla ja erityiskoululla on yhteinen johtaja, määräytyy tuntimäärä edellä olevan taulukon mukaan kunkin koulun osalta erikseen, kuitenkin niin, että johtajalle jää opetustyötä vähintään neljä tuntia viikossa.
- 3 mom.** Poistettu (yhdistetty 1 momenttiin)
- 4 mom.** Jos kahdella tai useammalla vuosiluokkien 1–6 koululla on yhteinen johtaja, työnantaja voi lukea koulun johtajan opetusvelvollisuuteen 1 momentin lisäksi enintään kaksi viikkotuntia.

Soveltamisohje 1-4 momentit (voimaan 1.8.2023)

Palkkaperusteryhmien (osio B 2 §) laskentatavan muutos 1.8.2023 lukien ei ole sellaisenaan peruste muuttaa koulunjohtajalle myönnettyä opetusvelvollisuuteen lukemista hallinnollisten tehtävien vuoksi, jos viranhaltijan tehtäväkuva ja hallinnollisen työn määrä pysyy ennallaan.

5 mom. voimassa (1.8.2020–31.7.2022)

Koulunjohtajan tehtävät voidaan määrätä poikkeuksellisesti yläkoulun tai yhtenäisen peruskoulun opettajaviranhaltijalle, jos tähän on paikallisista erityisolosuhteista johtuva syy. Tällaisena syynä voidaan pitää esimerkiksi pitkiä etäisyyksiä tai saaristo-olosuhteita, jolloin oppilaiden vähäisen määrän vuoksi rehtoriviran käyttäminen ei ole tarkoituksenmukaista. Koulunjohtajan käyttäminen yläkoulussa tai yhtenäisessä peruskoulussa voi olla perusteltua myös tilanteessa, jossa sillä voidaan vaikuttaa kunnan rehtoriviranhaltijalle johdettaviksi määrättyjen koulujen lukumäärään.

Yläkoulun tai yhtenäisen peruskoulun koulunjohtajaan sovelletaan edellä mainittuja 1–4 momentin määräyksiä. Työnantaja voi lisäksi määrätä opettajaviranhaltijalle, jolle yläkoulun tai yhtenäisen peruskoulun koulunjohtajan tehtävät on määrätty, opetusvelvollisuuteen luettavaksi enintään 3 tuntia suuremman tuntimäärän, jos tämä on perusteltavissa paikallisilla erityisolosuhteilla. Johtajan opetustyön määrän tulee olla kuitenkin vähintään neljä tuntia viikossa.

9 § Apulaisjohtajan tehtävien lukeminen opetusvelvollisuuteen, kun tehtävät on määrätty opettajaviranhaltijalle ~~(voimaan 1.8.2020)~~

1 mom. Jos opettajanviran haltija määrätään hoitamaan yhden tai useamman vuosiluokkia 1–6 käsittävän koulun apulaisjohtajan tehtävät, hänen opetusvelvollisuuteensa luetaan seuraava tuntimäärä:

Koulun/koulujen palkkaperusteryhmien lukumäärä	Tuntimäärä/viikko
24–29	1–3
30–35	3–6
36–41	6–9
42–	11–14

2 mom. Muun kuin 1 momentissa mainitun peruskoulun/peruskoulujen apulaisjohtajaksi määrätyn opettajanviran haltijan opetusvelvollisuuteen luettava tuntimäärä on seuraava:

Koulun/koulujen palkkaperusteryhmien lukumäärä	Tuntimäärä/viikko
13–20	3–6
21–25	5–10
26–30	8–16
31–	10–18

Soveltamisohje 1 ja 2 momenttiin

Jos koululle/kouluille on poikkeuksellisesti määrätty useampia apulaisjohtajia, jaetaan 1 tai 2 momentin määräysten mukaan määräytyvä tuntimäärä apulaisjohtajien kesken.

3 mom. Poistettu

4 mom. Jos peruskoululla ja lukiolla on yhteinen rehtorinviran haltija ja apulaisjohtajaksi on määrätty peruskoulun opettaja, peruskoulun ja lukion palkkaperusteryhmät lasketaan yhteen määriteltäessä 2 momentin mukaista tuntimäärää.

Soveltamisohje 1–4 momentit (voimassa 1.8.2020–31.7.2022)

Opettajaviranhaltijalle, jolle on määrätty apulaisjohtajan/apulaisrehtorin tehtävät voidaan hallinnollista työtä lukea opetusvelvollisuuteen suurempi tuntimäärä, kun koulun palkkaperusteryhmien määrä osoittaa, jos koulun hallinnollisen työn määrä on suuri. Koulun hallinnolliseen työhön vaikuttaa esimerkiksi koulun muun henkilöstön kuin opetushenkilöstön määrä. Opetusvelvollisuuteen luettava tuntimäärä voi olla enintään kaksi tuntia suurempi.

Työnantaja voi määrätä opettajaviranhaltijalle, jolle apulaisjohtajan/apulaisrehtorin tehtävät on määrätty opetusvelvollisuuteen luettavaksi edellä mainittua (1 mom. ja 2 mom.) enintään 3 tuntia suuremman tuntimäärän. Määräyksen tulee perustua paikallisiin erityisolosuhteisiin ja perusteet tulee arvioida lukuvuosittain. Tämän ylimääräisen opetusvelvollisuuteen lukemisen edellytyksenä on, että nämä tunnit eivät ole ylitunteina.

Pöytäkirjamerkintä 4 momentti: Palkkaperusteryhmien (osio B 2 §) määräysmuutoksessa 1.8.2023 lukien on poistettu 2 momentti, jonka mukaan laskettiin lukion palkkaperusteryhmät. Jos peruskoululla ja lukiolla on määräyksen edellyttämällä tavalla apulaisjohtajaksi määrätty peruskoulun opettajaviranhaltija, määrätään opetusvelvollisuuteen

lukeminen samoin perustein kuin lukuvuoden 2021-2022 osalta. Palkkaperusteryhmien laskentavan muutos 1.8.2023 lukien ei ole sellaisenaan peruste muuttaa apulaisjohtajalle myönnettyä opetusvelvollisuuteen lukemista hallinnollisten tehtävien vuoksi, jos opettajaviranhaltijan tehtäväkuva ja hallinnollisen työn määrä on pysynyt ennallaan.

5 mom. (voimassa 1.8.2020–31.7.2022)

Virantoimitusvelvollisuutta muuttamalla (KVhL 23 §) opettajaviranhaltijalle voidaan siirtää perustellusta syystä rehtorille määrättyjä hallinnollisia tehtäviä, ei kuitenkaan esimiestyötä. Hallinnollisen työn siirtäminen on mahdollista, jos vuosiluokkien 1-6 koulun palkka-perusteryhmien määrä on vähintään 36 ja muun peruskoulun palkka-perustetyöryhmien määrä on vähintään 26. Vuosiluokkien 1-6 koulussa opettajaviranhaltijan opetusvelvollisuuteen voidaan lukea enintään 5 tuntia ja muussa peruskoulussa enintään 7 tuntia hallinnollisia tehtäviä. Poikkeavaa työaikamääräystä voidaan soveltaa lukuvuosi kerrallaan.

Soveltamisohje

Määräystä sovelletaan vain, jos hallinnollisia tehtäviä ei ole siirrettävissä opettajaviranhaltijalle, jolle on määrätty apulaisjohtajan/-rehtorin tehtävät.

---

10 § Muiden kuin johtamistehtävien lukeminen opetusvelvollisuuteen

Ks. osion B 17 § (demonstraatioiden valmistelutunnit) ja 18 § (kiertävän opettajan työaika).

1 mom. Jos luokanopettajanviran haltijan luokkaan kuuluu kahden tai useamman vuosiluokan oppilaita, hänen opetusvelvollisuuteensa luetaan yksi vuosiviikkotunti. Vastaavasti menetellään erityisluokanopettajanviran haltijan osalta, lukuun ottamatta vaikeimmin kehitysvammaisten opetusta.

2 mom. Jos luokanopettajanviran haltijan tai erityisluokanopettajanviran haltijan luokkaan kuuluu yksi tai useampi esiopetuksen oppilas, hänen opetusvelvollisuuteensa luetaan yksi vuosiviikkotunti. Edellä mainitua ei kuitenkaan sovelleta silloin, kun opetusryhmässä on vain pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä olevia esiopetuksen oppilaita.

Soveltamisohje 1 ja 2 momenttiin

Määräysten soveltaminen edellyttää, että luokanopettaja tai erityisluokanopettaja opettaa 1 ja/tai 2 momentin luokalla vähintään puolet koko opetusryhmän opetuksesta. 1 ja 2 momenttien molempien täytyessä opetusvelvollisuuteen luetaan 2 vuosiviikkotuntia.

Määräystä sovelletaan myös päätoimiseen tuntiopettajaan, jos hän hoitaa vastaavaa yhdysluokantehtävää kuin luokanopettajanviran haltija tai erityisluokanopettajan viranhaltija (voimaan 1.8.2020).

---

3 mom. Jos aineenopettajanviran haltija tai (aineenopetuksen) tuntiopettaja poikkeuksellisesti määrätään huolehtimaan vuosiluokkien 1–6 luokasta ja kyseisellä luokalla ei ole omaa luokanopettajaa, hänen opetusvelvollisuuteensa luetaan yksi vuosiviikkotunti.

4 mom. Jos opettajanviran haltijalle ei voida osoittaa hänen opetusvelvollisuutensa edellyttämää tuntimäärä, hänen opetusvelvollisuuteensa luetaan osion A23 §:n oppilaan ohjaus sekä tämän liitteen 11–22-21§:n erityistehtävät tarpeellisilta osin.

Soveltamisohje

Jos luokanvalvontatyö luetaan aineenopettajanviran haltijan opetusvelvollisuuteen, tuntimääränä käytetään 1 vuosiviikkotuntia, eikä 14 §:n 1,4 vuosiviikkotuntia.

---

11 § Kirjaston hoitotyö

1 mom. Koulun kirjaston hoitajaksi määrätyle asianomaiselle opettajanviran haltijalle maksetaan

- 1 yhtä vuosiviikkotuntipalkkiota vastaava korvaus, jos kirjastoa pidetään avoinna lukuvuoden työaikana yksi tunti viikossa
- 2 kahta vuosiviikkotuntipalkkiota vastaava korvaus, jos kirjastoa pidetään avoinna vähintään kaksi tuntia viikossa ja edellisen lukuvuoden kirjallinausten määrä on ollut vähintään 3 500 sekä
- 3 kolmea vuosiviikkotuntipalkkiota vastaava korvaus, jos kirjastoa pidetään avoinna vähintään kolme tuntia viikossa ja edellä tarkoitettu lainausten määrä on ollut vähintään 6 000.

2 mom. Sen lisäksi, mitä 1 momentissa on määrätty, (käsi)kirjaston hoitajaksi määrätyle vuosiluokkien 7–9 sekä vähintään kuusiopettajaisen vuosiluokkia 1–6 käsittävän koulun asianomaiselle opettajanviran hoitajalle maksetaan yhtä vuosiviikkoylituntipalkkiota vastaava korvaus

12 § Kokoelmien hoitotyö

Biologian sekä fysiikan ja kemian kokoelmien hoitajaksi määrätyle asianomaiselle aineenopettajanviran haltijalle maksetaan yhtä vuosiviikkotuntipalkkiota vastaava korvaus.

13 § Musiikkiesitysten hoitotyö

Koulun musiikkiesitysten hoitajaksi määrätyle asianomaiselle aineenopettajanviran haltijalle maksetaan yhtä vuosiviikkotuntipalkkiota vastaavan korvaus. Vastaava korvaus maksetaan luokanopettajalle, erityisluokanopettajalle tai erityisopettajalle, jolle on määrätty musiikkiesitysten hoito koulussa, jossa on vähintään kuusi opettajaa.

14 § Luokanvalvontatyö

Luokanvalvojan tehtävät hoitamaan määrätyle opettajanviran haltijalle (lehtori/luokanopettaja) maksetaan luokanopettajan (4 03 04 03 0) vuosiviikkoylituntipalkkiota vastaava korvaus seuraavasti:

vuosiluokkien 7–9 luokanvalvoja	1,4 vuosiviikkotuntia
vuosiluokan 6 luokanvalvoja	1,0 vuosiviikkotuntia

Soveltamisohje

Luokanvalvojan tehtävänä on huolehtia hänelle määrätyn luokan oppilaiden kasvatuksellista asioista. Tehtävä edellyttää yhteistyötä toisten opettajien ja koulun muun henkilökunnan kesken sekä koulun ja kodin välillä. Tärkeitä on myös luottamuksellisten suhteiden aikaansaaminen luokan oppilaiden kanssa. Luokanvalvoja on oman luokkansa oppilaiden edustaja opetusta ja järjestyksenpitoa koskevissa asioissa. Luokanvalvojan tulee tutustua luokan oppilaisiin ja mahdollisuuksien mukaan heidän kasvuympäristöönsä ottaen erityisesti huomioon oppilaan persoonallisuuden kehittymiseen ja koulukäyntimotivaatioon sekä oppimisvaikeuksiin vaikuttavat tekijät, neuvotella tarvittaessa oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa koulunkäyntiä koskevista asioista, osallistua luokan yhteisten tilaisuuksien järjestelyihin ja olla niissä mukana, esittää tarvittaessa rehtorille neuvottelu yms. tilaisuuksien järjestämistä luokan toisten opettajien ja muiden oppilaita koulussa ohjaavien henkilöiden kanssa ja osallistua niiden järjestelyihin, osallistua oppilashuolto-toimintaan, tarkkailla luokan oppilaiden poissaoloja ja niiden syitä sekä ryhtyä tarvittaessa toimenpiteisiin ym.

---

15 § Ruokapalvelutoiminnan ohjaus ja valvontatyö

- 1 mom.** Ruokapalvelutoiminnan ohjauksesta ja valvonnasta maksetaan tehtävään määrätyle kotitalousopettajanviran haltijalle yhtä vuosiviikkotuntipalkkiota vastaava korvaus kutakin alkavaa kahdeksaa peruskoulua kohden. Korvaus voi kuitenkin olla enintään kuusi vuosiviikkotuntia.
- 2 mom.** Jos ruokapalvelutoiminnan ohjaus ja valvonta on määrätty useamman kotitalousopettajan tehtäväksi, jaetaan 1 momentissa tarkoitettu viikkotuntikiintiö kotitalousopettajien kesken työmäärän mukaisessa suhteessa.

16 § AV-välineiden hoitotyö ja tietotekniikkavastaavan työ

1 mom. Audiovisuaalisten välineiden hoidosta maksetaan tehtävään määrätylle opettajanviran haltijalle seuraava korvaus:

7–9 vuosiluokkien koulu			
1–11	palkkaperusteryhmää	1	vuosiviikkotunti
12–	palkkaperusteryhmää	1 ½	vuosiviikkotuntia
1–6 vuosiluokkien koulu ja erityiskoulu			
alle 12	palkkaperusteryhmää	½	vuosiviikkotuntia
12–19	palkkaperusteryhmää	1	vuosiviikkotunti
20–	palkkaperusteryhmää	1 ½	vuosiviikkotuntia

Jos vuosiluokkien 7–9 koululla ja lukiolla on yhteinen AV-välineistö, jota peruskoulun opettaja on määrätty hoitamaan, luetaan palkkaperusteryhmiin myös lukion palkkaperusteryhmät.

Jos vuosiluokkien 7-9 koululla ja lukiolla on yhteinen AV-välineistä, jota peruskoulun opettaja on määrätty hoitamaan, on opetusvelvollisuuteen luettava vuosiviikkotuntimäärä aina 1 ½.

2 mom. Tietokonelaitteiston hoidosta ja valvonnasta maksetaan tehtävään määrätylle tietotekniikan vastuuhenkilölle yhtä vuosiviikkotuntipalkkiota vastaava korvaus ja vuosiluokilla 7–9, jossa luetaan tietotekniikkaa valinnaisaineena, kahta vuosiviikkotuntipalkkiota vastaava korvaus.

17 § Oppilaskunnan ohjaustyö

Vuosiluokkien 7–9 oppilaskunnan ohjaajaksi määrätylle opettajanviran haltijalle puolta vuosiviikkotuntipalkkiota vastaava korvaus kun koulussa on 1–6 palkkaperusteryhmää ja yhtä vuosiviikkotuntipalkkiota vastaava korvaus kun koulussa on 7–14 palkkaperusteryhmää ja puoltatoista vuosiviikkotuntipalkkiota vastaava tätä suuremmissa kouluissa.

Pöytäkirjamerkintä: Palkkaperusteryhmien laskentatavan muutos 1.8.2023 lukien ei ole sellaisenaan peruste muuttaa oppilaskunnan ohjaajaksi määrätylle opettajanviranhaltijalle maksettavaa korvausta, jos koulun koko on pysynyt ennallaan.

18 § Eräiden korvausten ristikkäiskäyttö

Jos työnantaja katsoo tarkoituksenmukaiseksi, voidaan 11 §:n (kirjaston hoitotyö), 12 §:n (kokoelmien hoitotyö), 16 §:n (av-välineiden hoitotyö ja tietotekniikkavastaavan työ) ja 17 §:n (oppilaskunnan ohjaustyö) korvauksista muodostaa yhteistuntimäärä. Työnantaja voi jakaa enintään tämän tuntimäärän näiden tehtävien hoitamiseksi toisin kuin em. pykälissä on määrätty.

19 § Kerhotyö

Työsuunnitelmassa hyväksytyyn kerhotunnin korvaus on kerhoa pitävän opettajan oma ylituntipalkkioperuste jaettuna luvulla 24. Jos kerhoa pitää henkilö, joka ei

ole peruskoulun/lukion viranhaltija tai tuntiopettaja, maksetaan hänelle korvaus, joka saadaan jakamalla vuosiluokkien 1–6 sivutoimisen tuntiopettajan tuntipalkkioperuste luvulla 24.

20 § Koulumatkakuljetusoppilaiden ohjaustyö

Jos opettajanviran haltija määrätään järjestämään oppilaille ohjattua toimintaa koulumatkakuljetusten vuoksi aamulla tai iltapäivällä, hänelle maksetaan tehtävästä valvontatunnista luokanopettajan (4 03 04 03 0) yhtä vuosiviikkoylituntipalkkiota vastaava korvaus. Korvausta ei makseta, jos työ tehdään jonkin muun palkatun tehtävän yhteydessä.

Soveltamisohje

Muusta palkatusta tehtävästä on kyse esim. 60 minuutin tuntiin sisällytettävässä välitunnissa.

---

21 § Oppilaskodin oppilaiden ohjaustyö

Oppilaskodin oppilaiden vapaa-ajan ohjaajaksi määrätulle opettajanviran haltijalle maksetaan luokanopettajan (4 03 04 03 0) yhtä vuosiviikkoylituntipalkkiota vastaava korvaus

22 § Poistettu

23 § Taide- ja taitoaineet

Vuosiluokkien 7–9 koulussa taide- ja taitoaineita opettavalle aineenopettajanviran haltijalle maksetaan taide- ja taitoaineidenkorvaus, jos opettajan tehtäviin kuuluu keskimääräistä enemmän raaka-aineiden ja tarvikkeiden hankintaa sekä välineistön kunnossapitoa. Määräystä sovelletaan myös em. vaatimukset täyttävään lukion ja peruskoulun yhteiseen opettajaan. Tarkoitukseen on käytettävä yhteensä korvaus, jonka suuruus määräytyy palkkaliitteestä.

Soveltamisohje

Tämän liitteen 23 §:n tehtäviä ei voi lukea opetusvelvollisuuteen. Opetusvelvollisuuteen ei voi lukea myöskään osion A 22 §:n tukiopetuspalkkiota, 24 §:n toisen opettajan tunnin hoitopalkkiota, 25 §:n yksityisopiskelijan kuulustelupalkkiota eikä osion B 19 §:n koulu/oppilaitos- ja kuntakohtaista lisätehtävää.

---

24 § Perusopetuksen lisätehtäväkorvauskiintiö (voimaan 1.8.2022)

- 1 mom. Tämä sopimusmääräys voidaan ottaa käyttöön, jos asiasta on sovittu asianomaisen luottamusmiehen kanssa.
- 2 mom. Jos opettajanviran haltijalle määrätään koulun tai kunnan kehittämiseen, suunnitteluun tai hallintoon liittyvä lisätehtävä tai keskimääräistä enemmän taito- tai taideaineiden hankinta- tai kunnossapitotyötä, siitä maksetaan korvaus tehtävän työllistävyyden, vaativuuden ja vastuullisuuden perusteella. Työnantaja vahvistaa lisätehtäviin koulu- ja kuntatasolla käytettävän rahamäärän.

Soveltamisohje

Työ, joka voi tulla korvattavaksi tämän määräyksen mukaan, on muuta

kuin oman viran hoitamiseen liittyvää työtä (perustehtävä). Opettajan perustehtäväkuvaan kuuluvat tehtävät eivät ole lisätehtäviä.

Erikseen määritellyillä korvauksilla korvataan sellaisia lisätehtäviä, jotka eivät kuulu jokaisen opettajan perustehtäväkuvaan, esim. vaativia kehittämisprojekteja tai koulun kirjaston hoitoa. Lisätyöt voivat tulla korvattavaksi B osion 14 § 2 momentin mukaan (suunnittelutyö, työyhteisön kehittäminen, koulutyön ulkopuolisena aikana määrätty koulutus) tai tämän sopimusmääräyksen mukaan. Vaativia kehittämistehtäviä voivat olla kansainväliset, kansalliset tai kuntaa koskevat tehtävät, kuten esim. opetussuunnitelman /arviointi-järjestelmän tai muun kehittämisohjelman laatiminen, koulun toimintaan liittyvän kansainvälisen yhteistyön kuten EU-projektin yhdyshenkilön tehtävät tai muuhun laajempaan projektiin, opetusministeriön tai OPH:n toimeenpanemaan valtakunnalliseen opetuksen kehittämisprojektin osallistumiseen liittyvät työt tai koulun rakennusprojektin yhteydessä suunnittelutyöhön yms. osallistuminen (esim. asiantuntija kemian koeluokkatilojen suunnittelussa).

Tällä sopimusmääräyksellä korvataan työnantajan määräämän ylimääräisen lisätyön aiheuttamaa työn tekemiseen tarvittavaa lisääaikaa, ei mahdollista tehtäväkohtaisessa palkassa huomioon otettavaa tehtävän vaativuuden olennaista lisääntymistä. Samaa työtä/tekijää ei voi korvata sekä tehtäväkohtaisessa palkassa tehtävien vaativuuden lisääntymisenä että lisätyönä, ellei kyseessä ole perustehtäväkuvan ulkopuolinen ylimääräistä työaikaa edellyttävä lisätehtävä, joka lisää samalla tehtävien vaativuutta olennaisesti.

- 3 mom. Edellä 2 momentin mukaisten lisätehtävien korvaamiseen on käytettävä euromäärä, joka on palkkaliitteestä ilmenevien B 19 §:n ja B liite 1 23 §:n korvausten yhteissumma (koulu- ja kuntakohtainen lisätehtävä ja taito- ja taideaineet).
- 4 mom. Kunnan toimivaltainen viranomaisen saa harkintansa mukaan käyttää 2 momentin tarkoitukseen 3 momentissa määrätyn euromäärän lisäksi sen euromäärän, jonka se käytti edellisenä lukuvuonna OVTES osio B liite 1 11 § - 21 § mukaisiin erityistehtäviin.
- 5 mom. Paikallisesti voidaan lisäksi sopia 3-4 momentteja suuremman euromäärän käyttämisestä 2 momentin mukaiseen tarkoitukseen. Tämän momentin mukainen euromäärä rahoitetaan paikallisesta järjestelyerästä tai työnantajan harkinnan perusteella muusta tarkoitukseen ohjaamasta rahasta. Siltä osin, kun tehtäviin käytetään paikallista järjestelyerää, se palautuu uudelleen jaettavaksi paikallista järjestelyerää seuraavan kerran jaettaessa, jos rahamäärää ei enää käytetä tämän sopimusmääräyksen mukaisten tehtävien korvaamiseen.
- 6 mom. Jos opettajaviran haltijan opetusvelvollisuustuntimäärän täyttyminen sitä edellyttää tai jos määräystä sovelletaan päätoimiseen tuntiopettajaan, jonka opetusvelvollisuus on vapaa, tämän pykälän mukainen lisätehtävä on luettavissa opetusvelvollisuuden täytteeksi seuraavasti:

Opettajalle lisätehtävästä maksettava euromäärä
kuukaudessa/opettajan täyttä opetusvelvollisuutta vastaava varsinainen
palkka kuukaudessa x opettajan opetusvelvollisuus

25 § Poistettu

26 § Ylituntipalkkio

- 1 mom.** Opettajanviran haltijalle maksetaan opetusvelvollisuuden ylittäviltä tunneilta ylituntipalkkio. Ylituntipalkkio määräytyy osion A 26 §:n mukaisesti.

Soveltamisohje

Ylituntipalkkio lasketaan tehtäväkohtaisesta palkasta, joka kerrotaan luvulla 0,83. Näin saadusta luvusta saadaan vuosiviikkoylituntipalkkion rahamäärä kuukaudessa jakamalla se 7 §:n 1–4 momentin mukaisella huojentamattomalla viikoittaisella opetusvelvollisuudella. Ylituntipalkkiota laskettaessa ei oteta huomioon osion B 8 §:n mukaisista eikä muutakaan henkilökohtaista lisää.

Peruskoulun opettajanviran haltijan, jolla on yli opetusvelvollisuuden meneviä tunteja lukiossa, tuntiopetuspalkkiota laskettaessa ei käytetä lukion sivutoimisen tuntiopettajan tuntipalkkioerointa 0,96.

- 2 mom.** Jos luokanopettajanviran haltijalla on ylitunteja vuosiluokkien 7–9 opetuksessa, erityisopetuksessa tai lukiossa, ylituntipalkkioperuste on näiden tuntien osalta sama kuin vastaavan opetuksen tuntiopettajalla.
- 3 mom.** Jos erityisopetuksen opettajanviran haltijalla on ylitunteja peruskoulun yleisopetuksessa tai lukiossa, ylituntipalkkioperuste on näiden tuntien osalta sama kuin vastaavan opetuksen tuntiopettajalla.
- 4 mom.** Jos aineenopettajanviran haltijalla on ylitunteja vuosiluokilla 1–6 tai erityisopetuksessa, ylituntipalkkioperuste näiden tuntien osalta on oman viran mukainen ylituntipalkkio.
- 5 mom.** Jos aineenopettajanviran haltijalle määrätään ylitunteja/erityistehtäviä lukiosta, maksetaan ne lukion tuntiopetuspalkkioperusteen mukaan. Päätoimisen tuntiopettajan ylituntipalkkioperuste on painotettu tehtäväkohtainen palkka, jos hänelle on laskettu osion A 52 §:n mukaan painotettu palkka ja/tai A 53 §:n mukaan painotettu opetusvelvollisuus.

IV Tuntiopettajien palkka ja työaika

27 § Tuntiopettajan peruspalkka

1 mom. Tuntiopettajan peruspalkka (ks. palkkaliite) ja hinnoittelutunnukset

Vuosiluokkien 7–9 opetus	
4 03 07 03 8	Ylempi korkeakoulututkinto ja perus-/lukio-opetusta antavan opettajan kelpoisuus taikka aiempi vanhemman lehtorin kelpoisuus
4 03 07 04 0	Muu kuin edellä mainittu perusopetuksen aineenopetuksen, luokanopetuksen, erityisopetuksen opettajan kelpoisuus
4 03 07 04 1	Ylempi korkeakoulututkinto
4 03 07 04 2	Korkeakoulututkinto
4 03 07 04 3	Muu kuin edellä mainittu
Erityisopetus	
4 03 07 04 4	Ylempi korkeakoulututkinto ja erityisopettajan kelpoisuus
4 03 07 04 6	Alempi korkeakoulututkinto ja erityisopettajan kelpoisuus
4 03 07 04 5	Erityisopettajan kelpoisuus
4 03 07 04 7	Ylempi korkeakoulututkinto ja perus-/lukio-opetusta antavan opettajan kelpoisuus
4 03 07 04 8	Vaikeimmin kehitysvammaisille (EHA 2) annettavan opetuksen erityisopettajan kelpoisuus taikka perus-/lukio-opetusta antavan opettajan kelpoisuus
4 03 07 04 9	Muu kuin edellä mainittu
Vuosiluokkien 1–6 opetus	
4 03 07 05 4	Luokanopettajan kelpoisuus, ylempi korkeakoulututkinto ja aineenopettajan kelpoisuus jossakin peruskoulussa yhteisenä opetettavassa aineessa
4 03 07 05 6	Ylempi korkeakoulututkinto ja perus-/lukio-opetusta antavan opettajan kelpoisuus
4 03 07 05 7	Perus-/lukio-opetusta antavan opettajan kelpoisuus
4 03 07 09 9	Korkeakoulututkinto/lastentarhanopettajan tutkinto
4 03 07 05 9	Muu kuin edellä mainittu
Erillisen esiopetusryhmän opetus	
4 03 07 06 2	Ylempi korkeakoulututkinto ja perus-/lukio-opetusta antavan opettajan kelpoisuus
4 03 07 06 5	Erityisesiluokan opettaja, jolla on erityislastentarhanopettajan kelpoisuus
4 03 07 06 3	Asetuksen 986/1998 7 §:n mukainen kelpoisuus
4 03 07 06 4	Muu kuin edellä mainittu

- 2 mom.** Jos vuosiluokkien 1–6 tai erityisopetuksen opetusta antavalla tuntiopettajalla on aineenopettajan kelpoisuus opettamassaan aineessa, tuntipalkkio määräytyy tämän aineen osalta vuosiluokkien 7–9 opetuksen tuntipalkkion mukaisena. Muiden tuntien palkkio määräytyy vuosiluokkien 1–6 tai erityisopetuksen tuntipalkkion mukaisesti.

Soveltamisohje

Useamman aineen opetusta antavan tuntiopettajan kelpoisuuteen opettamiinsa aineisiin sovelletaan opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen (986/1998) 5 §:ää ja 22 §:ää sellaisina kun ne ovat 1.1.1999.

---

28 § Tuntiopettajan työaika

- 1 mom.** Päätoimisen tuntiopettajan työaikaan kuuluu 6 §:n mukainen yhteissuunnittelutyöaika.
- 2 mom.** Tuntiopettajan opetusvelvollisuus määräytyy 7 §:n mukaan, ellei jäljempänä ole toisin sovittu.

29 § Sivutoimisen tuntiopettajan tuntipalkkio

Sivutoimisen tuntiopettajan tuntipalkkio lasketaan 26 §:n ylituntipalkkiota koskevien määräysten mukaisesti edellä 27 § 1 momentin mukaan määräytyvästä peruspalkasta ja 7 §:n mukaan määräytyvästä opetusvelvollisuudesta. Koska sivutoimisella tuntiopettajalla ei ole yhteissuunnitteluvelvoitetta eikä sitä vastaavaa työaikaa, kerrotaan näin saatu tuntipalkkio luvulla 0,94.

Soveltamisohje

Sivutoimisen tuntiopettajan palkkio saadaan kertomalla tuntiopettajan hinnoittelutunnuksen mukainen peruspalkka kertoimella 0,83. Tulos jaetaan huojentamattomalla viikoittaisella opetusvelvollisuudella. Tämä luku kerrotaan luvulla 12 ja tulos jaetaan luvulla 38. Näin saatu kertatuntipalkkio (1/38) kerrotaan luvulla 0,94, jolloin tuloksena on sivutoimiselle tuntiopettajalle maksettava tuntipalkkio.

Em. sivutoimisen tuntiopettajan tuntiopetuspalkkion 0,94-kerrointa ei sovelleta sellaisen saman kunnan lukion viranhaltijaan, jolla on yli opetusvelvollisuuden meneviä tunteja peruskoulussa.

---

30 § Tuntiopettajia koskevia muita määräyksiä

- 1 mom.** Tuntiopettajan palkkaukseen sovelletaan osion A 22, 23 ja 24 §:n sekä tämän liitteen 9 §:n, 10 § 4 momentin ja 11–23 §:n määräyksiä. Päätoimisen tuntiopettajan palkkaukseen sovelletaan lisäksi tämän liitteen 10 § 1 ja 2 momentin, 24 §:n ja 26 §:n määräyksiä.

- 2 mom.** Jos tuntiopettajalla ei peruskoulussa ole oppitunteja, mutta hän hoitaa sellaista erityistehtävää, jonka palkkion määrittelemiseen ei ole vahvistettu opetusvelvollisuutta, on se 23.
- 3 mom.** Sellaisen sivutoimisen tuntiopettajan, jolla on virka lukiossa, tuntiopetustunnit määräytyvät virantoimituksen keskeytyksen ajalta osion B 23 §:n mukaan.

31 § Poikkeusmääräys peruskoulujärjestelmään siirtyneiden tuntipalkkioista

OVTES:n 2001–2002 liitteen 1 59 §:n 6 momentissa tarkoitetun opettajan tuntipalkkioihin sovelletaan em. määräystä niin kauan kuin hän on siinä virassa, johon hänet on siirretty ja jonka siirron yhteydessä oikeus kyseiseen tuntipalkkioon on muodostunut.

Osio C

Ammatillisen oppilaitoksen opetushenkilöstö

I Soveltaminen

1 § Soveltamisala

1 mom.

Tämän osion sopimusmääräyksiä sovelletaan ammatillisen oppilaitoksen opetushenkilöstöön.

2 mom.

Tämän osion käyttönotosta neuvotellaan paikallisesti kunnallisen pääsopimuksen 14 § 2 momentin mukaisesti. ~~Osio tulee ottaa käyttöön viimeistään 1.8.2020.~~

3 mom.

Musiikin toisen asteen ammatillisiin tutkintoihin (musiikkialan perustutkinto) johtavassa koulutuksessa opettajien palvelussuhteen ehdot määräytyvät osion F liitteen 10 mukaan.

4 mom.

Yhteispäätoimisen tuntiopettajan palvelussuhteen ehdot määräytyvät OVTES 2018–2019 osion C yhteisen osan ja liitteiden 4–9 sekä osion A päätoimisia tuntiopettajia koskevien määräysten mukaisesti. ~~(Voimassa 1.4.2020–31.7.2022).~~

5 mom.

Tämän osion lisäksi opetushenkilöstöön noudatetaan OVTES:n osion A seuraavia määräyksiä:

I Soveltaminen ja työrauha

1 § Soveltamisala

2 § Paikallinen sopiminen ja muut soveltamisalaa koskevat rajoitukset

4 § Työrauha

II Virkasuhteisen opetushenkilöstön palkkaus

5 § Palkka eri kalleusluokissa

6 § Palkkausperusteet ja palkkausjärjestelmä

7 § Tehtävien muutoksen vaikutus palkkaan

8 § Epäpätevyyshalennus muilla kuin peruskoulun ja lukion opettajilla

9 § Erivapauden vaikutus palkkaan

10 § Palkan tarkistaminen paikallisella päätöksellä

11 § Henkilökohtainen lisä

12 § Vuosisidonnainen lisä (kokonaistyöajassa olevat)

13 § Vuosisidonnaiseen lisään oikeuttava aika

15 § Vuosisidonnaiseen lisään oikeuttavan ajan vähimmäispituus

16 § Vuosisidonnaiseen lisään luettavat virantoimituksen keskeytykset

17 § Vuosisidonnaisen lisän hakeminen

18 § Palvelulisan siirtymäsäännös

19 § Syrjäseutulisä

20 a § Rekrytointilisä

21 § Varsinainen palkka

28 § Palkkioiden pyöristäminen

29 § Palkanmaksu, oikeus palkkaan, työnantajan saatavan kuittausoikeus, palkka virantoimituksesta

pidättämisen ajalta ja palkan laskeminen kalenterikuukautta lyhyemmältä ajalta
30 § Palkkaus lyhytaikaisessa palvelussuhteessa

III Työaika

31 § Työaikamuodot

IV Vuosiloma, laskennallinen vuosiloma ja lomarahat

33 § Vuosiloma ja laskennallinen vuosiloma

34 § Lomarahat

35 § Vuosilomaetuudet siirryttäessä tehtävästä toiseen

V Virantoimituksen keskeytys

38 § Sairauspoissaolo ~~Sairausloma~~

40 § Äitiysvapaan pituus ja oikeus palkalliseen äitiysvapaaseen

40 a § Raskausvapaan ja vanhempainvapaan palkallisuus

41 § Sairausvakuutuslain mukainen päivä-, äitiys-, raskaus-, isyys- ja vanhempainraha sekä erät muut korvaukset

42 § Osittaisen virkavapaan ja viranhoidon palkkaus

43 § Osittainen hoitovapaa (sovelletaan 1 mom. ja 3 mom.)

44 § Terveystieteiden tutkimusten vaikutus palkkaan

45 § Reservin kertausharjoitukset ja väestönsuojelukoulutus

46 § Kansanedustajan tehtävän, valtioneuvoston ja Euroopan parlamentin jäsenyyden sekä asevelvollisuuden tai siviilipalveluksen suorittamisen vaikutus palkkaan

47 § Yhteisiä opettajia koskevien määräysten soveltamisala (soveltuvin osin)

48 § Yhteisen opettajan palvelussuhteen ehtojen määräytyminen (soveltuvin osin)

49 § Yhteisen opettajan työaika (soveltuvin osin)

VII Virkasuhteiset tuntiopettajat

A PÄÄTOIMISET TUNTIOPETTAJAT

51 § Päätoimisuus (3 mom.)

54 § Päätoimiseen tuntiopettajaan sovellettavat muut sopimusmääräykset (soveltuvin osin)

B SIVUTOIMISET TUNTIOPETTAJAT

57 § Sivutoimisen tuntiopettajan virantoimituksen keskeytys

VIII Opetushenkilöstön irtisanomisajat

58 § Irtisanomisajat

6 mom.

Lisäksi palvelussuhteen ehtoina sovelletaan soveltuvin osin KVTES:n määräyksiä.

Osio C Ammatillisen oppilaitoksen opetushenkilöstö

II Rehtori ja apulaisrehtori

2 § Rehtorin palkka ja opetustuntimäärä

1 mom.

4 09 01 02 4	Rehtorin peruspalkka (ks. palkkaliite)
--------------	--

2 mom.

Rehtorin opetustuntimäärä vahvistetaan paikallisesti lukuvuosittain ottaen huomioon oppilaitoksen koko ja muut paikalliset olosuhteet enintään 456 tunniksi. Monialaisen ammatillisen oppilaitoksen rehtorin opetustuntimäärä voi olla enintään 320 tuntia.

3 § Apulaisrehtorin palkka ja opetustuntimäärä

1 mom.

Kokonaistyöajassa olevan apulaisrehtorin peruspalkat, ks. palkkaliite.

4 00 03 00 1	Ylempi korkeakoulututkinto
4 00 03 00 2	Muu tutkinto

2 mom.

Apulaisrehtorin opetustuntimäärä vahvistetaan paikallisesti lukuvuosittain enintään 760 tunniksi ottaen huomioon oppilaitoksen koko ja muut paikalliset olosuhteet.

4 § Kokonaistyöajassa olevan viranhaltijan työaika ja vuosiloma

1 mom.

Viranhaltijan työaika on kokonaistyöaika, joka on oppilaitoksen toiminnalliset vaatimukset huomioon ottava toimistotyöaika.

2 mom.

Viranhaltijan vuosiloma määräytyy osion A 33 §:n 1 momentin mukaan.

5 § Vuosisidonnainen lisä

Viranhaltijan vuosisidonnaiseen lisään oikeuttava aika ja sen laskenta määräytyvät osion A 12–18 §:n mukaan. Siihen oikeuttavat vuodet ja prosentit ovat seuraavat:

	10 v.	15 v.	20 v.
Rehtori, apulaisrehtori	5 %	4 %	4 %

Osio C Ammatillisen oppilaitoksen opetushenkilöstö

III Palkka

6 § Palkan muodostuminen

1 mom.

Palkkausjärjestelmän tavoitteena on edistää kuntien toiminnan tuloksellisuutta, motivoida henkilöstöä hyviin työsuorituksiin ja varmistaa kunta-alan palkkojen kilpailukyky. Tavoitteeseen pyritään oikeudenmukaisella palkalla, jonka perusteena ovat

1. tehtävät ja niiden vaativuus (tehtäväkohtainen palkka) ja
2. ammatinhallinta (henkilökohtainen lisä) sekä
3. työkokemus (vuosisidonnainen lisä)
4. tuloksellinen toiminta (tulospalkkio).

Katso osion A 6 §:n 3 momentin soveltamisohje koskien tehtäväkohtaista palkkaa, 11 § koskien henkilökohtaista lisää, 12–17 § koskien vuosisidonnaista lisää, 20a § koskien rekrytointilisää sekä KVTES:n määräykset koskien kertapalkkiota ja tulospalkkiota.

Soveltamisohje

Kunnassa/kuntayhtymässä käytössä olevan palkkausjärjestelmän on täytettävä hyvälle ja toimivalle palkkausjärjestelmälle asetetut tavoitteet. Palkkausjärjestelmä on tarkistettava säännöllisin väliajoin.

Työnantajan muutostilanteissa uudelle työnantajalle kehitetään oma palkkausjärjestelmä, jolla korvataan entiset palkkausjärjestelmät. Uusi palkkausjärjestelmä voi olla jo käytössä ollut palkkausjärjestelmä.

Entisten palkkausjärjestelmien mukaiset palkat yhteensovitetaan mahdollisuuksien mukaan valitun uuden palkkausjärjestelmän mukaisiin palkkoihin. Yhteensovittaminen aloitetaan tehtäväkohtaisista palkoista. Uusi palkkataso määräytyy uuden palkkausjärjestelmän tehtävien vaativuuden arviointijärjestelmän mukaisesti. Jos tehtäväkohtainen palkka on alempi kuin uusi palkkausjärjestelmä edellyttää, tarkoituksena on nostaa palkat asteittain uuden palkkausjärjestelmän edellyttämälle tasolle. Siirtymäajan pituus riippuu palkkaeroista, kustannuksista ja käytettävissä olevista palkankorotusvaroista. Uuden palkkausjärjestelmän käyttöönotosta ja palkkojen yhteensovittamisesta uuteen palkkausjärjestelmään laaditaan suunnitelma aikatauluineen ja kustannusarvioineen.

---

2 mom.

Päätoimiselle opetushenkilöstölle maksetaan vähintään tässä liitteessä olevien palkkahinnoittelujen ao. hinnoittelutunnuksen mukainen peruspalkka. Hinnoittelutunnus ja peruspalkka määräytyvät virkanimikkeen ja asianomaisissa palkkamääräyksissä mainittujen muiden edellytysten mukaan.

Soveltamisohje

Muodollista kelpoisuutta vailla olevan opettajan peruspalkan määräytymisessä noudatetaan osion A 8 §:n määräyksiä.

---

7 § Opettajan palkka

Kokoaikaisen (1500 h) opettajan tehtäväkohtainen palkka on vähintään tämän sopimuksen palkkaliitteen mukainen.

4 11 04 00 1	Soveltuva ylempi korkeakoulututkinto tai soveltuva ylempi ammattikorkeakoulututkinto
4 11 04 00 2	Soveltuva korkeakoulututkinto, insinöörin tai rakennusarkkitehdin tutkinto
4 11 04 00 3	Soveltuva opintoasteen tutkinto
4 11 04 00 4	Muu soveltuva tutkinto tai koulutus

8 § Opinto-ohjaajan palkka (~~muutos voimaan 1.1.2021~~)

Kokoaikaisen (1500 h) opinto-ohjaajan tehtäväkohtainen palkka on vähintään tämän sopimuksen palkkaliitteen mukainen.

4 11 03 00 3	Ylempi korkeakoulututkinto ja ylempi ammattikorkeakoulututkinto
4 11 03 00 4	Muu tutkinto

9 § Palveluvuosien vaikutus palkkaan

Palveluvuodet määräytyvät ja niiden hakemiseen sovelletaan, mitä OVTES:n osiossa A on määrätty. Palveluvuosien vaikutus palkkaan ilmenee palkkaliitteestä.

10 § Toisen opettajan tunnin hoitopalkkio

Jos viranhaltijalle annetaan määräys sidotun työtehtävänsä kanssa samanaikaisesti huolehtia toisen opettajan luokasta, maksetaan hänelle tunnilta palkkio, joka on 30 % opettajan tuntipalkasta. Yhden tunnin hinta saadaan jakamalla varsinainen palkka luvulla 125.

Soveltamisohje

Määräystä ei sovelleta opinto-ohjaajiin.

---

11 § Siirtymäkauden lisä tehtävien vaativuuden arvioinnin pohjalta maksettavaa palkkaa määrättäessä 1.3.2007 sekä kelpoisuusasetuksen muutoksen perusteella 1.8.2011.

1 mom.

Jos opettajan kokonaisansio on ao. tehtävässä 28.2.2007 voimassa olleen OVTES 2005–2007 sopimusmääräysten mukaan on suurempi kuin samalla viikkotuntimäärällä 1.3.2007 alkaen laskettava uusi kokonaisansio, erotuksesta muodostuu henkilökohtainen siirtymäkauden lisä.

Soveltamisohje

Siirtymäkauden lisä voi johtua 28.2.2007 voimassa olleen OVTES:n erillisen lisäpalkkion tai lisän poistumisesta silloin, kun henkilö on ollut työnantajan palveluksessa 28.2.2007 ja 8 §:n mukaan määrätty tehtäväkohtainen palkka tehtävän hoitamisesta on ollut pienempi.

---

2 mom.

Tämän pykälän mukainen henkilökohtainen siirtymäkauden lisä poistuu viran tehtäväkohtaisessa palkassa tapahtuvia muutoksia vastaavasti tai viranhaltijan siirtyessä muuhun virkaan.

Soveltamisohje

Tehtäväkohtaisiksi palkan muutoksiksi ei lueta yleiskorotuksia eikä henkilökohtaista lisää. Viranhaltijan siirtymisestä toiseen virkaan on kyse myös mm. tapauksessa, jossa henkilöltä poistetaan apulaisrehtorin tai

osastonjohtajan tehtävät. Myös muu olosuhteen muutos, jonka vuoksi siirtymäkauden lisää on muodostunut, poistaa siirtymäkauden lisää.

---

3 mom.

Jos opettajan kokonaisansio kelpoisuusasetuksen muutoksen johdosta tehtyjen sopimusmääräysmuutosten vuoksi ao. tehtävässä 31.7.2011 voimassa olleen OVTES 2010–2011 sopimusmääräysten mukaan on suurempi kuin samalla viikkotuntimäärällä 1.8.2011 alkaen laskettava uusi kokonaisansio, erotuksesta muodostuu henkilökohtainen siirtymäkauden lisä.

Osio C Ammatillisen oppilaitoksen opetushenkilöstö

IV Työaika

12 § Opettajan työaika

1 mom.

Kokoaikaisen opettajan vuosityöaika on 1 500 tuntia. Opettajan työajasta vähintään 25 %:n osalta opettaja saa valita työn tekemisen ajan ja paikan (sitomaton työaika). Muu työaika on sidottua työaikaa. Sitomattoman työajan määrän tulee perustua yksittäisen opettajan todelliseen arvioituun tarpeeseen.

Soveltamisohje

Opettajan työaikasuunnitelmassa voi olla tehtäviä, joiden osalta määritellään vain työaika, eikä sidotun ja sitomattoman työajan osuuksia tarvitse erikseen määritellä.

Tällaisia tehtäviä voivat olla esimiestyö/tiimivastaavan tehtävät, hanke- ja kehittämistyö, vastuutehtävät (esim. urakointitöiden vastaava johtaja, laatuvaikuttaja), sidosryhmäyhteistyö ja oman osaamisen kehittäminen.

---

2 mom.

Vuotta lyhyemmissä palvelussuhteissa kokoaikaisen opettajan työaika on 37,5 tuntia viikossa, josta sitomattoman työajan osuus on 12 § 1 momentin mukainen.

Soveltamisohje

Työaika järjestetään siten, että se tasoittuu tämän momentin mukaiseen tuntimäärään virkasuhteen aikana.

---

3 mom.

OVTES:n E-osion kokoaikainen opettaja (38 h 45 min) voi halutessaan säilyttää palkkatasonsa siirtyessään vuosityöaikajärjestelmään. Vastaava oikeus on myös osa-aikaisella opettajalla, jonka työ sopimuksen mukaisen palkkatason säilyttäminen edellyttää yli 1 500 tunnin vuosityöaikaa.

Tällaisen E-osiosta siirtyneen opettajan henkilökohtainen vuosityöaika on palkkatason mukaisessa suhteessa korkeampi kuin vuosityöajassa olevan kokoaikaisen (1 500 tuntia/vuosi) opettajan työaika.

Opettajan keskimääräinen viikkotyöaika lasketaan opettajan henkilökohtaisesta vuosityöajasta.

Soveltamisohje

3 momentin mukaisia määräyksiä sovelletaan E-osiosta siirtyneisiin opettajiin niin kauan kuin he jatkavat vuosityöaikaan siirtymishetken mukaisissa viroissa tai tehtävissä.

E-osiosta siirtyneeseen opettajaan, joka uudelleenalinnassa ~~siirtyi siirtyy~~ 1500 tunnin kokoaikaisen opettajan vuosityöaikaan, ~~sovellettiin sovelletaan~~ 3 momentin määräyksiä uudelleenalinnan voimaan tulon saakka. Uudelleenalinta ~~tuli tulee~~-voimaan joko 1.1.2021 tai 1.8.2021 riippuen siitä, ~~oliko onko~~ koulutuksen järjestäjä kalenterivuositarkastelussa vai lukuvuositarkastelussa.

---

12 a § Opinto-ohjaajan työaika

1 mom.

Kokoaikaisen opinto-ohjaajan vuosityöaika on 1 500 tuntia.

Pöytäkirjamerkintä

Opinto-ohjaajan työaikasunnitelmassa määritellään vain työaika, eikä sidotun ja sitomattoman työajan osuuksia tarvitse erikseen määritellä

---

2 mom.

Siirtyessään vuosityöaikajärjestelmään OVTES:n kokoaikainen opinto-ohjaaja voi valita 1 575 tunnin henkilökohtaisen vuosityöajan. Opinto-ohjaajan keskimääräinen viikkotyöaika on tällöin 37,5 tuntia.

Soveltamisohje

Määräystä sovelletaan opinto-ohjaajiin, jotka ovat siirtyneet vuosityöaikaan viimeistään 1.8.2020.

2 momentin mukaisia määräyksiä sovelletaan siirtyviin opinto-ohjaajiin niin kauan kuin he jatkavat vuosityöaikaan siirtymishetken mukaisissa viroissa tai tehtävissä.

---

3 mom.

Vuotta lyhyemmissä palvelussuhteissa kokoaikaisen opinto-ohjaajan työaika on 36,25 tuntia viikossa.

13 § Siirtymämääräys sitomattoman työajan vähimmäismäärästä

Määräys koskee opettajia, jotka ovat siirtyneet osion C vuosityöaikajärjestelmään työnantajan ottaessa vuosityöaikajärjestelmän käyttöön 1.8.2018–1.8.2020. Muihin kuin tässä pykälässä erikseen mainittuihin opettajiin sovelletaan 12 §:n mukaista sitomattoman työajan prosenttia. Opettajiin sovelletaan seuraavia sitomattoman työajan vähimmäisprosentteja niin kauan kuin he jatkavat vuosityöaikaan siirtymishetken mukaisissa viroissa tai tehtävissä:

- matemaattisten aineiden ja kielten opettaja vähintään 30 %
- liiketalouden opettajat:
  - kirjanpidon, laskentatoimen ja taloushallinnon opettaja vähintään 37 %
  - ammatillisten teoria-aineiden opettaja (mm. toinen kotimainen kieli, vieraat kielet ja matemaattiset aineet) vähintään 34 %
  - äidinkielen ja kauppakirjeenvaihdon/viestinnän opettaja vähintään 43 %
- merenkulkualan opettaja:
  - merenkulun- ja teknillisten aineiden opettaja vähintään 30 %, työnopetuksessa vähintään 27 %
  - navigointi- ja konevalvontaopetusta antava opettaja vähintään 35 %
  - kielten opettaja vähintään 42 %
  - muiden aineiden opettaja vähintään 38 %
- E-osiosta siirtynyt opettaja vähintään 17 %

Soveltamisohje

E-osiosta siirtyneeseen opettajaan, joka uudelleenalinnassa ~~siirtyi~~ ~~siirtyy~~ 1500 tunnin kokoaikaisen opettajan vuosityöaikaan, ~~sovellettiin~~ ~~sovelletaan~~ tämän pykälän määräyksiä uudelleenalinnan voimaan tulon saakka. Sen jälkeen sitomattoman työajan vähimmäisprosentti on 12 §:n 1 momentin mukainen. Uudelleenalinta ~~tuli~~ ~~tulee~~ voimaan joko 1.1.2021 tai 1.8.2021 riippuen siitä, onko koulutuksen järjestäjä kalenterivuositarkastelussa vai lukuvuositarkastelussa.

E-osiosta vuosityöaikajärjestelmään siirtyneeseen opettajan, joka ~~oli~~ ~~on~~-jo aiemmin valinnut siirtymisen (tai on muuten siirtynyt) 1500 tunnin kokoaikaisen opettajan vuosityöaikaan, sitomattoman työajan vähimmäisprosentti ~~muuttui~~ ~~muuttuu~~ automaattisesti 12 §:n 1 momentin mukaiseksi. Muutos opettajan sitomattoman työajan vähimmäisprosentissa ~~tapahtui~~ ~~tapahtuu~~ suunnitteluvuoden alusta lukien. Muutosajankohta ~~oli~~ ~~on~~ joko 1.1.2021 tai 1.8.2021 riippuen siitä, ~~oliko~~ ~~onko~~ koulutuksen järjestäjä kalenterivuositarkastelussa vai lukuvuositarkastelussa.

Uudelleenalinnan ja em. muutoksen voimaantulosta lukien E-osiosta siirtyneellä opettajalla tarkoitetaan tässä pykälässä vain niitä E-osiosta siirtyneitä opettajia, jotka ovat valinneet henkilökohtaisen vuosityöajan.

---

14 § Työajan suunnittelu ja seuranta

1 mom.

Työnantaja vahvistaa opettajalle ja opinto-ohjaajalle kirjallisen vuosityöaika suunnitelman, jossa määritellään opetus- ja ohjaustyön sisältö, määrä ja opettajan muut tehtävät. Vuosityöaika suunnitelma laaditaan yhteistyössä opettajan kanssa ja annetaan opettajalle ennen opettajan työkauden alkua.

2 mom.

Työaikaa seurataan säännöllisesti. Jos vuosityöaika suunnitelmaa on tarpeen muuttaa, se tehdään muuttamalla vuosityöaika suunnitelmaan kirjattuja tehtäviä.

Soveltamisohje

Työajan suunnittelu ja seuranta perustuvat paikalliseen järjestelmään. Työaika suunnitelmaa ja -seurantaa koskevat tarkemmat soveltamisohjeet valmistellaan paikallisesti yhteistoiminnassa opetushenkilöstön edustajien kanssa.

---

15 § Työajan ylittäminen / lisätyö

1 mom.

Kokoaikaisen opettajan ja opinto-ohjaajan vuosityöaika voi olla 1 500–1 700 tuntia. Jos vuosityöaika on yli 1 500 tuntia, palkka on vastaavassa suhteessa korkeampi.

Esimerkki

Opettajan vuosityöaika on 1 650 tuntia, jolloin kuukausipalkka on vähintään 110 % 1 500 tuntia tekevän opettajan palkasta. Työajan ylityksen voi maksaa myös 3 momentin mukaisella tuntipalkkiolla.

---

2 mom.

Yli 1 700 tuntia ylittävä vuosityöaika edellyttää asiasta sopimista ao. opettajan tai opinto-ohjaajan kanssa. Tästä lisätyöstä maksetaan jokaiselta tunnilta 3 momentin mukainen korvaus 50 prosentilla korotettuna.

3 mom.

Yhden tunnin hinta saadaan jakamalla varsinainen palkka luvulla 125.

16 § Epämukavan työajan lisät

1 mom.

Samana vuorokauden aikana tehtäviltä työtunneilta maksetaan iltalisää sen jälkeen, kun on kulunut 8 tuntia vuorokauden ensimmäisen työtehtävän alkamisesta. Työn alkamisen ja lisän maksamisen osalta ei huomioida 12 § 1 momentin mukaista sitomatonta työaikaa. Iltalisä on 50 % 15 § 3 momentin mukaisesta korvauksesta.

Soveltamisohje

Iltaisiä maksetaan aikaisintaan kello 15:n jälkeen.

---

2 mom.

Lauantaihin, sunnuntaihin ja arkipyhiin sekä arkipäiviin kello 22.00 ja 7.00 välille työnantajan työaikasuunnitelmaan vahvistamasta työstä maksetaan epämukavan työajan lisä, joka on 50 % 15 § 3 momentin mukaisesta korvauksesta.

3 mom.

Samalta työtunnilta ei makseta työaikalisää kuin yhdellä 1 ja 2 momenttien mukaisella perusteella.

17 § Ammatillisessa oppilaitoksessa annettava lukion opetussuunnitelman mukainen opetus (~~Voimassa 1.4.2020–31.7.2022 lukuvuosirytmissä/31.12.2022 kalenterivuosityrmissä~~) ~~1.8.2022–31.7.2024 lukuvuosirytmissä/1.1.2023–31.12.2024 kalenterivuosityrmissä~~

Opettajalle, jolla on lukion aineenopetuksen opettajan kelpoisuus (A986/1998, 10 §) ja joka opettaa lukion opetussuunnitelman mukaisesti ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoista koottua ylioppilastutkintoon valmentautuvaa opetusryhmää äidinkielessä ja kirjallisuudessa, toisessa kotimaisessa kielessä, vieraassa kielessä tai matematiikassa, lisätään sitomatonta työaika. Sitomattoman työajan määrä saadaan kertomalla opetustunnit äidinkielessä ja kirjallisuudessa vähintään kertoimella 0,85 (opetusvelvollisuus 16 h/viikko), toisessa kotimaisessa kielessä ja vieraassa kielessä kertoimella 0,62 (opetusvelvollisuus 19 h/viikko) ja matematiikassa kertoimella 0,56 (opetusvelvollisuus 20 h/viikko).

Esimerkki

Yhteisten tutkinnon osien äidinkielen opettaja opettaa lukiossa 10 tuntia viikossa. Opettajan vuosityöaika saadaan laskemalla sidottu ja sitomaton työaika yhteen eli oppitunnit (10) ja lisäämällä sitomaton työaika (10 x 0,85). Vuosityöaikajärjestelmän mukainen työaika on 18,5 tuntia (10 + 8,5).

Osio C Ammatillisen oppilaitoksen opetushenkilöstö

V Vapaajaksot

18 § Opettajan vapaajaksot

1 mom.

Opettajalle on annettava 2.5.–30.9. välisenä aikana kahdeksan (8) viikon eli 56 kalenteripäivän pituinen kesävapaajakso, johon työnantaja ei saa sijoittaa työaika. Kesävapaajakso voidaan antaa enintään kolmessa osassa, ja näistä yhden pituus on vähintään neljä (4) viikkoa. Muuna aikana opettajalle on annettava neljän (4) viikon eli 28 kalenteripäivän pituinen vapaajakso ja se voidaan antaa enintään neljässä osassa.

2 mom.

E-osiosta siirtyneelle opettajalle on annettava 2.5.–30.9. välisenä aikana kuuden (6) viikon eli 42 kalenteripäivän pituinen kesävapaajakso, johon työnantaja ei saa sijoittaa työaika. Kesävapaajakso voidaan antaa enintään neljässä osassa, ja näistä yhden pituus on vähintään kolme (3) viikkoa. Muuna

aikana opettajille on annettava neljän viikon eli 28 kalenteripäivän pituinen vapaajakso ja se voidaan antaa enintään neljässä osassa.

Tämän momentin mukaisen opettajan kanssa voidaan sopia, että vapaajaksojen määrä määräytyy 18 § 1 momentin mukaan.

Soveltamisohje

2 momentin mukaisia määräyksiä sovelletaan E-osiosta siirtyneisiin opettajiin niin kauan kuin he jatkavat vuosityöaikaan siirtymishetken mukaisissa viroissa tai tehtävissä.

E-osiosta siirtyneellä opettajalla tarkoitetaan tässä pykälässä kaikkia E-osiosta vuosityöaikajärjestelmään siirtyneitä opettajia.

---

3 mom. (~~voimaan 1.1.2021 kalenterivuositarkastelussa ja 1.8.2021 lukuvuositarkastelussa.~~)

Työnantaja voi kuitenkin siirtää enintään yhden (1) viikon eli 7 kalenteripäivää kesävapaajaksoa aikavälille 1.10–1.5. tai enintään yhden viikon eli 7 kalenteripäivää muuna aikana annettavaa vapaajaksoa aikavälille 2.5–30.9. Siirretty vapaajakso voidaan antaa erillisenä jaksona 1 momentin jaksotusta koskevista määräyksistä riippumatta. Siirtäminen ei voi muuttaa vapaajaksojen kokonaismäärää, joka määräytyy 1 momentin mukaisesti.

Soveltamisohje

Määräystä ei sovelleta opettajiin, joiden vapaajaksot määräytyvät 2 momentin mukaisesti.

---

4 mom.

Opettajan kanssa voidaan sopia vapaajaksojen sijoitusajankohdista, jaksotuksesta ja määrästä toisin. Vapaajaksoja on annettava vähintään 10 viikkoa eli 70 kalenteripäivää suunnitteluvuodessa.

Soveltamisohje

Sopiminen on tehtävä kirjallisesti tai sähköisesti (esim. sähköpostitse tapahtuva sopiminen).

---

19 § Opinto-ohjaajan vapaajaksot

1 mom.

Opinto-ohjaajalle on annettava 2.5.–30.9. välisenä aikana vähintään viiden (5) viikon eli 35 kalenteripäivän pituinen kesävapaajakso, johon työnantaja ei saa sijoittaa työaikaa. Kesävapaajakso voidaan antaa enintään neljässä osassa, ja näistä yhden pituus on vähintään kolme (3) viikkoa.

2 mom.

Muuna aikana opinto-ohjaajalle on annettava viiden (5) viikon eli 35 kalenteripäivän pituinen vapaajakso ja se voidaan antaa enintään viidessä osassa.

3 mom.

Työnantaja voi kuitenkin siirtää enintään yhden (1) viikon eli 7 kalenteripäivää kesävapaajaksoa aikavälille 1.10.–1.5. tai enintään yhden (1) viikon eli 7 kalenteripäivää muuna aikana annettavaa vapaajaksoa aikavälille 2.5.–30.9. Siirretty vapaajaksoviikko voidaan antaa erillisenä jaksone 1–2 momentin mukaisista jaksotusta koskevistä määräyksistä riippumatta. Siirtäminen ei voi muuttaa vapaajaksojen kokonaismäärää.

4 mom.

Opinto-ohjaajan kanssa voidaan sopia vapaajaksojen sijoitusajankohdista ja jaksotuksesta toisin.

20 § Vapaajakson ajankohdan vahvistaminen

Vapaajaksojen ajankohdat vahvistetaan seuraavasti:

Lukuvuosijärjestelmässä:

01.10.–01.05. välisen ajan vapaajaksot vahvistetaan 30.09. mennessä

02.05.–31.07. välisen ajan vapaajaksot vahvistetaan 31.03. mennessä

01.08.–30.09. välisen ajan vapaajaksot vahvistetaan 31.05. mennessä.

Kalenterivuosisijärjestelmässä:

01.01.–01.05. välisen ajan vapaajaksot vahvistetaan 30.11. mennessä

02.05.–30.09. välisen ajan vapaajaksot vahvistetaan 31.03. mennessä

01.10.–31.12. välisen ajan vapaajaksot vahvistetaan 30.09. mennessä

Pöytäkirjamerkintä

Oppilaitoksen vapaajaksorytmi on oletus suunnitteluvuoden vapaajaksojen sijoittumisesta (ajankohdista, osien määrästä ja pituudesta). Vapaajaksorytmejä voi olla useita, esim. yksikkökohtaisesti.

Mikäli opettaja on osan suunnitteluvuotta töissä ja osan virkavapaalla, on vapaajaksot suunniteltava ja vahvistettava koko vuodelle, myös virkavapaa-aikaan. Alustavaa tai vahvistettua tietoa vapaajaksojen sijoittumisesta tarvitaan mm. työajan laskentaan sekä 24 §:n tarkoittamissa tilanteissa vähennyksen laskentaan.

Vapaajaksojen lopullinen sijoittuminen käy ilmi, kun vapaajaksojen ajankohdat vahvistetaan 20 §:n mukaisina määräaikoina.

---

21 § Vuosilomajärjestelmästä siirtyminen

Jos henkilö siirtyy vuosilomajärjestelmästä tämän liitteen mukaiseen työaikajärjestelmään, hänen lomapäiviensä katsotaan kuittaantuvan siirtymisellä tämän liitteen mukaiseen työaikajärjestelmään.

Soveltamisohje

Henkilön siirtyessä saman työnantajan palveluksessa takaisin vuosilomasäännösten piiriin ilman yhdenkään kalenteripäivän keskeytystä, määräytyy vuosilomapäivien määrä OVTES:n A 35 §:n 2 momentin mukaisesti.

---

22 § Määräaikaisen opettajan ja opinto-ohjaajan vapaajaksokorvaus ~~(muutos voimaan 1.1.2021)~~

Vuotta lyhyemmäksi ajaksi palkatulle opettajalle maksetaan virkasuhteen päättyessä vapaajaksokorvaus, jonka suuruus perustuu opettajan työpäivien lukumäärään. Vapaajaksokorvausta kerryttävät kaikki opettajan työsuunnitelman mukaiset virkasuhteeseen sisältyneet työpäivät (ma–pe). Opettajan vahvistetut vapaajaksopäivät eivät ole työpäiviä.

Vapaajaksokorvauspäivien lukumäärä saadaan kertomalla opettajan edellä kuvattujen työpäivien lukumäärä luvulla 0,42, ja vapaajaksokorvaus lasketaan kertomalla opettajan päiväpalkka vapaajaksokorvauspäivien lukumäärällä. Jos virkasuhteeseen on sisältynyt työaika-suunnitelmassa vahvistettuja vapaajaksopäiviä, jokainen vapaajakson kalenteripäivä (ma-su) vähennetään maksettavien vapaajaksokorvauspäivien lukumäärästä.

Vuotta lyhyemmäksi ajaksi palkatun opinto-ohjaajan vapaajaksokorvaus lasketaan 1 ja 2 momentin mukaisesti kuitenkin siten, että kerroin on 0,33.

Soveltamisohje

Kun vuotta lyhyemmässä määräaikaisessa virkasuhteessa ollut opettaja/opinto-ohjaaja siirtyy ilman yhdenkään kalenteripäivän keskeytystä saman työnantajan palveluksessa toiseen virkasuhteeseen tai työsuhteeseen, voidaan siirtymistä edeltäneen määräaikaisen virkasuhteen päättyessä sen ajalta maksaa vapaajaksokorvaus.

Esimerkki

Opettaja palkattiin ajalle 16.8.–17.12.2021. Viikko 42 on vahvistettu opettajan vapaajaksoviikoksi. Vapaajaksoa on 7 kalenteripäivää. Työpäiviksi lasketaan kaikki muut päivät (ma-pe), paitsi vapaajaksopäivät. Virkasuhteeseen sisältyy 85 työpäivää (ma-pe). Vapaajaksokorvaus lasketaan seuraavasti: työpäivien lukumäärä $85 \times 0,42 = 35,7$ vapaajaksokorvauspäivää. Tästä vähennetään syysloman vapaajakson kalenteripäivät ($35,7 - 7 = 28,7$). Opettajalle maksetaan vapaajaksokorvausta 28,7 päivältä.

Päiväpalkka saadaan jakamalla varsinainen palkka kalenterikuukauden päivien lukumäärällä. Kalenterikuukausi, jonka mukaan päiväpalkat määräytyvät, on palvelussuhteen päättymiskuukausi. Varsinainen palkka on määritelty OVTES:n A 21 §:ssä.

---

23 § Lomaraha ~~(muutos voimaan 1.5.2021)~~

Opettajalle, päätoimiselle tuntiopettajalle ja opinto-ohjaajalle maksetaan OVTES:n mukainen lomaraha. Lomarahana perustana oleva varsinainen palkka kerrotaan luvulla 0,82.

Osio C Ammatillisen oppilaitoksen opetushenkilöstö

VI Virka- ja työvapaa

24 § Palkattoman virkavapaan vaikutus vapaajakson palkkaukseen

1 mom.

Jos opettaja, päätoiminen tuntiopettaja tai opinto-ohjaaja on ollut suunnitteluvuoden aikana palkattomalla virkavapaalla, hänen seuraavan vapaajaksonsa palkkaa vähennetään virkavapaan keston suhteessa.

Soveltamisohje

Määräystä ei sovelleta opettajaan, joka hakee virkavapaata hoitaakseen toista tehtävää oman työnantajan palveluksessa.

---

2 mom.

Vapaajakson palkkaa vähentävien päivien määrä saadaan laskemalla palkattomaan virkavapaaseen sisältyneiden työpäivien (ma–pe) lukumäärä ja kertomalla se luvulla 0,24. Palkan vähennys lasketaan kertomalla päiväpalkka luvulla 0,24 kerrotulla työpäivien määrällä.

3 mom.

Palkaton virkavapaa vähentää vapaajakson palkkaa kuitenkin vasta sen jälkeen, kun se on kestänyt yhdessä tai useammassa jaksossa vähintään 30 kalenteripäivää. Toisen työnantajan työn hoitamiseksi myönnettyyn palkattomaan virkavapaaseen ei sovelleta 30 kalenteripäivän sääntöä. Palkattoman virkavapaan kestoa tarkastellaan virkavapaan ensimmäisestä päivästä alkaen suunnitteluvuosittain.

4 mom.

Jos palkattomaan virkavapaaseen on sisältynyt työsuunnitelmassa vahvistettuja vapaajakson kalenteripäiviä (ma–su), ne vähennetään vapaajakson palkkaa vähentävistä päivistä siltä osin kuin ne eivät sijoitu virkavapaan ensimmäisen 30 kalenteripäivän ajalle.

5 mom.

Määräys koskee vain seuraavia palkattomia virkavapaita:

1. opintovapaalain (273/79) mukainen opintovapaa
2. hoitovapaa ja harkinnanvarainen palkaton virkavapaa, esim. vuorotteluvapaa.

Kohtia 1–2 tarkastellaan toisistaan erillään 30 kalenteripäivän täyttymistä seurattaessa.

Esimerkki 1

Opettaja on ollut palkattomalla harkinnanvaraisella virkavapaalla 1.8.–20.12.2020. Virkavapaan alle jää viikolle 42 vahvistettu vapaajaksoviikko. Vapaajaksoa on 7 kalenteripäivää. Virkavapaat vähentävät vapaajakson palkkaa vasta niiden kestätyä 30 kalenteripäivää. Siten virkavapaaseen sisältyneiden työpäivien määrää tarkastellaan aikaväliltä 31.8.–20.12.2020. Työpäiviksi lasketaan kaikki muut päivät (ma–pe), paitsi vapaajaksopäivät. Aikavälillä oli 75 työpäivää. Vapaajakson palkkaa vähentävät päivät lasketaan kertomalla virkavapaaseen 30 kalenteripäivän jälkeen sisältyneiden työpäivien (ma–pe) lukumäärä luvulla 0,24 ($75 \times 0,24 = 18,00$). Tästä vähennetään vielä virkavapaaseen sisältyneiden vapaajakson

kalenteripäivien (ma–su) lukumäärä ($18,00 - 7 = 11,00$). Vapaajakson palkasta vähennetään 11,00 päiväpalkkaa.

Päiväpalkka saadaan jakamalla varsinainen palkka kalenterikuukauden päivien lukumäärällä. Kalenterikuukausi, jonka mukaan päiväpalkat määräytyvät, on se kuukausi, jonka vapaajakson palkasta 24 §:n mukainen vähennys tehdään. Varsinainen palkka on määritelty OVTES:n A 21 §:ssä.

Esimerkki 2

Opettaja on opintovapaalla 31.8.2020–30.4.2021. Virkavapaan alle jäävät viikoille 42, 52, 53 ja 9 vahvistetut vapaajaksoviikot.

Oppilaitos on kalenterivuositarkastelussa.

Opettajan opintovapaa osuu kahdelle eri suunnitteluvuodelle.

Virkavapaat vähentävät vapaajakson palkkaa vasta niiden kestänyt 30 kalenteripäivää. Nämä kalenteripäivät lasketaan suunnitteluvuosittain. Suunnitteluvuonna 2020 virkavapaaseen sisältyneiden työpäivien määrää tarkastellaan aikaväliltä 30.9.–31.12.2020 ja suunnitteluvuonna 2021 aikaväliltä 31.1.–30.4.2021. Työpäiviksi lasketaan kaikki muut päivät (ma–pe), paitsi vapaajaksopäivät. Aikavälillä 30.9.–31.12.2020 oli 53 työpäivää ja aikavälillä 31.1.–30.4.2021 oli 60 työpäivää.

Vapaajakson palkkaa vähentävät päivät lasketaan kummankin suunnitteluvuoden osalta erikseen. Virkavapaaseen 30 kalenteripäivän jälkeen sisältyneiden työpäivien (ma–pe) lukumäärä kerrotaan luvulla 0,24. Suunnitteluvuonna 2020 vapaajakson palkkaa vähentäviä päiviä on: $53 \times 0,24 = 12,72$ ja suunnitteluvuonna 2021 $60 \times 0,24 = 14,4$ päivää.

Vapaajakson palkkaa vähentävistä päivistä vähennetään erikseen kummankin suunnitteluvuoden osalta virkavapaaseen sisältyneiden vapaajakson kalenteripäivien (ma–su) lukumäärä siltä osin kuin ne eivät sijoitu virkavapaan ensimmäisen 30 kalenteripäivän ajalle.

Suunnitteluvuonna 2020 virkavapaaseen on sisältynyt vapaajaksot viikoilla 42, 52 ja viikosta 53 ma–to eli yhteensä 18 vapaajakson kalenteripäivää ($12,72 - 18 = -5,28$). Saatua lukua on miinusmerkkinen. Näin ollen seuraavan vapaajakson palkasta ei tule tehtäväksi vähennystä suunnitteluvuonna 2020 olleen opintovapaan osan vuoksi. (Mikäli vähennystä olisi jäänyt tehtäväksi, olisi vähennys tehty vuonna 2021 olevan seuraavan vapaajakson palkasta. Näin siksi, että esimerkissä opintovapaa kestää suunnitteluvuoden yli eikä vuonna 2020 ole vapaajaksoa, josta vähennyksen voisi tehdä.)

Suunnitteluvuonna 2021 virkavapaaseen on sisältynyt vapaajakso 1.1.–3.1. (viikon 53 pe–su) sekä vapaajakso viikolla 9. Viikolle 53, ajalle 1.1.–3.1.2021 vahvistetut vapaajaksopäivät sijoittuvat virkavapaan ensimmäisen 30 kalenteripäivän ajalle, eikä niitä siksi vähennetä. Vapaajakson palkkaa vähentävistä 14,4 päivästä vähennetään 7 vapaajakson kalenteripäivää ($14,4 - 7 = 7,4$). Opettajan seuraavan vapaajakson palkasta vähennetään 7,4 päiväpalkkaa.

Oppilaitos on lukuvuositarkastelussa.

Opettajan opintovapaa osuu yhdelle suunnitteluvuodelle.

Virkavapaat vähentävät vapaajakson palkkaa vasta niiden kestänyt 30 kalenteripäivää. Nämä kalenteripäivät lasketaan suunnitteluvuosittain.

Siten virkavapaaseen sisältyneiden työpäivien määrää tarkastellaan aikaväliltä 30.9.2020–30.4.2021. Työpäiviksi lasketaan kaikki muut päivät (ma–pe), paitsi vapaajaksopäivät. Aikavälillä 30.9.2020–30.4.2021

oli 133 työpäivää. Vapaaajakson palkkaa vähentävät päivät lasketaan kertomalla virkavapaaseen 30 kalenteripäivän jälkeen sisältyneiden työpäivien (ma–pe) lukumäärä luvulla 0,24 ($133 \times 0,24 = 31,92$). Tästä vähennetään vielä virkavapaaseen sisältyneiden vapaaajakson kalenteripäivien (ma–su) lukumäärä siltä osin kuin ne eivät sijoitu virkavapaan ensimmäisen 30 kalenteripäivän ajalle ($31,92 - 28 = 3,92$). Opettajan seuraavan vapaaajakson palkasta vähennetään 3,92 päiväpalkkaa.

---

24 a § Virkavapaan vaikutus lisätuntien maksamiseen ~~(voimaan 1.1.2021 kalenterivuositarkastelu ja 1.8.2021 lukuvuositarkastelu)~~

Opettajalle ja opinto-ohjaajalle maksetaan palkallisen virkavapaan ajalta 15 §:n mukaiset lisätunnit vahvistetun työaikasuunnitelman mukaisesti.

VII Tuntiopettajat

25 § Päätoiminen tuntiopettaja

1 mom.

Tuntiopettajan, jonka vuotuinen työaika on 1 500 tuntia (kokoaikaisen työaika), palkka määräytyy samoin perustein kuin 12 §:n opettajaviran haltijalla. Alle 1 500 tuntia tekevän tuntiopettajan palkka on samassa suhteessa alempi kuin hänelle määrätty työaika on täyttä työaikaa lyhyempi.

Esimerkki

Opettaja palkattiin ajalle 24.8.–18.12.2020. Viikko 42 on alustavasti suunniteltu opettajan vapaajaksoviikoksi. Vapaaajaksoa on 7 kalenteripäivää. Työpäiviksi lasketaan kaikki muut päivät (ma–pe), paitsi vapaaajaksopäivät. Virkasuhteeseen sisältyy 80 työpäivää (ma–pe). Vuotta lyhyemmissä palvelussuhteissa kokoaikaisen opettajan työaika on 37,5 tuntia viikossa, josta sitomattoman työajan osuus on 12 §:n 1 momentin mukainen. Täysiä työviikkoja on 16, joten opettajan 100 %:n työaika on $16 \times 37,5 = 600$ tuntia. Jos opettajalle on vahvistettu 500 työtuntia, on opettajan työaika tällöin 83,33 % täydestä työajasta (500/600).

---

2 mom.

Päätoimisen tuntiopettajan vuosityöaika on vähintään 800 tuntia työvuodessa tai vähintään keskimäärin 20 tuntia viikossa. Sitomattoman työajan osuus on 12 § mukainen.

Soveltamisohje

~~Tuntiopettaja katsotaan päätoimiseksi, jos hän opettaa keskimäärin vähintään 16 tuntia viikossa.~~

Tuntiopettaja katsotaan päätoimiseksi, mikäli hänellä on sidottua työtä vähintään 600 tuntia työvuodessa tai keskimäärin 15 tuntia viikossa.

---

3 mom.

4 11 07 00 1	Soveltuva ylempi korkeakoulututkinto tai soveltuva ylempi ammattikorkeakoulututkinto
4 11 07 00 2	Soveltuva korkeakoulututkinto, insinöörin tai rakennusarkkitehdin tutkinto
4 11 07 00 3	Soveltuva opistoasteen tutkinto
4 11 07 00 4	Muu soveltuva tutkinto tai koulutus

26 § Sivutoiminen tuntiopettaja

~~1 mom.~~

~~Tuntiopettaja katsotaan sivutoimiseksi, jos hän opettaa keskimäärin alle 16 tuntia viikossa. Sivutoimiselle tuntiopettajalle (4 11 07 03 3) maksetaan palkkaliitteen mukainen tuntipalkkio jokaiselta pidetyltä opetustunnilta.~~

Soveltamisohje

Tuntipalkkion määrittämisessä tulee ottaa huomioon opetustyön vaativuus ja vastuullisuus, opettajan taidot ja kyky sekä opettajan koulutustaso ja kelpoisuus.

~~2 mom.~~

~~Kelpoisuusvaatimuksissa tarkoitettua pätevyyttä vailla olevan sivutoimisen tuntiopettajan epäpätevyysalennus määräytyy osion A II luvun 8 §:n mukaisesti.~~

1 mom.

Sivutoimisen tuntiopettajan vuosityöaika on alle 800 tuntia työvuodessa tai keskimäärin alle 20 tuntia viikossa.

Sivutoimiselle tuntiopettajalle maksetaan vähintään palkkaliitteen mukainen tuntipalkkio jokaiselta tehdyltä työtunnilta. Tuntipalkkiot sisältävät myös lomapäivien palkan ja lomarahen osuuden.

Soveltamisohje

Tuntiopettaja katsotaan sivutoimiseksi, mikäli hänellä on sidottua työtä alle 600 tuntia työvuodessa tai keskimäärin alle 15 tuntia viikossa.

Tuntipalkkion määrittämisessä otetaan huomioon työn vaativuus ja vastuullisuus sekä opettajan kokemus, taidot ja kyky.

Tämän pykälän sopimusmääräykset voi ottaa käyttöön aikaisintaan 1.8.2022 alkaen. Sivutoimiset tuntiopettajiin, jotka palkataan 1.11.2022 alkaen tai sen jälkeen, sovelletaan tämän pykälän määräyksiä.

Viimeistään 1.8.2023 sovelletaan sopimusmääräyksiä sivutoimisiin tuntiopettajiin, jotka on palkattu ennen uuden sopimusmääräyksen voimaan tuloa vakituiseen tai määräaikaiseen palvelussuhteeseen OVTES 2020 - 2021 osion C tuntiopettajien sopimusmääräyksillä.

---

2 mom.

Kelpoisuusvaatimuksissa tarkoitettua pätevyyttä vailla olevan sivutoimisen tuntiopettaja epäpätevyysalennus määräytyy osion A II luvun 8 §:n mukaisesti.

---

3 mom.

4 11 07 xx x	Soveltuva ylempi korkeakoulututkinto tai soveltuva ylempi ammattikorkeakoulututkinto
4 11 07 xx x	Soveltuva korkeakoulututkinto, insinöörin tai rakennusarkkitehdin tutkinto
4 11 07 xx x	Soveltuva opistoasteen tutkinto
4 11 07 xx x	Muu soveltuva tutkinto tai koulutus

---

4 mom.

Ennen työkauden alkua opettajalle vahvistetaan mahdollisuuksien mukaan työaikasunnitelma, joka sisältää opettajan kaikki työtehtävät. Työaikasunnitelmaa vahvistettaessa otetaan huomioon työkauden pituus ja työtehtävien ennakoitavuus. Työaikasunnitelman toteutumista seurataan säännöllisesti.

Työaikasunnitelmassa vahvistetaan kaikki sidottu/sitomaton/sääntelemätön työaika vastaamaan todellista tarvetta. Sivutoimisiin tuntiopettajiin ei sovelleta 12 §:n mukaista sitomattoman työajan vähimmäismäärää.

Vähintään vuodeksi palkatulle sivutoimiselle tuntiopettajalle suunnitellaan töitä enintään 40 viikolle / 200 työpäivälle. Opettajan kanssa voidaan sopia työviikkojen/työpäivien määrästä toisin.

5 mom.

Sivutoimiselle tuntiopettajalle maksetaan epämukavan työajan lisää, jolla korotetaan opettajalle maksettavaa tuntipalkkiota 50 %. Työn alkamisen ja lisän maksamisen osalta ei huomioida 12 § 1 mom mukaista sitomatonta työaika.

Samana vuorokauden aikana tehtäviltä työtunneilta maksetaan iltalisää sen jälkeen, kun on kulunut 8 tuntia vuorokauden ensimmäisen työntekijän vahvistaman opettajan työtehtävän alkamisesta. Iltalisää maksetaan aikaisintaan kello 15 jälkeen.

Lauantaille ja sunnuntaille työnantajan vahvistamasta työstä maksetaan epämukavan työajan lisää siinä tapauksessa, että opettajan työtehtäviä on samalla kalenteriviikolla sijoitettu jollekin kalenteripäivälle / joillekin kalenteripäiville maanantai - perjantai.

Arkipyhiin sekä arkipäiviin kello 22.00 ja 7.00 välille työnantajan työaikasunnitelmaan vahvistamasta opettajan työstä maksetaan epämukavan työajan lisää.

Samalta työtunnilta ei makseta työaikalisää kuin yhdellä edellä mainitulla perusteella.

Soveltamisohje

Lauantaille ja sunnuntaille työnantajan vahvistamasta työstä ei makseta epämukavan työajan lisää silloin, kun opettaja on palkattu pelkästään viikonlopun ajaksi perjantai - sunnuntai väliselle ajalle.

Muutokset voimaan 1.8.2022

Ei tulkintaa muuttavia muutoksia.

F osio liite 10

III Tuntiopettajien palkka ja työaika

9 § Päätoimisen tuntiopettajan palkka ja opetusvelvollisuus

1 mom.

Päätoimisen tuntiopettajan hinnoittelutunnukset ja peruspalkka (ks. palkkaliite)

4 08 07 02 6	Soveltuva ylempi korkeakoulututkinto tai soveltuva ylempi ammattikorkeakoulututkinto
4 08 07 02 8	Soveltuva ammattikorkeakoulututkinto, konservatorion jatkotutkinto tai aiempi lehtorin kelpoisuus
4 08 07 02 7	Muu soveltuva tutkinto taikka aiempi opettajan tai säestäjän kelpoisuus

2 mom.

Päätoimisen tuntiopettajan opetusvelvollisuus on 23 tuntia viikossa.

3 mom.

Päätoimisen tuntiopettajan ylituntipalkkioperuste on painotettu, jos hänelle on laskettu A 53 §:n mukaan painotettu opetusvelvollisuus.

10 § Päätoimisen tuntiopettajan muut työnantajan määräämät tehtävät

1 mom.

Jos päätoimiselle tuntiopettajalle määrätään lautakunta- tai suunnittelutehtäviä tai 6 § 3 mom. mukaista muuta työtä, kultakin tunnilta maksetaan tuntipalkkio, joka lasketaan 8 §:n ylituntipalkkiota koskevien määräysten mukaisesti edellä 9 §:n 1 momentin mukaan määräytyvästä palkasta ja 6 §:n 2 momentin mukaan määräytyvästä opetusvelvollisuudesta.

Soveltamisohje

Vähintään lukuvuoden työajaksi otetun päätoimisen tuntiopettajan velvollisuuksiin kuuluu ilman erillistä korvausta 8 tuntia 6 §:n 3 mom. mukaista muuta työtä.

Jos päätoiminen tuntiopettaja on otettu vähintään lukukauden työajaksi, vastaava velvoite on 4 tuntia.

2 mom.

Päätoiminen tuntiopettaja, joka opettaa yhdessä musiikkioppilaitoksessa vähintään 16 tuntia viikossa, palkkioperusteessa otetaan lisäksi huomioon opettaminen sivutoimipisteessä siten kuin 7 §:n 2 momentissa on todettu.

11 § Sivutoimisen tuntiopettajan-hinnoittelutunnukset ja tuntipalkkio (ks. palkkaliite)

1 mom.

4 08 07 02 9	Soveltuva ylempi korkeakoulututkinto tai soveltuva ylempi ammattikorkeakoulututkinto
4 08 07 03 0	Soveltuva ammattikorkeakoulututkinto, konservatorion jatkotutkinto tai aiempi lehtorin kelpoisuus
4 08 07 03 1	Muu soveltuva tutkinto taikka aiempi opettajan tai säestäjän kelpoisuus

2 mom.

Jos sivutoimiselle tuntiopettajalle määrätään 10 §:n 1 mom. mukaista muuta työtä tai tehtäviä, tuntipalkkio määräytyy 1 momentin mukaisesti.

Muutokset voimaan 1.8.2022

F osio liite 12 ja liite 13

4 § vuosisidonnainen lisä

Voimassa 1.8.2022 alkaen	5 v.	8 v	10 v.	15 v.	20 v.
Rehtori ja apulaisrehtori			5 %	4 %	6 %
Opettaja	3 %		9 %	6 %	6 %
Suunnittelijaopettaja	3 %		10 %	10 %	10 %

6 § Opettajan vuotuinen työaika ja opetustuntimäärä

1 mom. Opettaja on velvollinen opettamaan seuraavan opetustuntimäärän työvuodessa:

- a. yhteiskunnallisten aineiden, kasvatustieteellisten aineiden, äidinkielen, toisen kotimaisen kielen ja vieraan kielen opettaja sekä matemaattis-luonnontieteellisen aineen opettaja 530 tuntia.
- b. muut 580 tuntia.

2 mom. Opettajan muu työvelvollisuus on 350 tuntia työvuodessa. Jos opettaja eri toimipisteeseen matkustamisen vuoksi matkustaa viikossa keskimäärin 200 kilometriä, luetaan matkustamiseen käytetystä ajasta enintään 75 tuntia edellä sanottuun muuhun työvelvollisuuteen.

3 mom. Jos opettaja opettaa useita aineita, joiden opetusvelvollisuudet ovat erilaiset, lasketaan hänen opetustuntiensa määrä vuodessa eri aineiden mukaan painotettuna.

4 mom. Jos opetusvelvollisuus määrätään pienemmäksi kuin 1 momentissa on mainittu, lisätään muuta työvelvollisuutta 1 ½ tuntia jokaista vähennettyä opetustuntia kohden. Opetusvelvollisuus voidaan opettajan suostumuksin vahvistaa myös suuremmaksi työvuodeksi kerrallaan, jolloin muuta työvelvollisuutta vähennetään 1 ½ tuntia jokaista lisättyä opetustuntia kohden. Tällöin muu työvelvollisuus on vähintään 200 tuntia työvuodessa.

Tarvittaessa opettaja voi opettaa 150 tuntia vuotuista opetustuntimäärää enemmän. Ylimääräisestä opetuksesta sovitaan opettajan kanssa. Ylimääräinen opetus korvataan tuntipalkkiona ja yhden tunnin hinta saadaan jakamalla varsinainen kuukausipalkka luvulla 103.

9 § Suunnittelijaopettajan työaika

1 mom. Suunnittelijaopettajan, jonka tehtäviin kuuluu opintokokonaisuuksien/ kurssien suunnittelua, koordinointia, hankkeiden hallintaa ja seurantaa (talous- yms. vastuu) työaika jakautuu opetukseen ja muuhun työnantajan määräämään työhön työnantajan päätöksenmukaisesti siten, että opetustunteja on 6 §:n 1 momentin mukainen määrä. Muun työn määrä (620 - 670 tuntia) saadaan siten, että 1200 tunnista vähennetään 530 tuntia tai 580 tuntia, riippuen suunnittelijaopettajan opetusvelvollisuudesta. Jos suunnittelijaopettajalle on laskettu painotettu opetusvelvollisuus, muun työn määrä saadaan, kun 1200 tunnista vähennetään painotettu opetusvelvollisuus.

Esimerkki:

Opettajan opetustuntimäärä on 530 tuntia ja muun työn osuus on 670 tuntia lukuvuoden aikana.

2 mom. Opettajan kanssa voidaan sopia muun työn vaihtamisesta opetustunteihin tai opetustuntien vaihtamisesta muuhun työhön lukuvuodeksi kerrallaan. Tällöin yksi vähennetty opetustunti lisää muuta työtä 1,5 tuntia ja yksi lisätty opetustunti vähentää muuta työtä 1,5 tunnilla. Opetustunteja voidaan vaihtaa muuhun työhön enintään 280 tuntia. Opettajan sidottu vuotuinen työaika lukuvuoden aikana voi vaihdella sen mukaisesti kuinka paljon opettaja opettaa.

Esimerkki:

Opettaja opetusvelvollisuus on 530 tuntia ja hän opettaa vain 400 tuntia. Opettajan muun työn osuus lasketaan seuraavasti: $530 - 400 = 130$ eli opettaja opettaa 130 tuntia vähemmän kuin hänen opetusvelvollisuutensa on. Tällöin muun työn osuudeksi jää 865 tuntia lukuvuoden aikana ($670 + 130 \times 1,5 = 865$). Opettajan vuotuinen sidottu työaika lukuvuoden aikana on 1265 tuntia.

Soveltamisohje:

Omien oppituntien valmistelu ja jälkikäteistyöt tehdään opetustyöajan ja työnantajan muun määräämän työajan (eli sidotun työajan) ulkopuolisena aikana.

3 mom. Työnantaja ja 6 §:n mukaista työaika noudattava opettaja voivat sopia tämän pykälän 1 momentin mukaiseen työaikaan siirtymisestä siten, että siirtyminen tapahtuu elokuun 1. päivästä lukien.

10 § Suunnittelijaopettajan opetustuntimäärästä poikkeaminen

Työnantaja sekä opettaja ja/tai häntä edustava luottamusmies voivat yhdessä sopia toistaiseksi tai määräajaksi, että suunnittelijaopettajan edellä 4 §:n mukaiset vuosisidonnaisen lisän prosentit ovat samat kuin päätoimisen opettajan. ~~ja/tai siitä, ettei 9 § 1 momentin opetustuntien enimmäismääräystä sovelleta.~~

14 § Määrävuosikorotus

1 mom.

Vähintään keskimäärin 16 viikkotuntia opettavalle tuntiopettajalle, joka on kolme vuotta opettanut vähintään keskimäärin 16 tuntia viikossa joko omassa tai jossain muussa kansalaisopistossa, maksetaan 6 % korkeampi tuntipalkkio.

Vähintään keskimäärin 16 viikkotuntia opettavalle tuntiopettajalle, joka on 5 vuotta opettanut vähintään keskimäärin 16 tuntia viikossa joko omassa tai jossain muussa kansalaisopistossa, maksetaan 4 % korkeampi tuntipalkkio.

Vähintään keskimäärin 16 viikkotuntia opettavalle tuntiopettajalle, joka on 7 vuotta opettanut vähintään keskimäärin 16 tuntia viikossa joko omassa tai jossain muussa kansalaisopistossa, maksetaan 4 % korkeampi tuntipalkkio.

Soveltamisohje

Opetustuntimäärää laskettaessa otetaan huomioon vain yhden kansalaisopiston tunnit. Määrävuosikorotuksen maksaminen edellyttää lisäksi, että opettaja opettaa asianomaisessa kansalais- tai kansanopistossa keskimäärin vähintään 16 viikkotuntia. Jakajana käytetään työviikkojen määrää.

2 mom.

Määrävuosikorotuksen hakemiseen ja vanhenemiseen sovelletaan mitä A osion 17 §:ssä on määrätty.

3 mom.

Määrävuosikorotuksen vaikutus tuntipalkkaan lasketaan tuntipalkkiosta ja aiempien määrävuosikorotusten summasta.

Soveltamisohje

Määrävuosikorotuksen vaikutus tuntipalkkaan lasketaan kertomalla tuntipalkkio määrävuosikorotuksen prosenttien mukaisilla kertoimilla (esim. 6 % = 1,06) pyöristämättä tuloa välissä. Pyöristys täysiin sentteihin tehdään vasta loppupalkasta. Laskenta tehdään siis korkoa korolle periaatteella.

19 § Matkakustannusten korvaukset

Tuntiopettajan oikeus matkakustannusten korvauksiin määräytyy KVTES:n ao. määräysten mukaan, kuitenkin seuraavin poikkeuksin.

Tuntiopettajalle maksetaan matkakustannusten korvaukset tuntiopettajan asunnosta tai toimipaikasta opiston työpisteeseen kuitenkin enintään siltä osin kuin matka ylittää kaksikymmentä kilometriä. Samoin perustein korvataan matka takaisin.

Luonnos F osio liite 13 Kansanopisto

2 § Opettajan hinnoittelutunnukset ja peruspalkka työaikavaihtoehdossa 1 (ks. palkkaliite)

Poistettu 31.7.2022

Yleiskirjeeseen: Kansanopiston työaikavaihtoehdon 1 hinnoittelutunnukset ja peruspalkkaa koskevat sopimusmääräykset poistetaan 31.7.2022. Ko. opettajiin sovelletaan 1.8.2022 alkaen työaikavaihtoehdon 2 palkkausmääräyksiä. Jos toistaiseksi voimassa olevassa palvelussuhteessa olevaan opettajaan sovelletaan työaikavaihtoehdon 1 palkkausmääräyksiä lukuvuonna 2021-2022, sovelletaan opettajan hinnoittelutunnukseen, peruspalkkaan ja vuosisidonnaisiin lisiin edelleen OVTES 2020-2021 palkkausmääräyksiä. Kansanopisto, jossa työaikavaihtoehto 1 on ollut käytössä lukuvuonna 2021-2022 voi tarvittaessa soveltaa tätä työaikaa myös uusiin opettajiin. Työaikavaihtoehdossa 1 olevan opettajan palkkaa tarkistetaan vastaavilla yleiskorotuksilla kuin tämän liitteen kokonaistyöajassa (7 §) olevien opettajien.

3 § Opettajan työaika vaihtoehdossa 1

Poistettu 31.7.2022.

Yleiskirjeeseen: Kansanopiston työaikavaihtoehdon 1 sopimusmääräykset poistetaan 31.7.2022. Ko. opettajiin sovelletaan 1.8.2022 alkaen työaikavaihtoehdon 2 työaikamääräyksiä. Jos toistaiseksi voimassa olevassa palvelussuhteessa olevaan opettajaan sovelletaan työaikavaihtoehdon 1 työaikamääräyksiä lukuvuonna 2021-2022, sovelletaan opettajan työaikaan edelleen OVTES 2020-2021 työaikavaihtoehdon 1 määräyksiä. Kansanopisto, jossa työaikavaihtoehto 1 on ollut käytössä lukuvuonna 2021-2022 voi tarvittaessa soveltaa tätä työaikaa myös uusiin opettajiin.

4 § Opettajan hinnoittelutunnukset ja peruspalkka työaikavaihtoehdossa

2 (ks. palkkaliite)

4 07 04 02 1	Soveltuva ylempi korkeakoulututkinto tai soveltuva ylempi ammattikorkeakoulututkinto
4 07 04 02 2	Soveltuva korkeakoulututkinto
4 07 04 02 3	Muu tutkinto

Soveltamisohje

~~Vaihtoehtoa 2 sovelletaan niiden kansanopiston opettajien palvelussuhteen ehtoihin, joihin ei sovelleta vaihtoehtoa 1.~~

~~Työnantaja ja opettaja, johon on sovellettu vaihtoehtoa 1, voivat sopia vaihtoehdon 2 mukaiseen palkkaukseen ja työaikaan siirtymisestä.~~

5 § Vuosisidonnainen lisä

Rehtorin ja päätoimisen opettajan vuosisidonnaiseen lisään oikeuttava aika ja sen laskenta määräytyvät osion A 12–18 §:n mukaan. Siihen oikeuttavat vuodet ja prosentit ovat seuraavat:

Voimassa	5 v.	8 v.	10 v.	15 v.	20 v.
Rehtori			5 %	4 %	6 %
~~Opettaja vaihtoehdossa 1~~	~~2 %~~	~~1 %~~	~~9 %~~	~~6 %~~	~~6 %~~
Opettaja vaihtoehdossa 2	3 %	%	5 %		

11 § Määrävuosikorotus

1 mom.

Vähintään keskimäärin 16 viikkotuntia opettavalle tuntiopettajalle, joka on kolme vuotta opettanut vähintään keskimäärin 16 tuntia viikossa joko omassa tai jossain muussa kansalaisopistossa, maksetaan 6 % korkeampi tuntipalkkio.

~~Vähintään keskimäärin 16 viikkotuntia opettavalle tuntiopettajalle, joka on 5 vuotta opettanut vähintään keskimäärin 16 tuntia viikossa joko omassa tai jossain muussa kansanopistossa, maksetaan 4 % korkeampi tuntipalkkio.~~

~~Vähintään keskimäärin 16 viikkotuntia opettavalle tuntiopettajalle, joka on 7 vuotta opettanut vähintään keskimäärin 16 tuntia viikossa joko omassa tai jossain muussa kansanopistossa, maksetaan 4 % korkeampi tuntipalkkio.~~

Soveltamisohje

Opetustuntimäärää laskettaessa otetaan huomioon vain yhden kansalaisopiston tunnit. Määrävuosikorotuksen maksaminen edellyttää lisäksi, että opettaja opettaa asianomaisessa kansalais- tai kansanopistossa keskimäärin vähintään 16 viikkotuntia. Jakajana käytetään työviikkojen määrää.

2 mom.

Määrävuosikorotuksen hakemiseen ja vanhenemiseen sovelletaan mitä A osion 17 §:ssä on määrätty.

3 mom.

Määrävuosikorotuksen vaikutus tuntipalkkaan lasketaan tuntipalkkiosta ja aiempien määrävuosikorotusten summasta.

Soveltamisohje

Määrävuosikorotuksen vaikutus tuntipalkkaan lasketaan kertomalla tuntipalkkio määrävuosikorotuksen prosenttien mukaisilla kertoimilla (esim. 6 % = 1,06) pyöristämättä tuloa välissä. Pyöristys täysiin sentteihin tehdään vasta loppupalkasta. Laskenta tehdään siis korkoa korolle periaatteella.

16 § Matkakustannusten korvaukset

Tuntiopettajan oikeus matkakustannusten korvauksiin määräytyy KVTES:n ao. määräysten mukaan, kuitenkin seuraavin poikkeuksin.

Tuntiopettajalle maksetaan matkakustannusten korvaukset tuntiopettajan asunnosta tai toimipaikasta opiston työpisteeseen kuitenkin enintään siltä osin kuin matka ylittää kaksikymmentä kilometriä. Samoin perustein korvataan matka takaisin.

Osio G

Varhaiskasvatuksen opetushenkilöstö

7 § Palkkahinnoittelu

Hinnoittelun ulkopuolisen palkkauksen (45999999) määrittämisestä ks. KVTES:n palkkausluvun 8 § soveltamisohjeineen.

Päiväkodin johtaja (45000020)

Tähän palkkahinnoittelukohtaan kuuluvien päätehtävänä on varhaiskasvatuslain mukaisessa päiväkodin johtajan tehtävässä toimiminen. Tehtäviin voi kuulua myös osallistumista opetus- ja kasvatustyöhön.

Tehtävät edellyttävät varhaiskasvatuslain 540/2018 mukaista päiväkodin johtajan kelpoisuutta (varhaiskasvatuslaki 31 §, 74 § ja 75 §). Varhaiskasvatuslain 540/2018 26 §, 30 § tai 31 §:n mukaista kelpoisuutta vailla oleviin sovelletaan KVTES:sta.

45000020 Peruspalkka	1.4.2021	1.6.2022	1.6.2023	1.6.2023	1.6.2024
	2 723,08 €	yleiskorotus	yleiskorotus	xxxx,xx	yleiskorotus

Tähän palkkahinnoittelukohtaan voivat kuulua esimerkiksi varhaiskasvatusyksikön johtaja ja päiväkodin johtaja.

~~Varhaiskasvatusyksikön johto- ja esimiestehtävät (45000020)~~

~~Tähän palkkahinnoittelukohtaan kuuluvien päätehtävänä on varhaiskasvatusyksikön johtaminen ja/tai henkilöstön välittömänä esimiehenä toimiminen. Tehtäviin voi kuulua myös osallistumista opetus- ja kasvatustyöhön.~~

~~Tehtävät edellyttävät soveltuvaa korkeakoulututkintoa tai vastaavaa aikaisempaa opistoasteista tutkintoa. Varhaiskasvatuslain 540/2018 26 §, 30 § tai 31 §:n mukaista kelpoisuutta vailla oleviin sovelletaan KVTES:sta.~~

45000020 Peruspalkka-	1.4.2021
-	2 723,08 €

Tähän palkkahinnoittelukohtaan voivat kuulua esimerkiksi varhaiskasvatusyksikön johtaja, päiväkodin johtaja sekä jatkuvasti välittöminä esimiehinä toimivat vastaavat varhaiskasvatuksen opettajat.

Varhaiskasvatusyksikön apulaisjohtaja (45000XXX)

Tähän palkkahinnoittelukohtaan kuuluvien päätehtävänä on varhaiskasvatusyksikön apulaisjohtajana toimiminen. Apulaisjohtajan tehtäviin kuuluu johtaminen ja/tai henkilöstön välittömänä esimiehenä toimiminen. Tehtäviin voi kuulua myös osallistumista opetus- ja kasvatustyöhön.

Tehtävät edellyttävät varhaiskasvatuslain 540/2018 26 §, 30 §, 31 §, 74 § tai 75 §:n mukaista kelpoisuutta. ~~Varhaiskasvatuslain 540/2018 26 §, 30 § tai 31 §:n mukaista kelpoisuutta vailla oleviin sovelletaan KVTES:sta.~~

45000XXX Peruspalkka	1.4.2021	1.6.2022	1.6.2023	1.6.2024
	2 723,08 €	yleiskorotus	yleiskorotus	yleiskorotus

Tähän palkkahinnoittelukohtaan voivat kuulua esimerkiksi päiväkodin apulaisjohtaja ja jatkuvasti välittöminä esimiehinä toimivat vastaavat varhaiskasvatuksen opettajat.

Varhaiskasvatuksen **asiantuntijatehtävät erityisopettaja (45000042)**

Tähän palkkahinnoittelukohtaan kuuluvien päätehtävänä on varhaiskasvatuksen erityispedagogiikan asiantuntijatehtävät kuten lasten erityisopetuksen ja kasvatuksen tehtävät sekä muun henkilöstön ohjaaminen ja tuki.

~~Tehtävät edellyttävät soveltuvaa korkeakoulututkintoa tai vastaavaa aikaisempaa opistoasteista tutkintoa. Tehtävät edellyttävät varhaiskasvatuslain 540/2018 30 § tai 75 §:n mukaista kelpoisuutta. Lisäksi tehtävät edellyttävät aina myös soveltuvaa erikoistumiskoulutusta. Varhaiskasvatuslain 540/2018 26 §, 30 § tai 31 §:n mukaista kelpoisuutta vailla oleviin sovelletaan KVTES:sta.~~

45000042 Peruspalkka	1.4.2021
	2 631,77 €

Tähän palkkahinnoittelukohtaan voivat kuulua esimerkiksi varhaiskasvatuksen erityisopettaja, kiertävä/konsultoiva erityislastentarhanopettaja, erityislastentarhanopettaja.

Varhaiskasvatuksen ~~opetus- ja kasvatustehtävät~~ opettaja (45000044)

Tähän palkkahinnoittelukohtaan kuuluvien päätehtävät muodostuvat lasten opetuksen ja kasvatuksen tehtävistä.

~~Tehtävät edellyttävät soveltuvaa korkeakoulututkintoa, tai vastaavaa aikaisempaa opistoasteista tutkintoa. Tehtävät edellyttävät varhaiskasvatuslain 540/2018 26 § tai 75 §:n mukaista kelpoisuutta. Varhaiskasvatuslain 540/2018 26 §, 30 § tai 31 §:n mukaista kelpoisuutta vailla oleviin sovelletaan KVTES:stä.~~

45000044	1.4.2021
Peruspalkka	2 419,97 €

Tähän palkkahinnoittelukohtaan voivat kuulua esimerkiksi varhaiskasvatuksen opettaja ja lastentarhanopettaja.

Palkkahinnoittelun yhteinen soveltamisohje

Palkkahinnoittelun soveltamisesta ja tehtäväkohtaisen palkan määrittelystä, ks. KVTES:n palkkausluvun 7, 8 ja tämän osion 4 § soveltamisohjeineen.

Palkkahinnoittelukohta määräytyy työntekijän/viranhaltijan tehtävien ja asianomaisessa palkkahinnoittelukohdassa mainittujen edellytysten perusteella eikä sitä ratkaise yksinomaan tehtävänimike.

Koulutus

Mikäli palkkahinnoittelukohtaan kuuluvassa tehtävässä edellytetään korkeampaa koulutustasoa kuin mitä on palkkahinnoittelukohdassa todettu tai alan erikoistumiskoulutusta, on tämä yleensä osoitus siitä, että myös tehtävien vaativuus edellyttää selvästi peruspalkkaa korkeampaa tehtäväkohtaista palkkaa. Esimerkiksi koulutustasosta palkkahinnoittelukohdissa 45000020, 45000XXX, 45000042 ja 45000044 työnantaja edellyttää soveltuvaa ylempää korkeakoulututkintoa ko. palkkahinnoittelukohdassa mainitun tutkintovaatimuksen sijaan. Ks. tämän osion 4 § 1 momentin soveltamisohjeen kohta 3.1 Koulutus.

Esimiesasema

Palkkahinnoitteluliitteeseen kuuluvissa tehtävissä toimivien työntekijöiden/viranhaltijoiden tehtäviin voi sisältyä esimiestehtäviä tai

työnjohtotehtäviä. Tämä tulee myös huomioida tehtävien vaativuutta arvioitaessa. Esimiesasemassa olevan palkkauksen määrittämisestä ks. tämän osion 4 §:n 1 momentin soveltamisohjeen kohta 3.3 Esimiesasema.

Tehtävien vaativuuden arvioinnista

Palkkahinnoitteluliitteeseen kuuluvien tehtävien toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset (mm. palvelujen tuotantotapojen muuttuminen, teknologian ja työvälineiden sekä työmenetelmien kehittyminen ja asiakaspalveluvaatimusten kasvaminen) voivat vaikuttaa tehtävien sisältöön. Tehtäväkuvaus tulee tarkistaa muuttuneiden tehtävien mukaiseksi ja arvioida tehtävien vaativuus uudelleen tehtävämuutosten yhteydessä. Ks. tämän osion 4 §:n 1 momentin soveltamisohjeen kohta 1 Tehtäväkuvaus tehtävän vaativuuden arviointia varten.

Esimerkkinä lisätehtävästä ja -vastuusta on vastuu vaativasta tehtäväkokonaisuudesta, jota muilla samaan palkkahinnoittelukohtaan kuuluvilla ei ole. Varhaiskasvatuksessa esimerkiksi tällaisesta opetus- ja kasvatustyöhön osallistuvan tehtävästä on vastuu esiopetuksesta. Samoin mm. hoito- ja huolenpitotehtävissä toimivien osalta pitkäaikaissairaiden lasten hoidon ohjaus ja seuranta sekä lääkehoidon toteuttaminen ovat esimerkkejä tällaisesta lisätehtävästä ja -vastuusta.

Tehtävien vaativuuden arvioinnin kohteena ovat samanaikaisesti saman työnantajan samaan palkkahinnoittelukohtaan kuuluvat tehtävät ja näiden tehtävien keskinäinen vertailu.

---

8 § Eräät työaikamääräykset

1 mom. Päiväkodin johtajan, varhaiskasvatuksen opettajan ja varhaiskasvatuksen erityisopettajan työaika koskevat erityismääräykset Päiväkodissa toimivan päiväkodin johtajan, apulaisjohtajan, varhaiskasvatuksen opettajan ja varhaiskasvatuksen erityisopettajan työajan suunnittelua koskevat soveltamisohjeet

Kelpoisuusehdot täyttävälle päiväkodin johtajan, varhaiskasvatuksen opettajan ja varhaiskasvatuksen erityisopettajan tehtävissä toimivalle annetaan kutakin KVTES IV luvun 3 §:ssä tarkoitettua kahta täyttää lomanmääräytymiskuukautta kohti yksi ylimääräinen vapaapäivä (ns. ves - päivä), kuitenkin enintään viisi päivää vuosittain. Em. täysiä lomanmääräytymiskuukausia laskettaessa pidetään virantoimitus- ja työssäolopäivien veroisina päivinä vuosilomapäiviä.

Soveltamisohje

1 Työajan suunnittelu päiväkodeissa

Edellä 1 momentissa tarkoitetun työntekijän/viranhaltijan työajan käyttöä suunniteltaessa varataan säännöllisestä työajasta (38 tuntia 15 minuuttia) työvuoroluettelossa kulloinkin riittävä aika lapsiryhmän ulkopuoliseen varhaiskasvatukseen ja esiopetuksen opetus- ja kasvatustyön suunnitteluun, arviointi- ja kehittämistehtäviin sekä esiopetus- ja varhaiskasvatussuunnitelmien laatimiseen.

Edellä mainittuihin lapsiryhmän ulkopuolisiin tehtäviin on yleisesti katsottu kuuluvan noin 13 % työajasta. Osa työajasta voidaan käyttää esimiehen tarkempien ohjeiden mukaan työpaikan ulkopuolella.

Tämän lisäksi kulloinkin on varattava riittävä aika lasten vanhempien tapaamisiin sekä moniammatilliseen ja asiantuntijayhteistyöhön. Lapsiryhmien opetukseen ja kasvatukseen osallistuvalla päiväkodin johtajalla tulee työajan käytön suunnittelussa huomioida päiväkodin johtamiseen ja esimiestyöhön tarvittava aika.

Ylityöksi luettava työ on tehtävä pääsääntöisesti työpaikalla, siihen käytetty aika tai tehdyn työn määrä on luotettavasti selvitettävä ja ylityöhön on oltava työnantajan antama kirjallinen määräys.

2 Ylimääräiset vapaapäivät ns. ves -päivä

Ylimääräisten vapaapäivien vuoden ansaintajakson alkamisajankohdan määrittelee työnantaja. Ansaintajaksona voidaan pitää joko toimintavuotta 1.8.–31.7., lomanmääräytymisvuotta 1.4.–31.3. tai kalenterivuotta. Tärkeää on, että samaa ansaintajaksoa noudatetaan kaikkiin työntekijöihin/viranhaltijoihin. Työntekijälle/viranhaltijalle, joka ansaintajakson loppuun mennessä on ollut asianomaisessa virassa tai tehtävässä vähintään vuoden, annetaan viisi ylimääräistä vapaapäivää.

Muut virantoimituksesta/työstä poissaolot kuin vuosiloma eivät ole virantoimitus- tai työssäolopäivien veroisia päiviä em. vapaapäiväoikeutta laskettaessa.

Ylimääräiset vapaapäivät kertyvät osa-aikatyötä tekeväälle viranhaltijalle/työntekijälle samassa suhteessa kuin hänen työaikansa on säännöllisestä täydestä työajasta. Vapaapäivien ansaintaa laskettaessa käytetään seuraavaa laskentakaavaa:

$$\text{osa-aikaprosentti} \times \frac{\text{lomanmääräytymiskuukausien lukumäärä}}{2}$$

Esimerkki:

Jos työntekijä/viranhaltija taas on esimerkiksi alkanut hoitaa po. virkaa tai tehtävää edellisenä kalenterivuonna 1.12. lukien, hän on 30.6. mennessä ansainnut kolme sopimuksessa tarkoitettua ylimääräistä vapaapäivää. Vapaita voi siis antaa heti kun ne on ansainnut.

Ylimääräisten vapaapäivien antamisajankohdasta päättää työnantaja työntekijän/viranhaltijan esityksen perusteella. Työnantajan tulee kuitenkin huolehtia siitä, että vapaat tulevat annetuksi. Toistaiseksi voimassa olevissa palvelussuhteissa vapaa annetaan yleensä ansaintajakson jälkeen.

Mikäli vapaapäiviä annetaan ennen jakson päättymistä, niitä voidaan antaa enintään siihen saakka ansaittu määrä. Vapaapäivät voidaan työnantajan harkinnan mukaan antaa yhdessä tai useammassa erässä. Saamatta jääneistä vapaapäivistä ei makseta rahakorvausta. Jos vapaapäivät jäävät esimerkiksi työ-/virkasuhteen päättymisen johdosta antamatta, työntekijällä/ viranhaltijalla ei ole oikeutta rahakorvaukseen.

Jos viikkoon tai tasoittumisjaksoon sisältyy vapaapäiviä, lyhenee sen säännöllinen työaika jokaista vapaapäivää kohden 7 tuntia 39 minuuttia. Kyseessä on tällöin ennalta suunniteltu poissaolo.

Ennalta suunniteltujen poissaolojen osalta myös osa-aikatyötä tekevän säännöllinen työaika lyhenee jokaista vapaapäivää kohden 7 tuntia 39 minuuttia. Tämä johtuu siitä, että osa-aikaisuus on otettu huomioon jo vapaapäivien ansainnassa.